

Infokom

GLASNIK VANJSKOTRGOVINSKE/SPOLJNOTRGOVINSKE KOMORE BOSNE I HERCEGOVINE

WWW.KOMORABIH.BA

BROJ 95 • GODINA XIX • MART/OŽUJAK 2026.

BESPLATAN PRIMJERAK

Vanjskotrgovinska razmjena Bosne i Hercegovine sa svijetom

AKTIVNOSTI KOMORE • MEĐUNARODNA SARADNJA • EEN MREŽA • SAJMOVI
VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA • EDUKACIJA • ZELENA EKONOMIJA

ISSN 1840-3417

Izdavač:

VANJSKOTRGOVINSKA /
SPOLJNOTRGOVINSKA
KOMORA BOSNE I
HERCEGOVINE

Adresa:

Branislava Đurđeva 10
71000 Sarajevo

Uređivački kolegij:

Ahmet Egrlić, predsjednik
Mirko Bošković
Nihad Bajramović
Siniša Sarić
Enes Ališković
Ognjenka Lalović
Boris Marković
Aida Kapičija

Kontakt:

Aida Kapičija
Tel: +387 33 566-272
Fax: +387 33 214-292

aida.kapicija@komorabih.ba
<http://www.komorabih.ba>

Dizajn i priprema:

Engin Mešanović

BESPLATAN PRIMJERAK

Sadržaj

- 4** POSLOVNI FORUM
BiH - Saudijska Arabija -
Nove prilike za saradnju
- 6** BiH na sajmu imm cologne
2026
- 7** ONLINE PLATFORMA
Centra za odgovorno
poslovanje BiH (RBH BiH)
- 8** SIPPO-STKBiH
Partnerstvo koje donosi
rezultate
- 10** CENTAR ZA ODGOVORNO
POSLOVANJE BIH
Podrška kompanijama u
procesu implementacije i
prilagođavanja
direktivama EU
ANALIZA VANJSKO-
TRGOVINSKE RAZMJENE
BIH SA SVIJETOM
- 12** Ukupna razmjena
- 18** Poljoprivredno-
prehrambeni sektor
- 24** Mlijeko i mliječne
prerađevine
- 26** PREDSTAVLJAMO YIMOR
Od domaće investicije do
regionalnog brenda
- 30** Meso i mesne prerađevine
- 32** Med
- 33** Jaja
- 34** Jestivo voće i orašasti
plodovi
- 36** Jestivo povrće
- 38** Bezalkoholna pića i vode
- 40** Pivo
- 42** Kafa
- 44** Žitarice
- 46** Drvena industrija i šumarstvo
- 52** Industrija tekstila, odjeće,
kože i obuće - TOKO
- 56** Metalska i elektoroindustrija
- 62** Namjenska industrija
- 66** Industrija plastike
- 70** Industrija hemije
- 73** UVEO Europe
Dezinfekciono svjetlo za
sigurnije zdravstvene i
proizvodne prostore
- 74** Moderno upravljanje
ljudskim resursima AI+HR
Moderno upravljanje
ljudskim resursima AI+HR
- 76** AGENCIJA ZA NADZOR
NAD TRŽIŠTEM BIH
Zahtjevi za stavljanje stolica
za kućnu uporabu na tržište
BiH

Uvodnik

Poštovani čitatelji,

na stranicama koje slijede, kao što ste i navikli u našim izdanjima na početku godine, pripremili smo pregled najvažnijih trendova u vanjskotrgovinskoj razmjeni Bosne i Hercegovine sa svijetom, ali i niz tema koje su aktuelne za vaše poslovanje.

U vrijeme globalnih promjena i ekonomske neizvjesnosti, naše kompanije svojim radom i inovacijama uspijevaju izboriti vidljivo mjesto na međunarodnim tržištima. Povećan izvoz, rast broja učesnika na sajmovima i B2B događajima te aktivno uključivanje u zelene i cirkularne inicijative potvrđuju stabilan napredak domaće privrede i njenu sposobnost da odgovori na globalne izazove i bude konkurentna.

Vanjskotrgovinska razmjena u 2025. godini bilježi kontinuiran rast – pokrivenost uvoza izvozom premašuje 57%, što jasno pokazuje jačanje izvozne pozicije. Većina industrijskih grana ostvaruje rast, s posebno značajnim doprinosom metalske i drvne industrije. Stabilna struktura razmjene potvrđuje snažnu povezanost s tržištima Evropske unije i CEFTA regiona. Istovremeno, naše kompanije sve aktivnije izlaze i na dodatna tržišta, uključujući Kinu, Saudijsku Arabiju, SAD i druga.

Rezultati aktivnosti Vanjskotrgovinske komore BiH za 2025. godinu potvrđuju ovu pozitivnu dinamiku. Učešće 82 kompanije na međunarodnim sajmovima te uključivanje 284 kompanije u delegacije i B2B susrete osigurava neprekidno jačanje poslovnih veza i povećava konkurentnost naše privrede na regionalnim i globalnim tržištima.

Kako bi naše kompanije uspješno došle do ovih tržišta, efikasan transport i logistika postaju ključni prioriteti Komore. Fokusiramo se na rješavanje pitanja boravka bh. vozača u EU, ubrzanje protoka robe i ljudi na graničnim prijelazima, otvaranje dodatnih prijelaza za sve vrste robe s Republikom Hrvatskom, kao i uvođenje obostranih fitosanitarnih kontrola. Ovim aktivnostima osiguravamo efikasniji transport, smanjenje čekanja i bolju povezanost bh. privrede s ključnim tržištima.

U 2026. nastavljamo intenzivno raditi sa vladinim institucijama kako bismo omogućili brže rješenje izazova zelene tranzicije, cirkularne ekonomije i globalnih turbulencija – uključujući konflikte, inflatorna kretanja, digitalnu transformaciju, nedostatak radne snage, stagniranje na ključnim izvoznim tržištima i poremećaje u lancima opskrbe.

Komora će, kao i do sada, biti uz kompanije i nastojati da, u skladu sa svojim nadležnostima i mogućnostima, doprinese kreiranju povoljnijih uvjeta za poslovanje, olakša međunarodnu saradnju i stvori nove prilike za rast i internacionalizaciju poslovanja.

Sinergija između kompanija i Komore ključ je uspjeha domaće privrede i ekonomije Bosne i Hercegovine u cjelini.

Ahmet Egrlić

Predsjednik VTK/STKBiH

Poslovni forum

Nove prilike za saradnju BiH i Saudijske Arabije

Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine, u saradnji s Vijećem saudijskih komora i partnerskim institucijama, a u okviru posjete delegacije Kraljevine Saudijske Arabije Bosni i Hercegovini, u periodu od 9. do 11. februara 2026. godine, organizirala je Poslovni forum BiH – Saudijska Arabija, kao i poslovne susrete privrednika dviju zemalja, uz učešće više od 120 kompanija iz Bosne i Hercegovine i 30 kompanija iz Kraljevine Saudijske Arabije.

U okviru Forumu predstavljeno je investiciono i poslovno okruženje Bosne i Hercegovine i Kraljevine Saudijske Arabije te su istaknute ključne oblasti za saradnju dviju zemalja.

„Bosna i Hercegovina nudi široke mogućnosti za saradnju i ulaganja u sektorima drvne i metalske industrije, poljoprivredno-prehrambene proizvodnje, energetike i infrastrukture, građevinarstva, IT sektora i turizma,

oslanjajući se na bogate prirodne resurse, konkurentne proizvodne kapacitete, kvalificiranu radnu snagu i rastući izvozno orijentirani privredni potencijal. Nadamo se da će predstavnici kompanija iz Saudijske Arabije, ali i cjelokupna saudijska poslovna zajednica, prepoznati Bosnu i Hercegovinu kao stratešku destinaciju koja može poslužiti kao logistički centar za širenje poslovanja na tržišta Evropske unije i Evrope u cjelini“, izjavio je predsjednik VTKBiH Ahmet Egrlić.

On je istakao da turistički sektor predstavlja jedan od najbrže rastućih sektora u Bosni i Hercegovini, s prosječnim godišnjim rastom broja turista od oko 10 posto, te da Saudijska Arabija spada među četiri vodeće zemlje po broju ostvarenih noćenja stranih turista.

„Naša zemlja raspolaže izuzetnim potencijalima za razvoj turizma i obiljem prirodnih resursa. Turistički sek-

tor direktno podržava više od 35.000 radnih mjesta. U periodu od januara do novembra 2025. godine zabilježeno je 1,8 miliona turističkih posjeta, što potvrđuje nastavak pozitivnog trenda rasta, uz povećan broj stranih turista u odnosu na isti period prethodne godine“, naglasio je Egrlić.

Tokom Forumu istaknuto je da vanjskotrgovinska razmjena Bosne i Hercegovine s Kraljevinom Saudijskom Arabijom bilježi oscilacije. Bh. izvoz je u 2024. godini porastao sa 18 na gotovo 37 miliona eura, dok je u 2025. zabilježen pad od oko 48 posto. Istovremeno, uvoz iz Saudijske Arabije porastao je na oko 5,1 milion eura u 2025. godini, prvenstveno zbog uvoza aluminija, datulja i smokava.

Kopredsjedavajući Zajedničkog poslovnog vijeća Bosna i Hercegovina – Saudijska Arabija Suleiman bin Abdullah Mohammed Al-Shiddi je na-

glasio da Forum predstavlja historijski trenutak za poslovne zajednice dviju zemalja i daljnji razvoj saradnje.

„Ovaj trenutak smatramo historijskom prekretnicom u ekonomskim odnosima i saradnji poslovnih zajednica Bosne i Hercegovine i Kraljevine Saudijske Arabije, pri čemu će Poslovno vijeće i Poslovni forum imati ključnu ulogu u povezivanju partnera, facilitira-

nju ulaganja i iskorištavanju prilika koje pruža Vizija Saudijske Arabije 2030, kako za bh. kompanije tako i za investitore iz Kraljevine“, rekao je Al-Shiddi.

Ministar vanjskih poslova BiH Elmedin Konaković istakao je da je Saudijska Arabija značajna ekonomska i diplomatska sila te da Bosna i Hercegovina predstavlja zemlju konkretnih prilika.

„Bosna i Hercegovina danas Saudijsku Arabiju vidi kao ključnog strateškog ekonomskog partnera, ne kroz prizmu pomoći, već kroz investicije, zajedničke projekte i dugoročno partnerstvo. Saudijska Arabija, kao savremena globalna ekonomska sila u snažnoj transformaciji, nudi izuzetne mogućnosti za saradnju u brojnim sektorima, dok Bosna i Hercegovina nudi stabilno poslovno okruženje i potencijal za rast, zapošljavanje i zadržavanje mladih ljudi“, kazao je Konaković.

Istog dana održani su i poslovni susreti, na kojima su učestvovalе kompanije iz sektora poljoprivrede, turizma i hotelijerstva, nekretnina i investicija, građevinarstva i industrije, energetike i obnovljivih izvora energije, informaciono-komunikacionih tehnologija, trgovine i distribucije, zdravstvenih i profesionalnih usluga, logistike i transporta, kao i kooperativnog i potrošačkog sektora.

U okviru posjete delegacije Kraljevine Saudijske Arabije, održan je i sastanak Poslovnog vijeća Bosna i Hercegovina – Saudijska Arabija, koje čine predstavnici po devet kompanija i komora iz svake zemlje. Na sastanku su usvojeni zaključci od značaja za unapređenje poslovnog ambijenta i poticanje novih investicija koji će biti upućeni nadležnim institucijama obiju zemalja. Sastanku su prisustvovali i predstavnici Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Ministarstva vanjskih poslova BiH.

„Kroz Poslovno vijeće želimo snažnije povezati kompanije dviju zemalja i dati konkretan doprinos povećanju vanjskotrgovinske razmjene koja je, s obzirom na odlične bilateralne odnose i realne potencijale, značajno ispod mogućeg nivoa. Održani poslovni susreti potvrđuju spremnost privrede da tu saradnju podigne na viši nivo. Posebnu priliku vidimo i u daljnjem razvoju turizma, uključujući razmatranje fleksibilnijeg viznog režima u zimskom periodu, kao i u uključivanju bh. kompanija u projekte koje Saudijska Arabija realizira u okviru Vizije 2030, naročito u sektorima metalske, drvne, tekstilne industrije, IT-a i građevinarstva“, rekao je predsjednik Komore Egrić.

Tokom boravka u našoj zemlji, delegacija Kraljevine Saudijske Arabije posjetila je i kompanije InSide by Ećo i ZIRA, koje su predstavile svoje poslovne modele, razvojne kapacitete i potencijale za saradnju.

Kontinuitet prisustva i fokus na kvalitet

Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine organizirala je 13. grupni nastup bh. kompanija na Međunarodnom sajmu namještaja i interijera imm cologne 2026, koji je održan od 20. do 23. januara 2026. godine u Kelnu. Nakon pauze u 2025. godini, povratak na ovaj sajam predstavlja važan signal kontinuiteta i opredijeljenosti bh. industrije namještaja ka njemačkom i tržištu EU.

Bosna i Hercegovina se predstavila na ukupno 231 m² izložbenog prostora modernog i održivog dizajna, sa dominantno drvenom konstrukcijom. Pod sloganom „Meeting Point“, štand je imao centralno mjesto u hali 10.2 te ponosno promovirao Bosnu i Hercegovinu kao mjesto susreta i pouzdanog partnerstva.

Na zajedničkom štandu izlagale su kompanije: BOSNIAN BEECH BOARD d. o. o. Visoko, MIAM d. o. o. Fojnica, RATTAN SEDIA d. o. o. Brčko, SENEX d. o. o. Čelić i STANDARD d. o. o. Prnjavor.

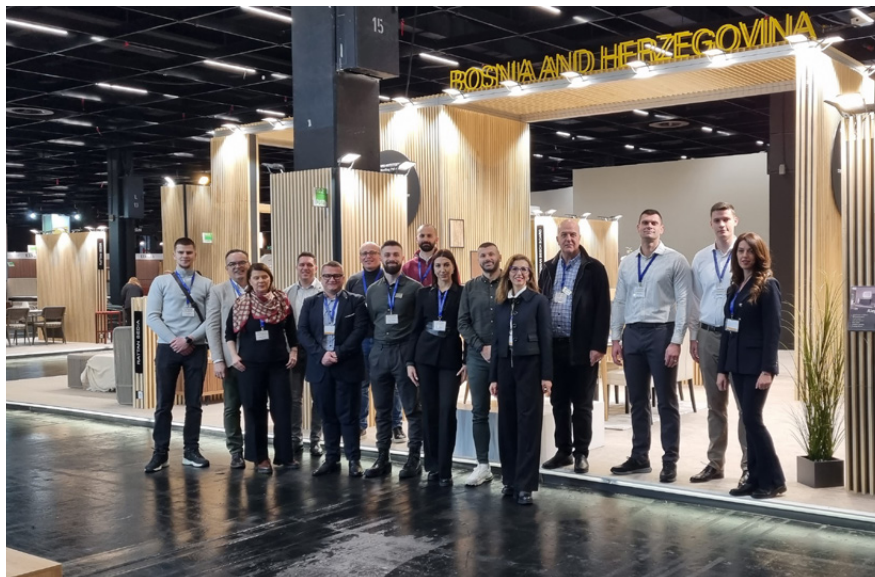
Tržišni kontekst i novi format sajma

Organizator Koelnmesse se odlučio da ovogodišnje izdanje sajma bude isključivo u B2B formatu kako bi odgovorio na trenutne tržišne realnosti: promjene u odnosima s dobavljačima, revidirane strategije nabavke i rastući značaj međunarodnih tržišta nabavke.

Sajam je ove godine bio reduciran na samo četiri hale, u kojima je 339 izlagača iz 28 zemalja predstavilo namještaj od početnog do srednjeg cjenovnog ranga. Dobavljači iz Azije bili su najviše zastupljeni, a Kina se pojavila kao uvjerljivi lider.

Pored Bosne i Hercegovine, paviljoni Brazila, Japana, Rumunije, Tajvana i Turske predstavili su zajedničke nastupe svojih brendova.

Preko 10.000 posjetitelja fokusiralo se na kvalitet sastanaka i mogućnost

efikasnog naručivanja. Među njima su dominirale kupovne grupacije iz Belgije, Francuske, Velike Britanije i Nizozemske, dok je prisustvo njemačkih kupaca, ali i izlagača, bilo ispod očekivanja – što je još samo jedna potvrda da se tržište namještaja, gradnje i opremanja objekata sporo oporavlja.

Prema službenoj njemačkoj statistici vanjske trgovine, uvoz sada čini približno 60 posto njemačkog tržišta namještaja. Posebno brz rast zabilježen je kod uvoza iz Kine, koji je porastao na 2,4 milijarde eura između januara i septembra 2025. godine. Oko 30 posto uvoza njemačkog namještaja sada dolazi iz Kine.

Njemačko tržište namještaja suočava se s izazovima, ali blagi rast ekonomije u 2025. godini daje nadu u postepenu stabilizaciju.

Medijska vidljivost i poslovni susreti

Bh. izlagači realizirali su više od 110 sastanaka sa partnerima iz 32 zemlje. Poseban interes iskazali su kupci iz Njemačke, Danske, Nizozemske, Velike Britanije, Francuske i Belgije pa je neko-

liko kompanija, već na sajmu, zaprimilo konkretne upite i zahtjeve za ponude.

Prema ocjenama izlagača, Bosna i Hercegovina se u konkurenciji pozicionirala kao kvalitetniji ponuđač sa povoljnim omjerom cijene i kvaliteta, uz prednosti koje nudi iskustvo i fleksibilnost proizvodnje, posjedovanje certifikata i logističke blizine tržištu EU.

Štand Bosne i Hercegovine privukao je značajnu pažnju međunarodnih medija, uključujući predstavnike specijaliziranih časopisa i online magazina za sektor namještaja. Predstavnice VTKBiH održale su sastanke s organizatorima sajmova, međunarodnim partnerima, istraživačkim kućama i predstavnicima FSC-a.

U proteklih 13 nastupa u Kelnu, Vanjskotrgovinska komora BiH je u okviru nacionalnog štanda podržala 96 sajamskih nastupa kompanija iz cijele Bosne i Hercegovine. Komora će i u narednom periodu pratiti potrebe svojih članica i, u skladu sa razvojem tržišnih prilika, donositi odluke o daljnjem nastupu na ovom ili drugim relevantnim evropskim sajmovima.

Lejla Međedović

Uspostavljena online platforma za unapređenje održivog i konkurentnog poslovanja bh. kompanija

Globalno poslovno okruženje se transformira i sve više zemalja prilagođava poslovanje direktivama Evropske unije (CBAM, HREDD, LkSG, ESG, REACH itd.). Zbog međunarodnih standarda koji proistječu iz Zakona o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, kompanije podliježu dodatnim obavezama u svojim globalnim lancima snabdijevanja, koje zahtijevaju analize te sprečavanje i rješavanje mogućih negativnih utjecaja poslovnih aktivnosti na ljude i okoliš.

Centar za odgovorno poslovanje BiH (RBH BiH), uspostavljen u Vanjskotrgovinskoj komori BiH, predstavlja centar podrške lokalnim kompanijama. Uspostavljen je radi poboljšanja sposobnosti bh. kompanija da se prilagode i pridržavaju novih propisa i zahtjeva, a dio je inicijative EU za razvoj privatnog sektora u BiH, koju sufinansiraju Evropska unija i vlada SR Njemačke, a implementira GIZ.

Benefiti koje Centar pruža kompanijama:

- **Pristup tržištu EU i usklađenost:** priprema za HREDD, CBAM, ESG, REACH i slične propise EU kako bi kompanije osigurale nesmetan izvoz i poslovanje na tržištu Unije i prije njihove primjene u zakonodavstvu BiH
- **Jačanje konkurentnosti:** poboljšanje tržišne pozicije kroz implementaciju održivih praksi, efikasno upravljanje resursima i razvoj inovativnih zelenih proizvoda i usluga
- **Smanjenje rizika i troškova:** identifikiranje prilike za uštede kroz energetske i resursne audite i smanjenje rizika za kršenja ljudskih, radnih i okolišnih propisa u lancima snabdijevanja
- **Globalna povezanost i vidljivost:** kompanije mogu postati dio međunarodne mreže odgovornog poslovanja, učiti od eksperata i steći globalnu vidljivost kroz zajedničke događaje i komunikacijsku podršku
- **Izgradnja reputacije:** pozicioniranje kao odgovoran i inovativan poslovni

subjekt, što može privući nove partnere i kupce koji cijene održivo poslovanje

Privrednicima u Bosni i Hercegovini onedavno je na raspolaganju i internetska stranica Centra za odgovorno poslovanje BiH, koja predstavlja online platformu za bh. kompanije u procesu unapređenja odgovornog, održivog i konkurentnog poslovanja.

Na stranici su dostupne mnogobrojne informacije i korisni alati, a neki od njih su:

- **Alati za samoprocjenu** – podrška kompanijama u procjeni trenutnog stanja i identifikaciji prostora za unapređenje <https://zelenaekonomija-rbhbih.komorabih.ba/alati/>

- **HREDD e-learning kurs** – praktična znanja i alati za primjenu dužne pažnje u oblasti ljudskih prava i zaštite okoliša <https://zelenaekonomija-rbhbih.komorabih.ba/hredd-e-learning/>

- **Mreža konsultanata** – stručna podrška kompanijama u unapređenju internih procesa i postizanju mjerljivih i dugoročnih rezultata <https://zelenaekonomija-rbhbih.komorabih.ba/mreza-konsultanata-rbh-bih/>

U dijelu internetske stranice pod nazivom „Centar znanja“ nalaze se mnogobrojni dokumenti, priručnici

i propisi iz oblasti ESG-a, zelene ekonomije, CBAM-a, HREDD-a i drugih relevantnih tema.

U prvoj godini rada Centra planirane su brojne aktivnosti, među kojima su: razvoj tri specijalizirana edukativna programa za prioritetne sektore, provođenje 10 energetske i resursne revizije, više od 30 individualnih konsultacija s izvozno orijentiranim firmama, obuka 10 konsultanata za karbonsko računovodstvo, edukacija najmanje 40 kompanija za usklađenost s CBAM regulativom. Također je predviđen razvoj zelenih proizvoda ili usluga za pet pilot kompanija, kojima će tehničku podršku pružiti Sarajevo School of Science and Technology (SSST).

SIPPO - STKBiH

Partnerstvo koje donosi rezultate

Saradnja između Švajcarskog programa za promociju izvoza (Swiss Import Promotion Programme – SIPPO) i Spoljnotrgovinske komore Bosne i Hercegovine (STKBiH) u periodu 2021–2025. predstavlja primjer kako dugoročno usmjerena institucionalna podrška može unaprijediti kapacitete za pružanje usluga promocije izvoza i stvoriti održive standarde rada u funkciji jačanja izvozne konkurentnosti domaćih kompanija

U složenom političkom i ekonomskom okruženju, SIPPO je unaprijedio postojeće procese STKBiH u sektoru prirodnih sastojaka i hrane, dok je u sektoru radne odjeće i modne industrije podrška započela gotovo od nule. Glavna tačka komunikacije u okviru STKBiH bila je BHEPA, koja je realizovala najveći dio aktivnosti na visokom profesionalnom nivou, uz aktivno uključivanje kolega iz Odjeljenja za ekonomiju i Instituta za edukaciju. Ovakav pristup omogućio je koordinisanu i kvalitetnu pripremu kompanija za međunarodne nastupe.

Tokom druge faze programa fokus je bio na prelasku sa pojedinačnih aktivnosti na institucionalizovane modele rada. Spoljnotrgovinska komora BiH je,

uz mentorsku podršku SIPPO-a, unaprijedila procedure za pripremu kompanija, selekciju učesnika, koordinaciju zajedničkih nastupa i praćenje rezultata. Zahvaljujući ovim poboljšanjima, promocija izvoza postala je ponovljiv i održiv proces sa jasno definisanim pravilima, odgovornostima i mjerljivim ishodima. Posebno je unaprijeđen kvalitet usluga prema kompanijama, uključujući sistematsku pripremu, ciljano povezivanje sa kupcima i strukturisano praćenje nakon nastupa, što je rezultiralo većom vidljivošću bh. proizvoda i stabilnijim poslovnim vezama na tržištima EU.

Unapređenja su obuhvatila i oblasti održivosti i digitalizacije, koje postaju ključni preduslov za uspješan izlazak

Aktivnosti u 2025. godini

Tokom 2025. godine više od 136 kompanija učestvovalo je u treninzima, savjetovanjima i programima pripreme. Sektor tehničkog drveta obuhvatio je 112 kompanija uključenih u EUDR i CSRD treninge, sektor prirodnih sastojaka i hrane 11 kompanija, a sektor radne odjeće i modne industrije 13 kompanija. Uz organizaciju STKBiH i podršku SIPPO-a, dvije kompanije iz sektora hrane završile su prve CSRD-usklađene izvještaje o održivom poslovanju.

Nastupi na sajmovima

Zajednički nastupi na međunarodnim sajmovima, poput A+A u Düsseldorfu, ANUGA i SIAL-a, pokazali su snagu institucionalizovanog pristupa. Ukupno osam kompanija iz sektora radne odjeće učestvovalo je na najvećem svjetskom sajmu zaštitne opreme A+A u periodu od 2021. do 2025. godine, dok je osam kompanija iz sektora hrane i prirodnih sastojaka nastupilo pod jedinstvenim nacionalnim paviljonom na Anugi 2025.

na evropsko tržište. Kroz strukturirane obuke i savjetodavne aktivnosti, Komora je razvila interne kapacitete za podršku kompanijama u razumijevanju zahtjeva novih EU regulativa, uključujući CSRD standarde izvještavanja i EUDR propise o lancima snabdijevanja. Primjena digitalnih alata i savremenih modela promocije povećala je operativnu efikasnost i dostupnost informacija za izvoznike. Uz angažman svih zaposlenih, posebno Odjeljenja za PR, Komora je značajno unaprijedila promociju svojih aktivnosti na LinkedInu, povećavajući online vidljivost i prepoznatljivost svojih programa i inicijativa.

Tokom 2025. godine više od 136 kompanija učestvovalo je u treninzima, savjetovanjima i programima pripreme. Sektor tehničkog drveta obuhvatio je 112 kompanija uključenih u EUDR i CSRD treninge, sektor prirodnih sastojaka i hrane 11 kompanija, a sektor radne odjeće i modne industrije 13 kompanija. Uz organizaciju STKBiH i podršku SIPPO-a, dvije kompanije iz sektora hrane završile su prve CSRD-usklađene izvještaje o održivom poslovanju.

Zajednički nastupi na međunarodnim sajmovima, poput A+A u Düsseldorfu, ANUGA i SIAL-a, pokazali su snagu institucionalizovanog pristupa. Ukupno osam kompanija iz sektora radne odjeće učestvovalo je na najvećem svjetskom sajmu zaštitne opreme A+A u periodu od 2021. do 2025. godine, dok je osam kompanija iz sektora hrane i prirodnih sastojaka nastupilo pod jedinstvenim nacionalnim paviljonom na Anugi 2025. U navedenom periodu, podržane kompanije iz sektora hrane i prirodnih sastojaka su ostvarile 1,9 miliona USD novog izvoza, kreirajući 94 nova radna mjesta. Ovi rezultati potvrđuju da unaprijeđeni modeli pripreme i selekcije kompanija za nastup na sajmovima daju dugoročne i mjerljive efekte.

Jedna od ključnih vrijednosti ove saradnje je razvoj partnerskih mreža. Koordinacija sa entitetskim komorama (PKRS, P/GKFBiH), komorama iz okruženje (Albanija, Sjeverna Makedonija i Srbija), resornim ministarstvima i međunarodnim partnerima stvorila je širi ekosistem podrške izvozu, omogućavajući efikasnije korišćenje resursa i usklađivanje poruka prema kompanijama. Ovakav model osigurava dugoročnu održivost i jača kapacitete Komore da samostalno organizuje kompleksne aktivnosti prema međunarodnim standardima.

Treća, finalna faza SIPPO programa (2026–2028) otvara novu razvojnu perspektivu i predstavlja završni korak ka potpunoj održivosti razrađenih usluga promocije izvoza. Fokus će biti na daljem jačanju institucionalnih kapaciteta, proširenju usluga za izvozne i izvozno orijentisane kompanije te integraciji održivosti i digitalizacije u sve segmente rada. Poseban naglasak biće na jačanju ekosistema promocije izvoza, unapređenju pripreme kompanija za EU tržište, razvoju specijalizovanih savjetodavnih usluga i širenju međunarodnih partnerstava. Takođe, posebno će se raditi na uključivanju malih i srednjih preduzeća kako bi se proširila baza izvoznika i podstakao dugoročni rast.

Dosadašnji rezultati jasno pokazuju da strateška i kontinuirana saradnja SIPPO programa i Spoljnotrgovinske komore BiH donosi mjerljive koristi domaćoj privredi. Treća faza predstavlja prirodan nastavak ovog procesa, omogućavajući da izgrađeni kapaciteti budu dodatno ojačani i prilagođeni budućim zahtjevima globalnog tržišta, čime se otvaraju stabilnije i održivije izvozne prilike za Bosnu i Hercegovinu.

Boris Tadić

*Country Representative,
SIPPO Bosnia and Herzegovina*

SIPPO
Swiss Import Promotion Programme

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Co-funded by
the European Union

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Centar za odgovorno poslovanje BiH Responsible Business Hub BiH

Podrška kompanijama u procesu implementacije i prilagođavanja direktivama Evropske unije

KRAKAK PREGLED

**RESPONSIBLE
BUSINESS HUB
BOSNIA AND HERZEGOVINA**
RBH NETWORK

Globalno poslovno okruženje se transformira i sve više zemalja prilagođava poslovanje EU direktivama (CBAM, HREDD, LkSG, ESG, REACH i druge). Zbog međunarodnih standarda koji proistječu iz Zakona o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, kompanije podliježu dodatnim obavezama predviđenim ovim zakonom u svojim globalnim lancima snabdijevanja, kako bi obavile analize, spriječile i riješile moguće negativne utjecaje svojih poslovnih aktivnosti na ljude i okolinu.

Centar za odgovorno poslovanje BiH, uspostavljen pri Vanjskotrgovinskoj/Spoljnotrgovinskoj komori BiH, predstavlja centar podrške lokalnim kompanijama. Uspostavljen je radi poboljšanja sposobnosti bh. kompanija da se prilagode i pridržavaju novih propisa i zahtjeva, a dio je inicijative Razvoj privatnog sektora u BiH (EU4PSD), koji sufinansiraju Evropska unija i vlada SR Njemačke, a implementira GIZ.

MISIJA

Pružanje proaktivne podrške kompanijama za usklađivanje, jačanje konkurentnosti i pristup tržištu EU. Poboljšanje konkurentnosti bh. izvoznika te njihove održivosti i kapaciteta u segmentu zaštite okoliša.

Biti lokalni helpdesk koji informira, podiže svijest i savjetuje kompanije u BiH o standardima i zahtjevima u vezi s ljudskim pravima i dužnom pažnjom (HREDD), te ih povezuje s lokalnim stručnjacima i pružateljima usluga.

BENEFITI ZA KOMPANIJE

Ljudi

**životna
sredina**

**ekonomija
profit**

- Bolji menadžment rizika i povećana otpornost.
- Pобољшanje međunarodnog ugleda.
- Povećanje svijesti o održivosti.
- Smanjenje rizika i troškova.
- Bolja zaštita ljudskih prava i životne sredine.
- Bolje razumijevanje zahtjeva i očekivanja kupaca.

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

A: Branislava Đurđeva 10, 71000 Sarajevo
T: +387 (33) 566-222
E: info@komorabih.ba
<https://zelenaekonomija-rbhbih.komorabih.ba/>

Publikacija je urađena uz finansijsku podršku Evropske unije (EU) i Vlade SR Njemačke (BMZ). Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost VTK/STKBiH i nužno ne odražava stanovišta EU i BMZ-a.

USLUGE

OSNOVNE SAVJETODAVNE USLUGE

o standardima dužne pažnje i aktuelnim zakonskim promjenama na inozemnom tržištu

ONLINE ALATI

podrška kompanijama koje žele integrisati dužnu pažnju za ljudska prava u svoje osnovne poslovne procese

SISTEM OBUKE

seminari, paneli stručnjaka, umrežavanje, savjetodavni webinar

REGISTAR

kvalifikovanih lokalnih operatera za pružanje podrške prelaska na odgovorniji način poslovanja

ANALIZA: Vanjskotrgovinska razmjena BiH sa svijetom

Rast izvoza u 2025. godini pozitivan signal oporavka inostranih tržišta

U 2025. godini ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine sa svijetom povećan je za 2,12 milijardi KM, što potvrđuje veći intenzitet međunarodne trgovine, kao i rast ekonomskih aktivnosti i integracije s inozemnim tržištima.

Vrijednost izvoza u 2025. godini iznosio je 17,42 milijarde KM i izvoz je veći za 882 miliona KM u odnosu na isti period prethodne godine. Porast izvoza za 5,33% daje pozitivan signal, odnosno pokazuje oporavak inostranih tržišta – glavnih trgovinskih partnera BiH.

Vrijednost uvoza u Bosnu i Hercegovinu iznosila je 30,43 milijarde KM i uvoz je veći za 1,24 milijarde KM u odnosu na prethodnu godinu.

Iako je izvoz rastao nešto brže od uvoza, apsolutni nivo deficita je vrlo visok. Deficit u vanjskotrgovinskoj razmjeni je veći za 359 miliona KM i iznosi 13 milijardi KM. Strukturni problem BiH je zavisnost od uvoza, naročito kod energije, hrane i industrijskih inputa.

Iako skroman, blagi porast pokrivenosti uvoza izvozom za 1,04% je pozitivan indikator, međutim ovakva pokrivenost ukazuje na apsolutnu potrebu za jačanjem izvozne baze BiH.

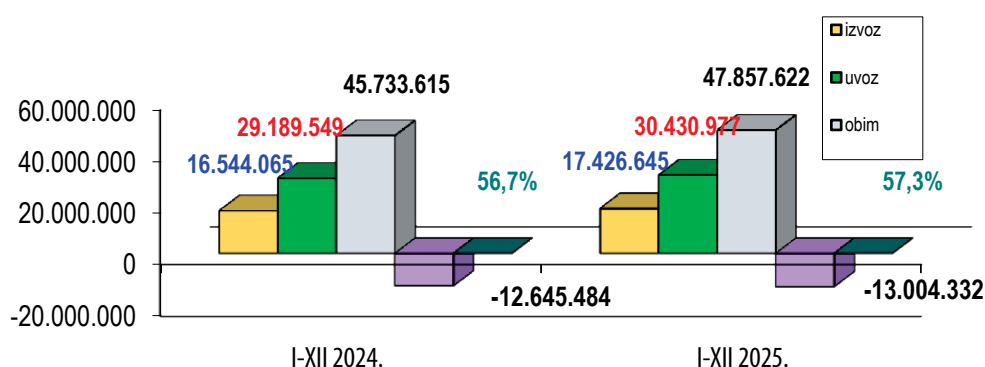
Od početka 2025. godine, izvoz iz Bosne i Hercegovine bilježi umjeren rast u odnosu na isti period prethodne godine, što ukazuje na određenu stabilizaciju vanjskotrgovinskih tokova i sve izraženiju orijentaciju domaćih kompanija prema kvalitetnijim i konkurentnijim proizvodima. Posebno je značajno što se više od dvije trećine izvoza realizuje na zahtjevnom tržištu Evropske unije, što govori u prilog rastuće integracije BiH u evropske ekonomske tokove.

BiH ostvaruje rast izvoza, ali se suočava sa strukturnim problemima i velikim deficitom. Potrebno je jačati sektore s visokom dodatnom vrijednošću, diverzifikovati tržišta i investirati u modernizaciju proizvodnje i digitalizaciju. Globalno okruženje i dalje karakterišu brojne neizvjesnosti, uključujući geopolitičke sukobe, trgovinske tenzije i promjenjive politike velikih ekonomskih sila, što negativno utječe na raspoloženje investitora i izvoznika. Dodatno, eurozona se suočava s ozbiljnim demografskim izazovima, uključujući starenje stanovništva.

Tabela 1. Ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene (u 000 KM)

	2024.	2025.	Porast u %
IZVOZ	16.544.065	17.426.645	5,33
UVOZ	29.189.549	30.430.977	4,25
OBIM	45.733.615	47.857.622	4,64
SALDO	-12.645.484	-13.004.332	2,84
Pokrivenost uvoza izvozom	56,7%	57,3%	1,04

Vanjskotrgovinska razmjena BiH I-XII 2025/I-XII 2024.

i pad radne snage, što dugoročno može usporiti produktivnost i ukupni ekonomski rast.

Usprkos ranim znakovima industrijskog oporavka, koji su doprinijeli povećanju izvoza BiH, ekonomska neizvjesnost ostaje izražena, posebno zbog oslabljene potražnje i fragmentacije trgovinskih lanaca. Evropska centralna banka (ECB) je više puta snižavala kamatne stope s ciljem podsticanja potrošnje i investicija, pokušavajući revitalizirati usporenu ekonomsku aktivnost unutar eurozone.

U skladu s tim, Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) je snizila prognozu rasta bruto domaćeg proizvoda eurozone za 2025. godinu s 1,3% na 1,0%, ističući kao ključne prepreke nisku investicionu aktivnost i rastuće geopolitičke rizike. S obzirom na snažnu zavisnost Bosne i Hercegovine od izvoza ka EU tržištima, do kraja 2026. godine se može očekivati blagi rast izvoza, pod uslovom da se makroekonomska slika u Evropi ne pogorša dodatno.

S druge strane, uvoz u BiH je također porastao, što je u najvećoj mjeri rezultat povećane domaće potrošnje i stabilnijih prihoda stanovništva. Kako domaća proizvodnja i dalje ne zadovoljava unutrašnju potražnju, naročito u sektorima

prehrane, elektronike i automobilske opreme, povećanje uvoza odražava strukturnu ovisnost ekonomije o vanjskim dobavljačima. Također, nastavak velikih infrastrukturnih projekata doveo je do dodatnog uvoza građevinskog materijala, mehanizacije i industrijskih sirovina.

Rast realnih plata i poboljšanje pokazatelja zaposlenosti dodatno podupiru oporavak potrošnje, koja i dalje ostaje jedan od ključnih pokretača domaće ekonomije. U narednom periodu očekuje se da će ublažavanje finansijskih uslova, u skladu s globalnim trendovima smanjenja kamatnih stopa, dodatno stimulirati domaću tražnju i investicije.

U širem kontekstu, Bosna i Hercegovina se 2025. godine suočavala s nizom strukturnih izazova, uključujući visoku zavisnost od tržišta EU, nisku produktivnost, administrativnu složenost, fragmentirano unutrašnje tržište i otežan pristup kapitalu, posebno za mala i srednja preduzeća. Ipak, u takvom okruženju otvaraju se i konkretne šanse za ubrzan razvoj – posebno kroz unapređenje izvozne strukture, privlačenje stranih investicija, modernizaciju industrije i prelazak na digitalno i zeleno poslovanje.

Pored toga, Bosna i Hercegovina

raspolaze značajnim razvojnim potencijalom u oblastima obnovljivih izvora energije – posebno u hidro i solarnoj energiji – kao i u automobilske industriji, gdje već postoji snažno prisustvo stranih kompanija kroz proizvodnju dijelova i komponenti za evropska tržišta. Ulaganja u ove sektore mogu doprinijeti diverzifikaciji izvoza, otvaranju kvalitetnijih radnih mjesta, ubrzanju tehnološkog napretka i jačanju otpornosti ekonomije na vanjske šokove.

Najznačajnija tržišta razmjene

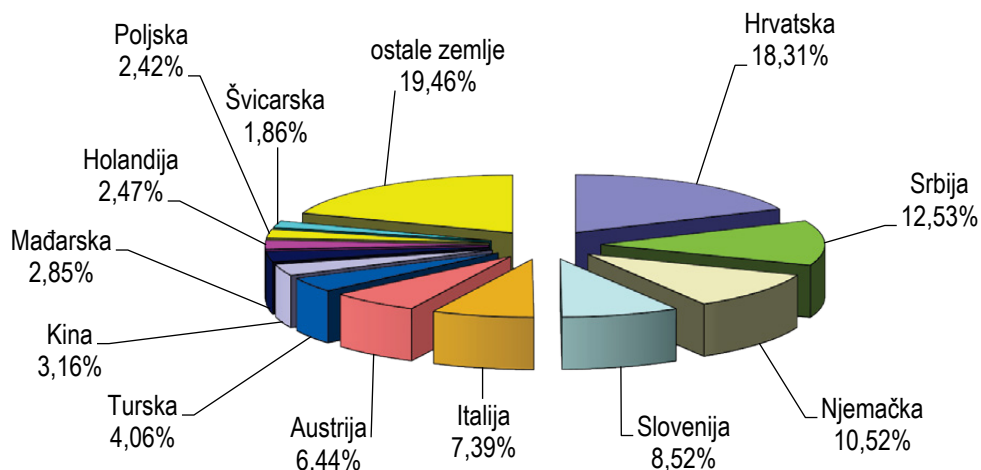
Bosna i Hercegovina najveći obim razmjene u vanjskoj trgovini ostvaruje sa zemljama EU, gdje se plasira oko 73% proizvoda i tržište EU predstavlja nulti prioritet.

EU ostaje najznačajniji trgovinski partner BiH, s preko 73% ukupnog izvoza i 66% ukupnog uvoza. Umjeren rast uvoza (2,68%) i nešto veći rast izvoza (5,57%) potvrđuju stabilnu vanjskotrgovinsku razmjenu sa zemljama Evropske unije. Rast izvoza u EU svakako je i posljedica rasta izvoza u Hrvatsku (447 miliona KM), Sloveniju (97 miliona KM), Mađarsku (15 miliona KM) itd., dok je blago smanjen u Njemačku, Italiju i Austriju.

Tabela 2. Najznačajnija tržišta razmjene (u 000 KM)

	UVOZ 2024.	UVOZ 2025.	Porast (%)	IZVOZ 2024.	IZVOZ 2025.	Porast (%)
EU	19.697.418	20.224.926	2,68	12.010.452	12.679.801	5,57
CEFTA	4.520.407	4.749.747	5,07	2.836.962	2.971.988	4,76
EFTA	538.634	603.166	11,98	379.909	404.524	8,19
OSTALA TRŽIŠTA	4.433.091	4.853.139	9,48	1.322.743	1.370.332	3,60
Ukupno	29.189.549	30.430.977	4,25	16.544.065	17.426.645	5,33

Učešće zemalja vodećih partnera u ukupnom obimu razmjene BiH I-XII 2025.

Ukupan izvoz u EU je porastao za 669 miliona KM u odnosu na prošlu godinu. Najveće povećanje uvoza evidentirano je iz Holandije (79 miliona KM), Italije (65 miliona KM), Slovenije (60 miliona KM), Austrije (26 miliona KM) i Hrvatske (23 miliona KM).

Pokrivenost uvoza izvozom sa EU iznosi 62,7%, što predstavlja održiv ali i dalje nepovoljan odnos u kojem BiH nastavlja bilježiti deficit u trgovini s ovim područjem. EU i dalje apsolutno prednjači kao ključni partner i pokretač bh. izvoza.

Vodeći partner po obimu trgovinske razmjene iz EU je Hrvatska. U posmatranom periodu, u Hrvatsku je izvezeno 3,06 milijardi KM, što je više za 17,09% u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz je iznosio 5,69 milijardi KM i skoro je na istom nivou kao prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 54%.

Trgovina unutar CEFTA-e bilježi

najveći relativni rast, što pokazuje značaj regionalne integracije i komplementarnosti među ekonomijama zapadnog Balkana uslijed jačanja regionalne trgovinske povezanosti i veću konkurentnost bh. robe u CEFTA zemljama. Ukupan izvoz u ove zemlje iznosio je 2,97 milijardi KM i veći je u odnosu na prethodnu godinu za 4,76% ili 135 miliona KM. Ukupan uvoz u zemlje CEFTA regiona iznosi 4,74 milijardi KM i veći je za 5,07% ili 229 miliona KM. Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 63%. Najveći obim razmjene ostvaruje se sa Srbijom. U Srbiju je izvezeno robe u vrijednosti od 1,88 milijardi KM i izvoz je veći za 1,44%, dok je uvoz rastao za 2,26% i iznosi 4,10 milijardi KM. Pokrivenost uvoza izvozom iznosi tek 46%.

Na tržište EFTA-e izvezeno je 404,52 miliona KM i izvoz je veći za 8,19% ili 64,5 miliona KM. Uvoz je iznosio 603,16

miliona KM i rastao je za 11,90%, odnosno 30,61 miliona KM. Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 67,1%. Preko 70% vanjskotrgovinske razmjene iz EFTA-e se obavlja sa Švicarskom u koju je izvezeno 344,37 miliona KM i izvoz je povećan za 5,91% u odnosu na prošlu godinu. Uvoz je iznosio 547,66 miliona KM i veći je za 13,56%.

Evropska unija ostaje ključni stub bh. trgovine, kako po obimu tako i po stabilnosti potražnje. Hrvatska, kao vodeći pojedinačni partner, dodatno učvršćuje svoju poziciju snažnim rastom bh. izvoza, iako neravnoteža u trgovini ostaje izrazita. Unutar CEFTA-e se bilježi najdinamičniji rast, što potvrđuje da regionalna tržišta postaju sve važniji prostor za plasman bh. proizvoda i izgradnju dugoročnih ekonomskih veza. Razmjena sa Srbijom ostaje najveća, ali istovremeno i najnepovoljnija po odnosu uvoza i izvoza.

Tabela 3. Vanjskotrgovinska razmjena sa trećim zemljama (u 000 KM)

ZEMLJA	2024.		2025.		Porast (%)	
	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz
Turska	1.571.162	335.108	1.500.266	442.888	-4,51	32,16
Kina	1.134.267	50.132	1.481.701	31.894	30,63	-36,38
Nepoznata država	699.993	-	688.008	-	-1,71	
SAD	189.662	234.565	87.614	215.168	-53,81	-8,27
Ruska Federacija	149.426	103.587	166.909	99.877	11,70	-3,58
Velika Britanija	84.111	94.987	107.586	82.523	27,91	-13,12
Ujedinjeni Arapski Emirati	120.500	47.222	118.641	44.630	-1,54	-5,49
Indija	89.745	24.213	121.549	15.281	35,44	-36,89
Irak	6	25.453	2	112.323	-69,56	341,30
Singapur	46.425	9.321	95.711	5.339	106,16	-47,72

Tabela 4. Najznačajnije izvozne tarife

Izvozne tarife		2024. u KM	2025. u KM	%
2716	Električna energija	669.778.435	868.807.398	30
8544	Izolovana žica	685.426.760	732.900.257	7
7308	Konstrukcije/željezne i čelične	567.111.000	595.366.974	5
8708	Dijelovi i pribor motornih vozila	483.109.175	544.350.348	13
9401	Ostali namještaj i dijelovi	459.229.853	451.906.625	-2

Bosna i Hercegovina je ostvarila porast izvoza na tzv. treća tržišta od 3,60% i ukupno je izvezeno robe u vrijednosti od 1,37 milijardi KM. Uvoz je iznosio 4,85 milijardi KM i veći je za 9,48% u odnosu na prethodnu godinu. Od ovih tržišta, izvoz je jedino rastao u Tursku, dok je na ostalim tržištima zabilježen pad izvoza. Uvoz je najviše rastao iz Kine.

Turska i Kina su najznačajniji partneri iz ostalih tržišta sa kojim BiH ima jako nepovoljnu pokrivenost uvoza izvozom. U 2025. godini ukupan uvoz iz Turske je smanjen za 4,51%, što može biti posljedica promjena u cijenama turske robe, valutnih oscilacija (pad lire) ili zamjene domaćim ili drugim uvoznim alternativama. S druge strane, znatan rast izvoza (32,16%) ukazuje na sve veću prisutnost bh. robe na turskom tržištu. Povećana je potražnja za bh. metalima, drvom, prehrambenim i poluproizvodima na turskom tržištu.

Kina ostaje dominantan izvoznik prema BiH, uglavnom elektronike, mašina, tekstila i automobila. Evidentan je rast potražnje u BiH za kineskom elektronikom, mašinama, opremom, tekstilom i jeftinim industrijskim proizvodima.

Veliki pad bh. izvoza ukazuje na težak pristup kineskom tržištu, nisku konkurentnost ili slabu integraciju u kineske lance snabdijevanja.

Treća tržišta počinju dobivati na značaju uslijed ekonomskih poteškoća u EU, posebno u sektorima energetike, infrastrukture, metalurgije i prehrambene industrije. Za BiH je svakako značajno smanjiti zavisnost od EU kroz jačanje prisustva na tržištima Bliskog istoka, sjeverne Afrike i Azije.

U 2026. godini se očekuje da će vanjskotrgovinska razmjena BiH zadržati sličan tempo kao do sada, bez značajnijih promjena ili oscilacija. S druge strane, rast plata, povećani priliv doznaka iz inostranstva i blago povišena inflacija mogli bi rezultirati porastom domaće potrošnje, što bi u konačnici moglo do-

vesti do povećanja uvoza u narednom kvartalu. Što se tiče izvoza, predviđa se umjereni rast, ali bez većih skokova. Za veći rast ukupnog izvoza potrebno je povećati izvoz proizvoda sa višom dodanom vrijednošću, posebno razviti sektor prehrane, tekstila, automobilske i IT industrije i slično. Također, šansa je u diverzifikaciji tržišta, tj. povećanom izvozu na tzv. treća tržišta, posebno na tržište SAD-a, Turske i Saudijske Arabije.

Najznačajnije izvozne tarife

Struktura rasta izvoza pokazuje da BiH najbrže napreduje u sektorima energetike, elektro i automobilske industrije, dok tradicionalne industrije poput metalnih konstrukcija i namještaja bilježe sporiju dinamiku rasta, pa čak i blago nazadovanje. Ovi trendovi potvrđuju da se bosanskohercegovačka privreda sve snažnije oslanja na sektore veće izvozne elastičnosti i da se postepeno pomjera ka industrijama s većom dodanom vrijednošću i jačom povezanošću sa inostranim tržištima.

Izvoz u 2025. godini bilježi rast u većini ključnih izvoznih tarifa, što ukazuje na jačanje industrijske aktivnosti, stabilnu potražnju na inostranim tržištima i rast konkurentnosti pojedinih sektora.

Najveći pojedinačni doprinos ukupnom rastu izvoza ostvario je izvoz električne energije (tarifa 2716), koji je porastao za 30%. Ovakav rast potvrđuje snažnu ulogu energetskog sektora u ukupnoj izвозnoj strukturi BiH i njegov značajan utjecaj na ukupne izvozne rezultate.

Izvoz izolovane žice (tarifa 8544) povećan je za 7%, čime se potvrđuje stabilna pozicija elektroindustrije u evropskim lancima snabdijevanja, posebno u segmentima povezanim s elektroenergetskom i automobilskom industrijom.

Metalne konstrukcije od željeza i čelika (tarifa 7308) bilježe rast od 5%, što ukazuje na stabilnu, ali umjerenu

potražnju na tržištu Evropske unije. Ovi rezultati sugeriraju ograničen prostor za brži rast, uz prisutne strukturne izazove u pogledu troškova i proizvodnih kapaciteta.

Sektor automobilske industrije nastavlja pozitivan trend – izvoz dijelova i pribora za motorna vozila (tarifa 8708) porastao je za 13%, što potvrđuje daljnju integraciju bh. proizvođača u evropske i globalne dobavljačke lance i jačanje izvoza proizvoda s većom dodanom vrijednošću.

Nasuprot tome, izvoz namještaja i dijelova namještaja (tarifa 9401) zabilježio je pad od 2%, što ukazuje na zasićenje tržišta i snažniju konkurenciju, ali i na zadržano prisustvo bh. proizvođača na tržištu EU, posebno u srednjem cjenovnom segmentu.

Najznačajnije uvozne tarife

Nafta i naftna ulja i dalje predstavljaju najznačajniji uvozni proizvod. U 2025. godini uvoz ovih proizvoda iznosio je 2,24 milijarde KM, što predstavlja smanjenje od 7% u odnosu na 2024. godinu. Iako se radi o nominalno visokoj vrijednosti uvoza, ovakav trend je očekivan i u određenoj mjeri poželjan, imajući u vidu potpunu zavisnost BiH od uvoza sirove nafte i naftnih derivata uslijed nepostojanja domaćih izvora i ograničenih kapaciteta prerade. S obzirom na ključnu ulogu ovih proizvoda u transportu, energetici i proizvodnji, njihov visok udio u ukupnom uvozu značajno utječe na trgovinski deficit, koji se u ovom kontekstu ne može posmatrati kao prekomjeran, već kao strukturno uslovljen.

Uvoz automobila (tarifa 8703) u 2025. godini je iznosio 1,38 milijardi KM, što predstavlja rast od 9% u odnosu na prethodnu godinu. Ovakvo kretanje ukazuje na oporavak i stabilizaciju potražnje na domaćem tržištu. Istovremeno, u strukturi uvoza sve je izraženiji rast udjela kineskih proizvo-

Tabela 5. Najznačajnije uvozne tarife

Uvozne tarife		2024. u KM	2025. u KM	%
2710	Naftna ulja	2.402.968.936	2.236.824.691	-7
8703	Automobili	1.265.722.493	1.377.921.248	9
3004	Lijekovi	769.614.553	828.558.232	8
2716	Električna energija	312.612.061	628.956.522	101
7408	Bakrena žica	452.487.208	471.774.020	4

đača, što ukazuje na promjene u potrošačkim preferencijama domaćih vozača.

Istovremeno, struktura robne razmjene pokazuje izraženu međuzavisnost u sektoru automobilske industrije – uz značajan izvoz dijelova i komponenti, BiH ostaje snažno oslonjena na uvoz finalnih proizvoda, odnosno motornih vozila, što odražava njenu poziciju u međunarodnim lancima vrijednosti.

Uvoz lijekova (tarifa 3004) u 2025. godini povećan je za 8% i iznosio je 828,6 miliona KM. Struktura uvoza ostaje uglavnom nepromijenjena, pri čemu dominiraju biološki lijekovi, onkološke terapije, citostatici, citoprotektivni preparati, antidiabetici i lijekovi za kardiovaskularno liječenje. Ovakav trend ukazuje na kontinuirani rast potreba zdravstvenog sistema, ali i na visoku zavisnost od uvoza u segmentima farmaceutске industrije s većom tehnološkom složenosti.

Uvoz električne energije (tarifa 2716) u 2025. godini je zabilježio izuzetno snažan rast od 101%, dostigavši vrijednost od 628,96 miliona KM. Ovakav nagli porast ukazuje na izražen energetske disbalans, uslovljen padom domaće proizvodnje i ograničenim kapacitetima za stabilno snabdijevanje. Povećani uvoz električne energije

dodatno opterećuje trgovinski bilans i ukazuje na strukturne slabosti energetskog sektora, koje zahtijevaju sistemske reformske mjere i ulaganja u modernizaciju i diverzifikaciju izvora energije.

Bakrena žica (tarifa 7408) zadržava se među najznačajnijim uvoznim proizvodima, sa ukupnim uvozom od 471,8 miliona KM u 2025. godini, što predstavlja rast od 4% u odnosu na 2024. godinu. Ovaj proizvod ima specifičnu ulogu u razmjeni, budući da se u velikoj mjeri uvozi radi daljnje obrade i ponovnog izvoza. Ugovoreni poslovi, prvenstveno sa tržištima Evropske unije i Turske, potvrđuju važnost ovog proizvoda u okviru prerađivačkog i izvoznog lanca domaće industrije.

Razmjena po sektorima privrede

Ukupno posmatrano, vanjskotrgovinska kretanja u 2025. godini ukazuju na postepeno jačanje izvozne dinamike i oporavak pojedinih industrijskih grana, uz zadržavanje stabilne uvozne potražnje. Trendovi potvrđuju umjereno pozitivno okruženje, sa naglašenim potencijalom za daljnje jačanje industrijske proizvodnje i izvozne konkurentnosti do kraja godine.

Rast je najizraženiji u sektorima koji su već tradicionalno snažni – metalnom kompleksu i mašinskoj industriji – gdje je zabilježeno povećanje eksterne potražnje i veća konkurentnost domaćih proizvođača. Metalna industrija ostvaruje izvoz od 7,31 milijarde KM, dok je uvoz 11,2 milijarde KM. Zabilježen je rast izvoza od 5,46%, što iznosi 378,6 miliona KM, dok je rast uvoza 4,71%, što iznosi 504,1 miliona KM. U ukupnom uvozu u BiH u 2025. godini, metalski i elektrosektor učestvuje sa preko 36%. Značajan rast zabilježen je i u izvozu oružja i municije, koji je povećan gotovo 8 puta. Ovaj trend je snažno uslovljen globalnim geopolitičkim kretanjima i rastom izdvajanja za odbranu u velikom broju zemalja, a Bosna i Hercegovina u ovom segmentu koristi postojeće proizvodne kapacitete i dugogodišnje iskustvo. Iako ovaj rast ima snažan kratkoročni efekat na ukupni izvoz, riječ je o sektoru koji je izuzetno osjetljiv na sigurnosne okolnosti.

Agroindustrijski i prehrambeni sektor i dalje ima najveći deficit u robnoj razmjeni, koji u 2025. iznosi 4,24 milijarde KM, što je rezultat uvoza od 5,55 milijardi KM i izvoza od 1,32 milijarde KM. Iako deficit izgleda veliki, on je razumljiv s obzirom na ovisnost BiH

Tabela 6. Razmjena po sektorima privrede

	Uvoz 2024.	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Porast u %	
	KM	KM	KM	KM	Uvoz	Izvoz
Agroindustrijski sektor	5.109.210.816	1.191.281.456	5.552.686.414	1.315.353.692	9	10
Mineralna goriva i el. energija	3.556.061.751	1.110.774.660	3.519.224.399	1.156.269.240	-1	4
Hemijski i farmaceutski proizvodi	4.446.455.450	2.152.311.446	4.655.258.076	2.141.356.342	5	-1
Kamen, kreč, cement, beton	748.130.314	386.035.614	790.585.131	428.286.247	6	11
Koža, krzno, tekstil i proizvodi	2.352.857.844	1.660.909.149	2.321.520.837	1.613.613.450	-1	-3
Drvo, papir i namještaj	1.429.651.300	2.558.162.520	1.452.577.758	2.600.793.265	2	2
Rude, metali i proizvodi	3.852.211.532	3.130.060.135	4.101.147.116	3.560.589.283	6	14
Mašine, aparati	7.337.877.383	4.137.660.780	7.669.370.989	4.367.639.226	5	6
Ostali razni proizvodi	357.093.048	216.869.604	368.606.094	242.744.028	3	12
UKUPNO	29.189.549.439	16.544.065.366	30.430.976.814	17.426.644.773	4	5

VTK/STKBiH predstavila trendove vanjskotrgovinske razmjene BiH sa svijetom u 2025. godini predstavnicima medija, diplomatskog kora, međunarodnih organizacija i bh. institucija

o uvozu sirovina i proizvoda koji se kod nas ne proizvode. Izvoz agroindustrije je rezultirao povećanim izvozom masti i ulja, mliječnih proizvoda i proizvoda na bazi žitarica. U uvozu prednjače meso i mesni proizvodi, sirće, alkoholi i pića, duhan, kafa, čaj, proizvodi na bazi žitarica i proizvodi mljekarske industrije. Agroindustrija ima prostora za daljnji rast, ali za ubrzanje rasta potrebna je i podrška domaćeg tržišta.

Drvena industrija (drvo, papir, namještaj) ostvaruje tradicionalno suficit u robnoj razmjeni zahvaljujući rastu izvoza i kontrolisanom uvozu. U 2025. godini je izvoz iznosio 2,60 milijardi KM, dok je uvoz bio 1,45 milijardi KM, što daje suficit od 1,15 milijardi KM. Povećanje izvoza je rezultat rasta izvoza drveta i njegovih proizvoda, a glavni izvozni partneri su zemlje EU (Njemačka, Italija, Austrija, Slovenija i Hrvatska), Skandinavija i Bliski istok. Izazov za sektor ostaje ispunjavanje EUDR standarda, koji se trebao početi primjenjivati od 30. decembra 2025. ali je prolongiran za nekoliko mjeseci radi usklađivanja.

Hemijska i farmaceutska industrija ostvarila je izvoz u vrijednosti od 2,14 milijardi KM, što je blagi pad od 11 miliona KM ili 1% u odnosu na prethodnu godinu, dok je uvoz povećan na 4,66 milijardi KM, što je povećanje od 5%. U uvozu prednjače lijekovi u vrijednosti od 828,6 miliona KM, dok se izvoz hemikalija i farmaceutskih proizvoda uglavnom bazira na plastičnim masama i hemijskim proizvodima.

Tekstilna industrija (koža, krzno, tekstil i proizvodi) je zabilježila pad izvoza na 1,61 milijardu KM, što je smanjenje od 47,3 miliona KM ili 3% u odnosu na 2024. godinu. Uvoz ove grane iznosi 2,32 milijarde KM, što je pad od 31,3 miliona KM ili 1%. Deficit u robnoj razmjeni iznosi 707,9 miliona KM i najvećim dijelom je rezultat ovisnosti o uvozu repromaterijala i dodataka.

Mineralna goriva i električna energija bilježe stabilan rast u uvozu. Uvoz naftnih ulja u 2025. iznosi 2,24 milijarde KM, dok je uvoz električne energije naglo povećan na 629 miliona KM, odnosno za 101%, što odražava energetske potrebe zemlje i ovisnost o vanjskim izvorima.

Na stranicama koje slijede donosimo detaljne analize po sektorima i proizvodima.

*Belma Alihodžić
Amila Močević*

Poljoprivredno-prehrambeni sektor

Ukupan obim spoljnotrgovinske razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Bosne i Hercegovine sa svijetom u 2025. godini iznosio je gotovo 6,9 milijardi KM, što predstavlja rast od 9% u odnosu na 2024. godinu. Ova robna grupa učestvuje sa 14,3% u ukupnoj spoljnotrgovinskoj razmjeni Bosne i Hercegovine u 2025. godini.

Posmatrano količinski, ukupan obim razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u 2025. godini dostigao je gotovo 3,1 milion tona, što je povećanje od 3,5% u odnosu na prethodnu godinu, kada je evidentirano oko 2,9

miliona tona razmijenjene robe.

Izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u 2025. godini iznosio je gotovo 1,3 milijarde KM i činio je 7,5% ukupnog izvoza Bosne i Hercegovine, dok je uvoz dostigao 5,5 milijardi KM, odnosno 18,2% ukupnog uvoza.

Navedena kretanja rezultirala su deficitom u ovom sektoru od oko 4,2 milijarde KM u 2025. godini. Uprkos pozitivnim trendovima u vrijednosnom rastu izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, spoljnotrgovinski deficit ostaje izrazito visok i, uz manje godišnje oscilacije, bilježi tendenciju rasta (Tabela 1).

Tabela 1. Prikaz deficita u poljoprivredno-prehrambenom sektoru u periodu od 2018. do 2025. (u milijardama KM)

Godina	Deficit
2018.	2,4
2019.	2,4
2020.	2,1
2021.	2,5
2022.	3,3
2023.	3,5
2024.	3,9
2025.	4,2

Tabela 2. Izvozni rezultati poljoprivredno-prehrambenog sektora u 2024/2025. godini (po količini i vrijednosti)

Tarifne glave	Izvoz 2024. kg	Izvoz 2025. kg	Izvoz %	Izvoz 2024. KM	Izvoz 2025. KM	Izvoz %
Žive životinje	904.404	933.907	3,3	5.149.666	6.471.927	25,7
Meso i jestivi klaonični proizvodi	9.249.445	9.653.588	4,4	46.474.123	48.557.967	4,5
Ribe, rakovi, mekušci i beskičmenjaci	3.189.442	3.519.291	10,3	32.477.227	35.353.758	8,9
Mlijeko i mliječni proizvodi, jaja peradi i prirodni med	78.443.166	75.774.135	-3,4	155.810.946	164.273.728	5,4
Proizvodi životinjskog porijekla (nusproizvodi i otpaci)	16.850.693	14.570.003	-13,5	1.486.086	910.757	-38,7
Sadnice povrća i voća, lukovice, rezano cvijeće	1.218.264	1.121.688	-7,9	10.013.161	11.203.167	11,9
Jestivo povrće	12.769.132	9.270.155	-27,4	48.501.451	43.117.116	-11,1
Jestivo voće i orašasti plodovi	32.362.400	19.796.387	-38,8	101.251.206	91.992.012	-9,1
Kafa i začini	1.972.465	2.244.175	13,8	22.311.214	30.377.783	36,2
Žitarice	24.986.447	21.783.992	-12,8	15.758.373	14.338.328	-9,0
Proizvodi mlinске industrije te slad i skrob	38.718.425	56.932.069	47,0	28.415.638	40.287.612	41,8
Industrijsko i ljekovito bilje, uljano sjemenje i plodovi	11.959.069	6.087.297	-49,1	23.695.060	18.432.941	-22,2
Biljni sokovi i ekstrakti	35.152	57.457	63,5	82.450	128.747	56,2
Biljni materijali za pletarstvo i slično (npr. rogozi, bambus, lufa)	6.343	4.969	-21,7	24.343	31.164	28,0
Ulja biljnog porijekla	67.785.385	89.106.998	31,5	139.804.237	221.553.875	58,5
Kobasice, konzervisane prerađevine od mesa i riba te mekušci	11.926.023	11.408.079	-4,3	122.134.337	120.610.303	-1,2
Šećer i proizvodi od šećera	8.837.391	8.785.332	-0,6	12.068.849	12.221.364	1,3
Proizvodi koji sadrže kakao (namazi i čokolade) i kakao	3.387.502	3.602.789	6,4	24.658.825	29.760.451	20,7
Proizvodi na bazi žitarica i brašna, keksi i vafli te drugi pekarski proizvodi	34.030.189	35.754.786	5,1	152.712.206	162.572.206	6,5
Prerađevine od povrća i voća te orašastih plodova	5.747.469	5.634.109	-2,0	28.286.392	27.947.498	-1,2
Razni prehrambeni proizvodi i dodaci prehrani	18.262.093	19.367.492	6,1	60.662.760	63.912.492	5,4
Bezalkoholna i alkoholna pića, voda	162.188.152	184.326.537	13,6	121.267.959	122.754.257	1,2
Hrana za životinje (uljane pogače i preparati)	44.965.859	56.148.490	24,9	30.211.705	33.611.740	11,3
Duvan i cigarete	258.641	647.868	150,5	8.023.242	14.932.504	86,1
UKUPNO	590.053.552	636.531.594	7,9	1.191.281.456	1.315.353.692	10,4

I vrijednosno i količinski, izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda bilježi rast u 2025. godini. Količinski je izvoz povećan za 7,9%, dok je vrijednosni rast iznosio 10,4% u odnosu

na prethodnu godinu. Sličan trend zabilježen je i kod uvoza, pri čemu je količinski uvoz povećan za 2,4%, dok je vrijednosno zabilježen rast od 8,4% (tabele 2 i 3).

Pokrivenost uvoza izvozom u 2025. godini iznosila je 23,7%, uz blagi rast stope pokrivenosti za 1,7% u odnosu na 2024. godinu, kada je iznosila 23,3%.

Tabela 3. Uvozni rezultati poljoprivredno-prehrambenog sektora u 2024/2025. godini (po količini i vrijednosti)

Tarifne glave	Uvoz 2024. kg	Uvoz 2025. kg	Uvoz %	Uvoz 2024. KM	Uvoz 2025. KM	Uvoz %
Žive životinje	15.440.589	15.799.876	2,3	93.222.477	109.917.458	17,9
Meso i jestivi klaonični proizvodi	83.218.547	76.945.549	-7,5	591.843.113	616.576.890	4,2
Ribe, rakovi, mekušci i beskičmenjaci	6.983.156	7.526.817	7,8	53.618.766	57.341.284	6,9
Mlijeko i mliječni proizvodi, jaja peradi i prirodni med	68.015.192	52.585.967	-22,7	281.533.423	270.761.041	-3,8
Proizvodi životinjskog porijekla (nusproizvodi i otpaci)	306.960	539.909	75,9	5.128.185	7.544.454	47,1
Sadnice povrća i voća, lukovice, rezano cvijeće	19.866.081	18.495.857	-6,9	33.798.732	37.169.669	10,0
Jestivo povrće	111.884.785	116.652.099	4,3	152.971.446	169.088.662	10,5
Jestivo voće i orašasti plodovi	189.568.393	191.670.907	1,1	280.598.890	317.203.716	13,0
Kafa i začini	21.443.302	21.678.119	1,1	193.655.329	251.156.480	29,7
Žitarice	505.977.684	545.537.523	7,8	244.000.865	278.506.947	14,1
Proizvodi mlinске industrije te slad i skrob	90.026.898	92.917.103	3,2	62.578.748	64.804.623	3,6
Industrijsko i ljekovito bilje, uljano sjemenje i plodovi	115.133.481	108.306.230	-5,9	130.272.109	137.730.263	5,7
Biljni sokovi i ekstrakti	99.842	89.259	-10,6	2.798.257	2.423.111	-13,4
Biljni materijali za pletarstvo i slično (npr. rogozi, bambus, lufa)	88.526	107.465	21,4	179.234	168.719	-5,9
Ulja biljnog porijekla	85.834.700	109.479.997	27,5	207.455.361	297.956.071	43,6
Kobasice, konzervirane prerađevine od mesa i riba	21.245.826	20.002.226	-5,9	170.998.799	166.541.051	-2,6
Šećer i proizvodi od šećera	127.521.805	107.749.235	-15,5	204.589.495	164.430.872	-19,6
Proizvodi koji sadrže kakao (namazi i čokolade) i kakao	21.554.939	20.598.675	-4,4	253.824.147	276.204.704	8,8
Proizvodi na bazi žitarica i brašna, keksi i vafli te drugi pekarski proizvodi	64.146.410	68.678.551	7,1	387.167.613	446.315.059	15,3
Prerađevine od povrća i voća te orašastih plodova	41.884.526	46.095.938	10,1	165.406.399	184.416.212	11,5
Razni prehrambeni proizvodi i dodaci prehrani	54.988.038	55.478.856	0,9	488.635.399	509.934.884	4,4
Bezalkoholna i alkoholna pića, voda	435.975.104	440.430.443	1,0	601.448.357	623.304.481	3,6
Hrana za životinje (uljane pogače i preparati)	307.486.843	328.760.669	6,9	285.851.017	299.725.318	4,9
Duvan i cigarete	6.306.431	5.822.238	-7,7	217.634.655	263.464.445	21,1
UKUPNO	2.394.998.057	2.451.949.507	2,4	5.109.210.816	5.552.686.414	8,7

Evropska unija je najznačajniji partner Bosne i Hercegovine u trgovini poljoprivredno-prehrambenim proizvodima

Vrijednost izvoza je iznosila 553 miliona KM, što čini 42,1% ukupnog udjela izvoza poljoprivrednih proizvoda u 2025. godini i niža je za 6,4% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost uvoza iz EU u BiH u 2025. godini vrijednosno je iznosila 3,3 milijarde, što čini 61% ukupnog udjela uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i manja je za 3,2% u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru Evropske unije, Hrvatska predstavlja najznačajnijeg spoljnotrgovinskog partnera Bosne i Hercegovine,

s ukupnim obimom razmjene koji je u 2025. godini iznosio gotovo 1,3 milijarde KM.

U 2025. godini najviše se uvozilo iz sljedećih pet zemalja: Hrvatske (1 milijarda KM ili oko 31% ukupnog uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz EU), Italije (369 miliona KM ili 11%), Slovenije (356 miliona KM ili 11%), Njemačke (294 miliona KM ili 9%) i Mađarske (267 miliona KM ili 8%).

Od top pet zemalja, procentualno najveći rast uvoza u 2025. godini je zabilježen iz Italije (12,4%) i Hrvatske (8,2%), dok je najveći pad zabilježen iz Mađarske (-10,6%) u odnosu na prošlu godinu. Kada su u pitanju proizvodi, iz EU se najviše uvozilo svježe goveđe

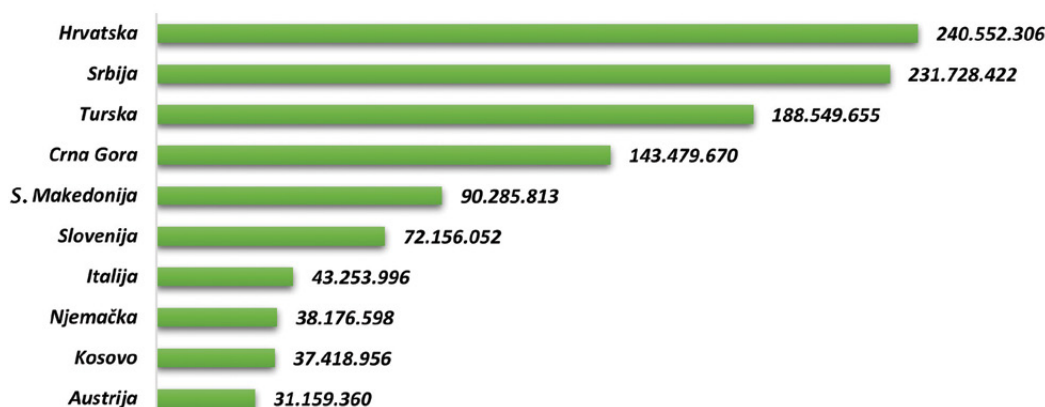
meso, u vrijednosti od 339 miliona KM, te razni prehrambeni proizvodi, sirupi i pripravci, kao i dodaci u prehrani, u vrijednosti od 232 miliona KM.

Među zemljama članicama EU u koje su se najviše izvozili poljoprivredno-prehrambenih proizvodi iz BiH u 2025. godini su: Hrvatska (240 miliona KM ili oko 43% ukupnog izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u EU), Slovenija (72 miliona KM ili 13%), Italija (43 miliona KM ili 8%), Njemačka (38 miliona KM ili 8%) i Austrija (31 milion KM ili 6%).

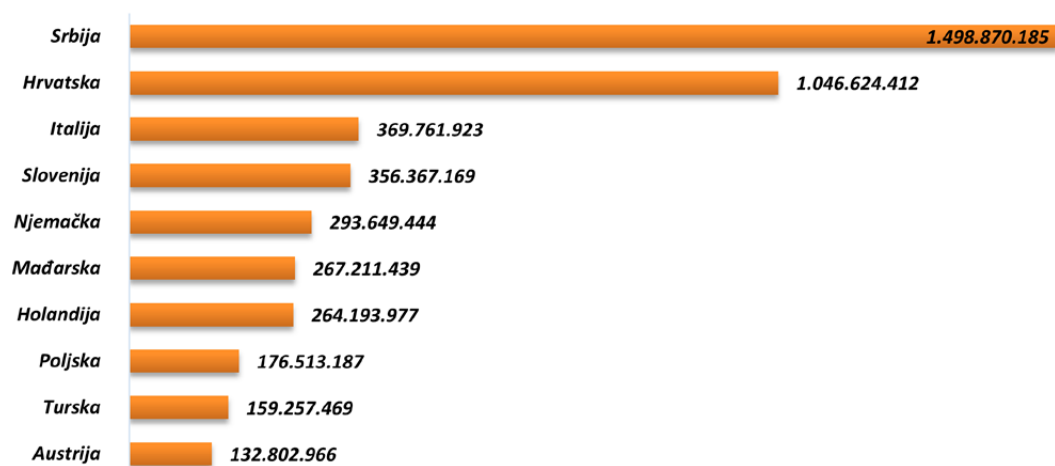
Od top pet zemalja procentualno u odnosu na prethodnu godinu najveći rast je zabilježen u Sloveniju (10%), dok je najveći pad izvoza zabilježen u

Pregled spoljnotrgovinske razmjene BiH sa inostranstvom po državama 2025. godine (u KM)

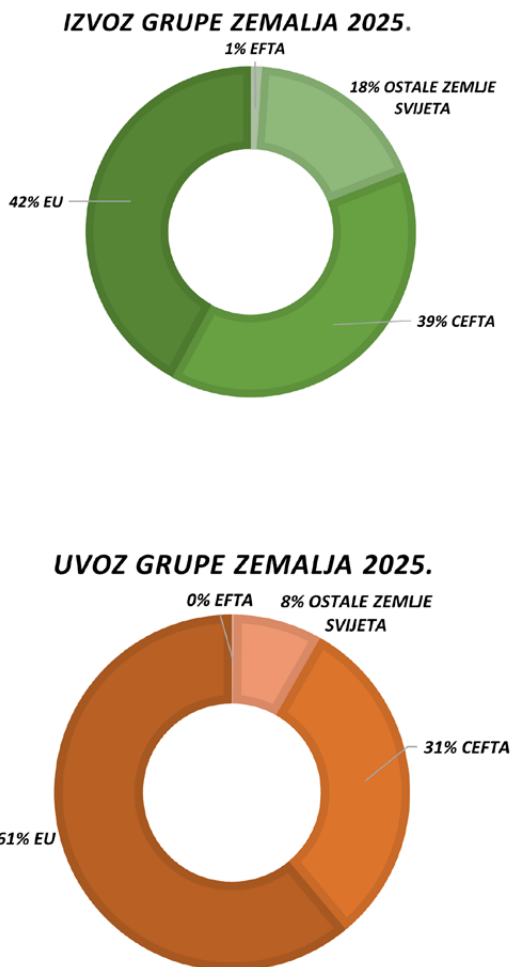
IZVOZ TOP 10 ZEMALJA 2025. GODINE

UVOZ TOP 10 ZEMALJA 2025. GODINE

Struktura spoljnotrgovinske razmjene po grupama zemalja u 2025. godini (u %)

Njemačku (-18%). Takođe, primjetan je porast izvoza u Austriju (7%). Iz priloženih podataka zaključujemo da ni sa jednom zemljom EU iz top pet BiH nema povoljnu spoljnotrgovinsku razmjenu.

Kada su u pitanju proizvodi, u EU su se najviše izvozili proizvodi konditorske industrije (keksi, vafli i peciva) u vrijednosti od 79 miliona KM, te bezalkoholna pića u vrijednosti od 38 miliona KM.

Značajna trgovina sa zemljama CEFTA-e

Na drugom mjestu po značaju, količini i vrijednosti ostvarene trgovine poljoprivredno-prehrambenim proizvodima za BiH su zemlje CEFTA-e. Udio uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz CEFTA-e u ukupnom uvozu ovih proizvoda u 2025. godini je iznosio 30,6%, dok je udio izvoza činio 38,8%. Ukupna vrijednost uvezenih poljoprivredno-

prehrambenih proizvoda iz CEFTA-e u Bosnu i Hercegovinu u 2025. godini je iznosila 1,7 milijardi KM. Srbija predstavlja najznačajnijeg bh. partnera u trgovini sa zemljama CEFTA-e. Izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz Bosne i Hercegovine u zemlje CEFTA-e u 2025. godini je iznosio 510 miliona KM.

Oko 88% ukupnog uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz zemalja CEFTA-e ostvaruje se iz Srbije, u vrijednosti od gotovo 1,5 milijardi KM. Na drugom mjestu nalazi se Sjeverna Makedonija, s uvozom od 99 miliona KM, što čini oko 6% ukupnog uvoza iz CEFTA-e. Slijede Crna Gora i Albanija, sa po 44 miliona KM, odnosno oko 3% ukupnog uvoza, te Moldavija i Kosovo*, sa po 7,4 miliona KM ili oko 0,4%.

U poređenju s 2024. godinom, zabilježen je rast uvoza iz svih CEFTA zemalja, pri čemu je procentualno najveći rast ostvaren u uvozu iz Crne Gore, i to 57,2%. Posmatrano po proizvodima, iz

zemalja CEFTA-e vrijednosno se najviše uvozilo cigareta, u ukupnoj vrijednosti od 133 miliona KM.

Izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u Srbiju u 2025. godini je iznosio 232 miliona KM ili 45% ukupnog izvoza u zemlje CEFTA-e. Od ostalih zemalja CEFTA-e, značajniji plasman poljoprivredno-prehrambenih proizvoda je usmjeren ka Crnoj Gori, i to u vrijednosti od 143 miliona KM ili 28%, zatim Sjevernoj Makedoniji (90 miliona KM ili 18%), Kosovu* (37 miliona ili 7%) te Albaniji (7,7 miliona KM ili 2%). Od svih zemalja CEFTA-e, najniži izvoz zabilježen je u Moldaviju (oko 96 hiljada KM ili 0,02% od ukupnog izvoza u ove zemlje). Od zemalja CEFTA-e pozitivnu razmjenu bilježimo sa Crnom Gorom i Kosovom*. Kada su u pitanju proizvodi, u ove zemlje su se najviše izvozili proizvodi mliječne industrije (UHT mlijeko, pavlaka i fermentisani proizvodi), i to u vrijednosti od 90 miliona KM.

Najznačajniji spoljnotrgovinski partner iz ostatka svijeta - Turska

Obim razmjene sa zemljama iz ostatka svijeta u 2025. godini iznosio je gotovo 687 miliona, sa učešćem u ukupnom izvozu od 18% i oko 8% u uvozu. Uvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz ostalih zemalja je u 2025. godini iznosio 450 miliona KM, dok je izvoz na tržišta ostatka svijeta iznosio 236 miliona KM i u porastu je za 75% u odnosu na godinu ranije.

Najznačajniji spoljnotrgovinski partner iz ostatka svijeta je Turska sa obimom razmjene od 348 miliona KM, iz koje se poljoprivredno-prehrambenih proizvoda uvezlo u količini od 64.823 tona u vrijednosti od 159 miliona KM ili u procentima 35% od ukupnog uvoza iz ostalih zemalja svijeta. Na drugom mjestu je NR Kina, iz koje se poljoprivredno-prehrambenih proizvoda uvezlo u vrijednosti od 34 miliona KM, dok je na trećem mjestu SAD sa vrijednosti uvoza od 26 miliona KM.

Izvoz u Tursku je u 2025. godini iznosio 101.854 tona u vrijednosti od 188 miliona KM ili 80% od ukupnog izvoza u zemlje iz ostatka svijeta. **Poredeći sa 2024. godinom, bilježi se povećanje od 144% te se može zaključiti da izvoznici iz BiH u punom kapacitetu koriste benefite Sporazuma**

o slobodnoj trgovini koji Bosna i Hercegovina ima sa Republikom Turskom. Vodeći izvozni proizvodi za Tursku bila su ulja od sjemena sunco-kreta, repice i pšenično brašno.

Osim pomenute Turske, značajni izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda zabilježen je u Izrael (11 miliona KM), SAD (8,5 miliona KM) i Filipine (5 miliona KM).

Dinamiku spoljnotrgovinske razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda posljednje tri godine obilježili su globalna ekonomska kretanja, visoka inflacija, rast cijena i poremećaji lanaca snabdijevanja, prvenstveno u trgovini energentima i hranom. Poremećaj na globalnom tržištu su imali izuzetno jak uticaj na poljoprivredni sektor i tržište hrane, kako u cijelom svijetu tako i u BiH.

Kriza je direktno najvećim dijelom pogodila ratarsku i stočarsku proizvodnju zbog značajnog rasta cijena inputa potrebnih za primarnu poljoprivrednu proizvodnju (mineralnih đubriva, goriva, sjemenskog i sadnog materijala, zaštitnih sredstava i slično), ali i cijeli prehrambeni sektor koji direktno zavisi od uvoza sirovina za preradu, ali i jednim dijelom i skuplje domaće proizvodnje, te manjka investicija u ovom sektoru.

Struktura razmjene prema proizvodima/grupama proizvoda

Uopšteno posmatrano, analiza izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz Bosne i Hercegovine u dužem periodu pokazuje da je, uz manje ili veće godišnje oscilacije, izvoz uglavnom koncentrisan na nekoliko ključnih kategorija proizvoda. Među njima se izdvajaju bezalkoholna pića, mlijeko i mliječni proizvodi, biljna ulja, proizvodi konditorske industrije, konzervisani proizvodi od peradi, kao i svježe i smrznuto pileće meso te smrznute maline.

U 2025. godini je, u odnosu na godinu ranije, povećanje izvoza količinski i vrijednosno zabilježeno u ovim kategorijama proizvoda:

- **Ulja biljnog porijekla**
Izvoz je količinski povećan za 21.322 t (rast od 31,5%), dok je vrijednosno zabilježen rast od gotovo 82 miliona KM (povećanje od 58,5%). Ova grupa proizvoda predstavlja najznačajniji pojedinačni doprinos ukupnom rastu izvoza.
- **Proizvodi mlinске industrije**

Količinski je izvoz porastao za 18.214 t (povećanje od 47%), dok je vrijednosni rast iznosio gotovo 12 miliona KM (povećanje od 41,8%), što ukazuje na snažan izvozno orijentisan rast ove grupe proizvoda.

- **Bezalkoholna i alkoholna pića**
Izvoz je količinski povećan za 22.138 t (rast od 13,6%), dok je vrijednosno povećanje iznosilo 1,49 miliona KM (povećanje od 1,2%), što ukazuje na rast fizičkog obima uz blaži cjenovni efekat. Ova grupa i dalje čini jednu od najznačajnijih po ukupnom obimu izvoza.
- **Hrana za životinje (uljane pogače i preparati)**
Izvoz je količinski povećan za 11.183 t (povećanje od 24,9%), dok je vrijednosno zabilježen rast od 3,4 miliona KM (povećanje od 11,3%).
- **Keksi i vafli te drugi pekarski proizvodi**
Izvoz je vrijednosno povećan za 9,9 miliona KM (povećanje od 6,5%), dok je količinski zabilježen rast od 1.725 t (povećanje od 5,1%).

Kada je u pitanju smanjenje izvoza i vrijednosno i količinski, ono je najviše zabilježeno u ovim kategorijama proizvoda:

- **Industrijsko bilje, uljano sjemenje i plodovi**
Izvoz je količinski smanjen za 5.872 t (pad od 49,1%), dok je vrijednosno zabilježen pad od 5,3 miliona KM (smanjenje od 22,2%).
- **Jestivo voće i orašasti plodovi**
Količinski je izvoz smanjen za 12.566 t (pad od 38,8%), dok je vrijednosni pad iznosio 9,3 miliona KM (smanjenje od 9,1%), što predstavlja najveći količinski pad izvoza među svim grupama proizvoda.
- **Povrće**
Izvoz je količinski smanjen za 3.499 t (pad od 27,4%), dok je vrijednosno izvoz manji za 5,4 miliona KM (smanjenje od 11,1%), što i dalje ukazuje na problematiku u primarnoj biljnoj proizvodnji.
- **Žitarice**
Izvoz žitarica smanjen je količinski za 3.202 t (pad od 12,8%), dok je vrijednosno zabilježen pad od 1,4 miliona KM (smanjenje od 9,0%).

Analiza uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u Bosnu i Hercegovinu u posljednjih nekoliko godina pokazuje da je on u najvećoj

mjeri usmjeren na uvoz mesa, žitarica, alkoholnih i bezalkoholnih pića, južnog voća, kafe i slatkiša. Istovremeno, ne mogu se zanemariti ni ostale kategorije proizvoda, s obzirom na to da je tržište Bosne i Hercegovine u velikoj mjeri zavisno od snabdijevanja s drugih tržišta.

U 2025. godini je, u odnosu na godinu ranije, povećanje uvoza i vrijednosno i količinski zabilježeno u ovim kategorijama proizvoda:

- **Žitarice**
Uvoz žitarica smanjen je količinski za 35.559 t (rast od 7,8%), dok je vrijednosno zabilježen rast od 34,5 miliona KM (rast od 14,1%). Ova grupa proizvoda ima najveći apsolutni rast uvoza i potvrđuje snažnu zavisnost domaćeg tržišta od uvoza osnovnih sirovina, prvenstveno pšenice i kukuruza.
- **Ulja biljnog porijekla**
Uvoz je količinski povećan za 23.645 t (rast od 27,5%), dok je vrijednosno zabilježen rast od 90,5 miliona KM (povećanje od 43,6%).
- **Hrana za životinje (uljane pogače i preparati)**
Uvoz je količinski povećan za 21.274 t (rast od 6,9%), dok je vrijednosno porastao za 13,9 miliona KM (povećanje od 4,9%), što je povezano sa rastom stočarske proizvodnje, ovisnosti o ovim proizvodima i potrebama domaće primarne proizvodnje.
- **Bezalkoholna i alkoholna pića**
Količinski je uvoz povećan za 4.455 t (rast od 1,0%), dok je vrijednosno porastao za 21,9 miliona KM (povećanje od 3,6%), zadržavajući ovu grupu među najznačajnijim po ukupnoj vrijednosti uvoza.

Tabela 4. Kategorije izvoznih proizvoda sa najvećom vrijednosti i učešćem u ukupnom poljoprivredno-prehrambenom sektoru u 2025. godini (TOP 5)

Naziv proizvoda	u tonama	u milionima KM
Ulja biljnog porijekla (suncokretovo, uljane repice)	74.227	190,7
Slatki keksi, vafli i oblatne i peciva	29.480	131,2
Konzervisani proizvodi od mesa i drugih klaoničkih proizvoda	7.410	77,3
Mlijeko i pavlaka	51.106	76,8
Smrznuto voće (maline, višnje i drugo bobičasto)	7.515	58,5

Tabela 5. Kategorije uvoznih proizvoda sa najvećom vrijednosti i učešćem u ukupnom poljoprivredno-prehrambenom sektoru u 2025. godini (TOP 5)

Naziv proizvoda	u tonama	u milionima KM
Goveđe meso (svježe i smrznuto)	28.364	346,1
Razni prehrambeni proizvodi i pripravci, sirupi te dodaci u prehrani	25.289	313,6
Slatki keksi, vafli i oblatne i peciva	40.308	301
Bezalkoholna pića	179.152	270
Čokolade i kakao proizvodi	19.497	263,1

- **Jestivo povrće**
Uvoz je količinski povećan za 4.767 t (povećanje od 4,3%), dok je vrijednosni rast iznosio 16 miliona KM (povećanje od 10,5%), što ukazuje na nedovoljnu domaću primarnu proizvodnju u ovom segmentu.

Kada je u pitanju smanjenje uvoza i vrijednosno i količinski, ono je najviše zabilježeno u ovim kategorijama proizvoda:

- **Mlijeko i mliječni proizvodi, jaja peradi i prirodni med**
Kod ove grupe proizvoda primat ostaje svakako na mlijeku i mliječnim proizvodima, ali kada se posmatra ukupno količinski, uvoz je smanjen za 15.429 t (pad od 22,7%), dok je vrijednosno manji za 10,8 miliona KM (smanjenje od 3,8%).
- **Šećer i proizvodi od šećera**
Uvoz je količinski smanjen za 19.773 t (pad od 15,5%), dok je vrijednosno zabilježen snažan pad od 40,1 milion KM (smanjenje od 19,6%), što je jedan od najvećih vrijednosnih padova u uvozu.
- **Meso i jestivi klaonični proizvodi**
Količinski je uvoz smanjen za 6.273 t (pad od 7,5%), dok je vrijednosno, uprkos tome, zabilježen rast od 24,73 miliona KM (povećanje od 4,2%), što jasno ukazuje na rast cijena mesa na međunarodnom tržištu.
- **Industrijsko bilje, uljano sjemenje i plodovi**

Količinski je uvoz manji za 6.827 t (pad od 5,9%), dok je vrijednosno povećan za 7,46 miliona KM (rast od 5,7%), što takođe ukazuje na cjenovni efekat.

- **Kobasice i konzervisane prerađevine od mesa i riba**
Količinski pad uvoza iznosio je 1.244 t (smanjenje od 5,9%), dok je vrijednosno uvoz smanjen za 4,46 miliona KM (pad od 2,6%).

Rast izvoza poljoprivredno-prehrambenog sektora u posmatranom periodu dominantno je vođen povećanjem količina, naročito kod proizvoda nižeg stepena prerade i niže dodane vrijednosti, kao što su biljna ulja, brašno, bezalkoholna pića i uljane pogače za ishranu životinja. Ovakva struktura izvoza ukazuje na to da izvoz i dalje počiva prvenstveno na rastu obima, a ne na povećanju udjela proizvoda s većom dodanom vrijednošću.

Tome u prilog govori i činjenica da se istovremeno bilježi rast i izvoza i uvoza navedenih proizvoda (ulja, bezalkoholna pića, brašna i hrane za životinje), što ukazuje na strukturnu neefikasnost domaćeg lanca vrijednosti, odnosno na nedostatak vertikalne integracije u ovom sektoru. Domaća proizvodnja, uprkos rastu tržišne aktivnosti, ne uspijeva u potpunosti odgovoriti na potrebe tržišta te se u takvoj konstelaciji mogu očekivati isti ili slični pokazatelji i u narednom periodu.

Visok nivo uvoza žitarica, mesa, voća i povrća, kao i proizvoda za ishranu životinja, potvrđuje izraženu zavisnost Bosne i Hercegovine od uvoza osnovnih poljoprivredno-prehrambenih sirovina. To dodatno povećava ranjivost sektora na kretanja cijena i dostupnost ovih proizvoda na globalnom tržištu.

Kod više grupa proizvoda u uvozu zabilježen je pad količina (meso, mlijeko i mliječni proizvodi, jaja i cigarete), uz istovremeni rast vrijednosti uvoza, što ukazuje na to da povećanje vrijednosti nije rezultat jače tržišne pozicije ili veće potražnje, već prvenstveno posljedica rasta cijena na međunarodnom tržištu.

U posljednje dvije godine zabilježen je snažan rast izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Bosne i Hercegovine u Tursku. U odnosu na 2023. godinu, izvoz je rastao za 413%. Dok je u ranijem periodu dominantan izvozni proizvod bilo goveđe meso, u posljednje dvije godine vodeće izvozne kategorije postala su ulja od sjemena suncokreta i pšenično brašno. Na taj se način Turska u 2025. godini pozicionirala kao treće najznačajnije izvozno tržište za poljoprivredno-prehrambeni sektor Bosne i Hercegovine.

Radoš Šehovac

Mlijeko i mliječne prerađevine

Analiza vanjskotrgovinske razmjene mlijeka i mliječ-
nih prerađevina za period 2025/2024. godine poka-
zuje stabilnost izvoza i blagi pad uvoza. Vrijednost
izvoza u 2025. godini iznosila je 146.136.909 KM, što pred-
stavlja blagi rast od 0,16% u odnosu na 2024. godinu, dok je
količinski izvoz smanjen za 5,59%. Vrijednost uvoza smanje-
na je za 4,94% i iznosila je 254.651.315 KM, što je rezultiralo
ukupnim obimom razmjene od 400.788.224 KM i pokriveno-
šću uvoza izvozom od 57%.

U strukturi izvoza bilježi se rast kako količinski tako i
vrijednosno kod ključnih kategorija: fermentirani proizvodi
porasli su za 11,42%, maslac i mliječni namazi za 50%, a sir i
skuta za 21%. Top pet izvoznih tržišta ostala su ista u odnosu
na 2024. godinu i uključuju Crnu Goru, Hrvatsku, Sjevernu
Makedoniju, Srbiju i Kosovo*. Blagi pad izvoza zabilježen je
prema Crnoj Gori (2,6%) i Kosovu* (8,9%), dok je na tržištu
Srbije zabilježen značajniji pad, posebno količinski, preko
50% kod UHT mlijeka.

Izvoz 2025. godine u top 5 država po proizvodima

Crna Gora: mlijeko i pavlaka, nekoncentrirani i bez dodanog
šećera ili drugih sladila; mlačenica, kiselo mlijeko, pavlaka,
jogurt, kefir (ferment program), sir i skuta

Hrvatska: mlačenica, kiselo mlijeko, pavlaka, jogurt, kefir
(ferment program), sir i skuta; mlijeko i pavlaka, nekoncen-
trirani i bez dodanog šećera ili drugih sladila

Sjeverna Makedonija: mlijeko i pavlaka, nekoncentrirani i
bez dodanog šećera ili drugih sladila; maslac i ostale masti i
ulja, dobiveni od mlijeka; mliječni namazi; mlačenica, kiselo
mlijeko, pavlaka, jogurt, kefir (ferment program)

Srbija: mlijeko i pavlaka, nekoncentrirani i bez dodanog še-
ćera ili drugih sladila; maslac i ostale masti i ulja, dobiveni od
mlijeka; mliječni namazi, sir i skuta

Kosovo*: mlijeko i pavlaka, nekoncentrirani i bez dodanog
šećera ili drugih sladila; mlačenica, kiselo mlijeko, pavlaka,
jogurt, kefir (ferment program), sir i skuta

Tabela 1. Pregled izvoza mlijeka i mliječnih prerađevina u periodu 2024/2025. godine u kg i KM

Tarifna glava i naziv proizvoda	KOLIČINA (kg)		Indeks (%)	VRIJEDNOST (KM)		Indeks (%)
	2024.	2025.		2024.	2025.	
0401 Mlijeko i vrhnje, nekoncentrirano, bez dodanog šećera	57.087.349	51.106.565	-10,47	86.582.152	76.799.083	-11,30
0402 Mlijeko i vrhnje, koncentrirano, sa dodanim šećerom	533.046	46.419	-91,29	1.040.362	284.464	-72,66
0403 Mlačenica, kiselo mlijeko, vrhnje, jogurt i kefir	16.587.784	18.390.841	10,86	35.596.494	39.660.210	11,42
0404 Surutka, s dodanim šećerom	70.034	82.746	18,15	53.239	63.950	20,12
0405 Maslac i mliječni namazi	526.879	683.710	29,76	6.696.948	10.047.322	50,03
0406 Sir i skuta	1.304.070	1.539.657	18,06	15.929.396	19.281.881	21,05
UKUPNO	76.109.163	71.849.938	-5,59	145.898.590	146.136.909	0,16

Tabela 2. Top 5 izvoznih tržišta po državama trgovine 2024/2025. godine u kg i KM

Država	2024.		2025.		Indeks (kg)	Indeks (KM)
	kg	KM	kg	KM		
1. Crna Gora	29.570.704	54.502.303	28.786.312	53.096.764	-2,7	-2,6
2. Hrvatska	8.746.412	27.019.975	11.137.754	32.610.430	27,3	20,7
3. S. Makedonija	16.489.894	24.758.964	17.160.368	26.489.392	4,1	7,0
4. Srbija	12.219.611	20.203.723	5.627.748	13.757.568	-53,9	-31,9
5. Kosovo*	4.592.232	7.190.622	4.309.242	6.549.789	-6,2	-8,9

Trendovi u uvozu

Najvažnija uvozna tržišta u 2025. godini bila su Njemačka, Hrvatska, Srbija, Mađarska i Slovenija. Dok je uvoz iz Njemačke, Mađarske, Hrvatske i Slovenije smanjen, uvoz iz Srbije bilježi rast u odnosu na prethodnu godinu.

Uvoz 2025. godine u top 5 država po proizvodima

Njemačka: sir i skuta, mlijeko i pavlaka, nekoncentrirani i bez dodanog šećera ili drugih sladila; maslac i ostale masti i ulja, dobiveni od mlijeka; mliječni namazi

Hrvatska: sir i skuta, mlijeko i pavlaka, nekoncentrirani i bez dodanog šećera ili drugih sladila; mlačenica, kiselo mlijeko, pavlaka, jogurt, kefir (ferment program)

Mađarska: mlijeko i pavlaka, nekoncentrirani i bez dodanog šećera ili drugih sladila; surutka, koncentrirana ili nekoncentrirana, s dodanim šećerom ili drugim sladilima, sir i skuta

Srbija: mlačenica, kiselo mlijeko, pavlaka, jogurt, kefir (ferment program); mlijeko i pavlaka, nekoncentrirani i bez dodanog šećera ili drugih sladila, sir i skuta

Slovenija: sir i skuta, mlačenica, kiselo mlijeko, pavlaka, jogurt, kefir (ferment program); surutka, koncentrirana ili nekoncentrirana, s dodanim šećerom ili drugim sladilima

Tabela 3. Pregled uvoza mlijeka i mliječnih prerađevina u periodu 2024/2025. godine u kg i KM

Tarifna glava i naziv proizvoda	KOLIČINA (kg)		Indeks (%)	VRIJEDNOST (KM)		Indeks (%)
	2024.	2025.		2024.	2025.	
0401 Mlijeko i vrhnje, nekoncentrirano, bez dodanog šećera	28.548.891	15.323.768	-46,32	63.831.882	50.187.676	-21,38
0402 Mlijeko i vrhnje, koncentrirano, sa dodanim šećerom	706.861	817.608	15,66	5.087.531	4.898.942	-3,71
0403 Mlačenica, kiselo mlijeko, vrhnje, jogurt i kefir	11.908.178	12.347.223	3,68	30.318.117	32.523.454	7,27
0404 Surutka, s dodanim šećerom	7.564.093	4.589.177	-39,32	11.009.789	8.297.461	-24,64
0405 Maslac i mliječni namazi	1.782.962	1.679.744	-5,78	22.354.410	22.078.193	-1,24
0406 Sir i skuta	14.709.758	14.660.151	-0,33	135.295.053	136.665.590	1,01
UKUPNO	65.220.742	49.417.670	-24,23	267.896.783	254.651.315	-4,94

Tabela 4. Top 5 uvoznih tržišta po državama trgovine 2024/2025. godine u kg i KM

Država	2024.		2025.		Indeks (kg)	Indeks (KM)
	kg	KM	kg	KM		
Njemačka	14.048.409	110.567.896	12.362.573	94.199.119	-12,0	-14,8
Hrvatska	17.181.023	55.051.673	15.704.679	57.707.999	-8,6	4,8
Mađarska	19.212.384	28.151.155	7.223.838	23.165.279	-62,4	-17,7
Srbija	6.059.707	23.323.300	7.125.477	25.567.052	17,6	9,6
Slovenija	3.093.428	18.257.194	2.726.648	19.947.184	-11,9	9,3

Tabela 5.

Jedinična vrijednost izvoza u KM/kg	2024.	2025.
0401 Mlijeko i vrhnje, nekoncentrirano, bez dodanog šećera	1,52	1,50
0402 Mlijeko i vrhnje, koncentrirano, sa dodanim šećerom	1,95	6,13
0403 Mlačenica, kiselo mlijeko, vrhnje, jogurt i kefir	2,15	2,16
0404 Surutka, s dodanim šećerom	0,76	0,77
0405 Maslac i mliječni namazi	12,71	14,70
0406 Sir i skuta	12,22	12,52

Usprkos ekonomskim poremećajima na tržištu, izvoz sektora prerade mlijeka ostao je stabilan, a pad količinskog izvoza od 5,59% odnosi se uglavnom na mlijeko, dok su svi ostali proizvodi mliječne industrije bilježili rast, kako količinski tako i vrijednosno. Najznačajniji porast zabilježen je kod maslaca i mliječnih namaza, sira i pavlake, što potvrđuje otpornost bh. mliječne industrije i kontinuirani interes regionalnih tržišta.

Tijana Muhamedagić
Asim Kraković

Kompanije koje pokreću privredu BiH

YimoR – od domaće investicije do regionalnog brenda

O razvoju kompanije i tvornice, ulozi kontrole kvaliteta u prehrambenoj industriji te značaju domaće proizvodnje za konkurentnost na međunarodnom tržištu za Infokom je govorila Selma Kunić, direktorica kontrole kvaliteta u tvornici Magic Ice

Bosna i Hercegovina sve snažnije gradi kapacitete domaće proizvodnje i izvoza, a uspješne tvrtke koje ulažu u inovacije, kvalitetu i nove tehnologije postaju važan pokretač ukupnog gospodarskog razvoja. Upravo takve primjere predstavlja promotivni projekt Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine „Kompanije koje pokreću privredu BiH“, s ciljem isticanja uspješnih i aktivnih članica Komore koje doprinose rastu vanjskotrgovinske razmjene, jačanju izvoza, zapošljavanju i modernizaciji domaće ekonomije.

Jedan od takvih primjera je kompanija YimoR i njena prva tvornica sladoleda u Bosni i Hercegovini – Magic Ice – suvremeni proizvodni pogon koji je u relativno kratkom razdoblju postao prepoznatljiv brend na domaćem i regionalnom tržištu. Iza tog uspjeha stoji snažan fokus na standarde kvaliteta, sigurnost hrane i kontinuirano unapređenje proizvodnih procesa.

O razvoju kompanije i tvornice, ulozi kontrole kvaliteta u prehrambenoj industriji te značaju domaće proizvodnje za konkurentnost na međunarodnom tržištu za Infokom je govorila Selma Kunić, direktorica kontrole kvaliteta u tvornici Magic Ice.

Kako je nastao YimoR i kako se razvijao od obiteljske tvrtke do jednog od vodećih trgovačkih i distributivnih lanaca u BiH, s vlastitim robnim markama?

„YimoR je utemeljen 1989. godine kao maloprodajni projekt trojice braće Oršolić iz Domaljevca. Ubrzo nakon osnivanja, razvijena je i veleprodajna mreža, a broj objekata i zaposlenih kontinuirano je rastao. Prvotni cilj bio je širenje na području Bosanske Posavine, što je uspješno ostvareno, nakon čega su ambicije proširene na tržište cijele Bosne i Hercegovine.

Tijekom rata kompanija je izgubila svu imovinu, ali je već 1994. godine obnovila poslovanje i nastavila razvojni put. Poslijeratno razdoblje obilježili su modernizacija i intenzivno širenje maloprodajne mreže. Godine 2015. uveden je koncept MEGA diskont, koji je donio suvremeniji pristup trgovini i dodatne pogodnosti za kupce.

Od 2016. godine, kada Zlatko Oršolić postaje jedini vlasnik, YimoR bilježi snažan rast. Danas kompanija ima 54 maloprodajna objekta, više od 900 zaposlenih, vlastitu pakirnicu i prvu tvornicu sladoleda u Bosni i Hercegovini.

Danas YimoR, osim široke mreže maloprodajnih objekata i veleprodaje, razvija i vlastite robne marke kao što je Classy, koje se proizvode u Domaljevcu i plasiraju na domaće i regionalno tržište. Time je tvrtka od male obiteljske trgovine izrasla u jednog od vodećih trgovačkih i distributivnih lanaca u Bosni i Hercegovini, s jasnim fokusom na inovacije, širenje i jačanje domaće proizvodnje.

Možete li nam približiti paletu proizvoda Vaših robnih marki?

„Naše robne marke osmišljene su kako bi kupcima ponudile raznovrsne proizvode koji pokrivaju svakodnevne potrebe, ali i donose inovacije na tržište. Posebno izdvajamo Magic Ice sladoled, koji proizvodimo u ugostiteljskom, obiteljskom i odnedavno impulsnom formatu. Ukupno nudimo više od 50 različitih okusa i pakiranja, čime smo postali prepoznatljivi u segmentu sladoleda u BiH.“

Pored vlastite proizvodnje, razvili smo i brand Classy, u kojem se nalaze artikli koje za nas pakiraju druge proizvodnje, ali i proizvodi iz naše vlastite pakirnice. U ovoj liniji kupci mogu pronaći juhe, pudinge, začine i druge prehrambene artikle.

Treća robna marka, Doma, najviše se ističe po proizvodima smrznute linije (pakirano povrće i voće), ali i proizvodima poput vrhnja za kuhanje, kečapa i drugih osnovnih namirnica.

YimoR svojim robnim markama nudi široku paletu – od osnovnih prehrambenih artikala, preko smrznutog programa, do premium proizvoda i sladoleda, čime dodatno učvršćuje svoju poziciju među vodećim trgovačkim lancima u Bosni i Hercegovini.

Jeste li ste zadovoljni poslovnim rezultatima prve tvornice sladoleda u BiH i što ovaj projekt znači za kompaniju?

„Zadovoljni smo poslovnim rezultatima koje donosi prva tvornica sladole-

da u Bosni i Hercegovini. Pred nama je već treća sezona proizvodnje sladoleda u kojoj planiramo dodatno proširiti našu ponudu, kako na domaćem tržištu tako i u zemljama regije. Ovaj projekt za nas ima posebno značenje jer predstavlja do sada najveće ulaganje tvrtke. Projekt je zahtijevao značajna sredstva, ali nas je istovremeno motivirao da damo više od sebe i podignemo poslovanje na višu razinu. Tvornica sladoleda nije samo nova proizvodna linija već strateški iskorak koji učvršćuje našu poziciju na tržištu i otvara prostor za daljnji rast i inovacije.“

Koje su danas ključne prepreke s kojima se suočava Vaša industrija u Bosni i Hercegovini i što smatrate prioritetnim mjerama za unapređenje poslovnog ambijenta i jačanje konkurentnosti domaćih kompanija?

„Industrija trgovine i proizvodnje u Bosni i Hercegovini danas se suočava s nizom prepreka koje otežavaju poslovanje domaćih tvrtki. Među ključnim izazovima izdvajaju se složena i često neusklađena zakonska regulativa, visoki porezni nameti, nedostatak radne snage zbog iseljavanja, kao i nelojalna konkurencija kroz uvoz proizvoda po nižim cijenama. Dodatni problem predstavlja nedovoljna podrška domaćoj proizvodnji i otežan pristup modernim tehnologijama i investicijama.“

Kako bi se unaprijedio poslovni ambijent i ojačala konkurentnost domaćih tvrtki, prioritetne mjere trebale bi biti: pojednostavljenje administrativnih procedura i smanjenje opterećenja kroz poreze i namete, jačanje podrške domaćim proizvođačima kroz poticaje i subvencije, ulaganje u obrazovanje i zadržavanje radne snage, te stvaranje povoljnijih uvjeta za inovacije i digitalizaciju poslovanja. Uz takve mjere, domaće tvrtke bi imale stabilniji temelj za rast i jačanje svoje pozicije na domaćem i regionalnom tržištu.“

Na koja inozemna tržišta izvozite svoje proizvode i planirate li širenje izvoza u narednom razdoblju?

„Trenutačno izvozimo sladoled u Hrvatsku, Srbiju, Crnu Goru, Albaniju, Sloveniju te Sjevernu Makedoniju, u koju izvozimo i Classy proizvode. Naš cilj u narednom razdoblju je dodatno širenje izvoza u ostale europske zemlje, čime želimo osnažiti prisutnost YimoRa na međunarodnom tržištu i učvrstiti prepoznatljivost naših brendova.“

Što se promijenilo u poslovanju u posljednjih nekoliko godina i kako ste odgovorili na tržišne izazove, posebno u međunarodnom poslovanju?

„U posljednjih nekoliko godina naše se poslovanje značajno promijenilo, ponajviše zbog ubrzanih tržišnih kretanja i novih izazova u međunarodnom poslovanju. Tržište je postalo dinamičnije, konkurencija jača, a kupci zahtjevniji, što nas je potaknulo da stalno ulažemo u modernizaciju, širenje asortimana i jačanje vlastite proizvodnje.

Na međunarodnom planu morali smo odgovoriti na izazove poput različitih regulatornih okvira, logističkih zahtjeva i potrebe za prilagodbom proizvoda prema preferencijama kupaca u regiji. Odgovorili smo ulaganjem u kvalitetu i inovacije, razvojem robnih marki poput Magic Ice, koje su se pokazale konkurentnima i izvan granica BiH, te jačanjem izvoza u zemlje regije.

Ove promjene su nas učinile fleksibilnijima i spremnijima na prilagodbu, a istovremeno su otvorile nove prilike za rast. Tvornica sladoleda, pakirnica i širenje maloprodajne mreže pokazali su se ključnim potezima koji su nam omogućili da se uspješno nosimo s tržišnim izazovima i učvrstimo poziciju jednog od vodećih trgovačkih i distributivnih lanaca u Bosni i Hercegovini.“

Kako vidite ulogu bh. kompanija u regionalnom i europskom lancu vrijednosti i gdje YimoR vidi svoje mjesto u tom kontekstu?

„Bosanskohercegovačke tvrtke imaju važnu ulogu u regionalnom i europskom lancu vrijednosti jer svojim proizvodima i uslugama doprinose raznolikosti ponude, jačanju domaće proizvodnje i stvaranju konkurentnog tržišta. Iako se suočavaju s izazovima poput složenih regulativa i ograničenog pristupa kapitalu, one su pokazale da mogu biti pouzdani partneri u lancu opskrbe, posebno kada se radi o prehrambenoj industriji i maloprodaji.

YimoR u tom kontekstu vidi sebe kao tvrtku koja povezuje lokalnu proizvodnju s regionalnim i europskim tržištima. Naša tvornica sladoleda, pakirnica i robne marke poput Magic Ice, Classy i Doma dokaz su da domaća tvrtka može razviti proizvode konkurentne i izvan granica BiH. Time ne samo da jačamo vlastitu poziciju nego i doprinosimo prepoznatljivosti bh. industrije u širem lancu vrijednosti. Naš cilj je da budemo primjer kako domaće

tvrtke mogu graditi most između lokalnog i međunarodnog tržišta, uz stalna ulaganja u kvalitetu, inovacije i širenje izvoza.“

Koje tehnologije ili digitalna rješenja ste uveli kako biste unaprijedili proizvodnju i distribuciju?

„U posljednjih nekoliko godina uveli smo niz tehnologija i digitalnih rješenja kako bismo unaprijedili proizvodnju i distribuciju. Sama tvornica sladoleda Magic Ice izgrađena je kao najmoderniji pogon u regiji, s visokim stupnjem automatizacije i minimalnim učešćem radne snage. Energetski procesi upravljaju se preko SCADA sustava, dok je proizvodni pogon opremljen naprednim klimatizacijskim i ventilacijskim sustavima, što osigurava stabilne uvjete i visoku kvalitetu proizvoda.

Uz to, tvornica koristi solarne panele snage 400 kW, koji pokrivaju preko 90 % potreba za električnom energijom. Time se značajno smanjuju troškovi i ekološki otisak, a proizvodnja postaje održivija.

Isto tako, primjenjujemo svjetske standarde u prehrambenoj industriji, uključujući IFS i HACCP certifikate, što dodatno potvrđuje kvalitetu i sigurnost naših proizvoda.“

Na koji način surađujete s Vanjskotrgovinskom komorom BiH i koje aktivnosti, projekte ili obuke Komore smatrate najkorisnijim, posebno u kontekstu promocije izvoza i poslovnog umrežavanja?

„Naša suradnja s Vanjskotrgovinskom komorom BiH odvija se kroz različite aktivnosti. Najznačajnija je podrška koju dobivamo prilikom organizacije sajмова, recimo kada imali priliku izlagati naš sladoled na pre-

stižnim međunarodnim događanjima poput Sial Pariz 2024 i Anuga Cologne 2025. Smatramo da je upravo mogućnost izlaganja na ovakvim sajmovima od iznimne važnosti za širenje izvoza i jačanje prepoznatljivosti našeg brenda na globalnom tržištu.

Uz to, Komora nas redovito uključuje u edukacije i in-house treninge, što doprinosi jačanju naših kapaciteta i usvajanju novih znanja. Često primamo i pozive na sastanke gospodarstvenika iz BiH i drugih država, što nam omogućuje kvalitetno poslovno umrežavanje i razmjenu iskustava.

Sve ove aktivnosti zajedno čine značajnu podršku našem razvoju, ali posebno izdvajamo sudjelovanje na velikim sajmovima kao ključnu priliku za promociju izvoza i povezivanje s potencijalnim partnerima.“

Kakvi su vaši planovi u pogledu novih proizvodnih pogona, zapošljavanja i tehnoloških unapređenja, posebno u kontekstu internacionalizacije i daljnjeg jačanja brenda na globalnom tržištu?

„Naši planovi usmjereni su na daljnje jačanje kapaciteta i internacionalizaciju brenda. Nakon uspješne realizacije tvornice sladoleda Magic Ice, cilj nam je razvijati i širiti asortiman, uz kontinuirano povećanje broja zaposlenih. Poseban fokus stavljamo na tehnološka unapređenja – automatizaciju, digitalna rješenja i održive izvore energije – kako bismo bili konkurentni na globalnom tržištu. U kontekstu internacionalizacije, planiramo širenje izvoza Magic Ice sladoleda u većinu europskih zemalja i jačanje prepoznatljivosti naših robnih marki.“

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

KATALOG

EDUKATIVNIH AKTIVNOSTI 2026.

Institut za edukaciju Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore BiH izradio je Katalog edukacija za 2026. godinu, koji predstavlja pregled planiranih seminara, webinarâ i edukativnih programa, u organizaciji Komore, namijenjenih predstavnicima poslovne zajednice u Bosni i Hercegovini.

Katalog je koncipiran po kvartalima i sadrži definisane teme i termine održavanja, uz mogućnost da zainteresovani budu pravovremeno obaviješteni o otvaranju poziva i dostupnosti prijave putem linka.

Katalog edukacija za 2026. godinu služi kao praktičan vodič za unapređenje znanja i kompetencija u skladu s aktuelnim poslovnim izazovima.

Katalog je dostupan na
www.komorabih.ba

INSTITUT ZA EDUKACIJU

Meso i mesne prerađevine

Analiza vanjskotrgovinske razmjene mesa i mesnih prerađevina za period 2024/2025. godine pokazuje blage promjene u izvozu i povećanje uvoza. Vrijednost izvoza u 2025. godini iznosila je 140.254.788 KM, što predstavlja pad od 3,09% u odnosu na 2024. godinu, dok je vrijednost uvoza povećana za 3,56% i dostigla je 719.843.844 KM. Ukupan obim razmjene mesa i mesnih prerađevina u 2025. godini iznosio je 860.098.632 KM, uz pokrivenost uvoza izvozom od 19,48%.

U strukturi izvoza bilježi se značajan porast izvoza svinjskog mesa, svježeg, rashlađenog ili smrznutog, kako količinski, tako i vrijednosno, sa ukupno 1.240.292 kg ili vrijednošću od 6.943.526 KM na tržištu Srbije. Ostale kategorije zabilježile su blaže oscilacije: prerađevine poput kobasica i sličnih proizvoda porasle su za 14,08%, dok je izvoz mesa peradi zabilježio blagi pad od 11%, nakon ranijeg kontinuiranog rasta, a izvoz ostalih konzerviranih proizvoda pao je za 9,74%.

Top pet izvoznih tržišta za meso i mesne prerađevine u 2025. godini bila su Srbija, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Kosovo i Hrvatska. Na tržištu Srbije izvoz je obuhvatao svinjsko meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto, kobasice i slične proizvode, kao i ostale pripremljene ili konzervirane proizvode od mesa, drugih klaoničkih proizvoda ili krvi. Crna Gora je bila tržište za meso peradi i jestive klaoničke proizvode od peradi, ostale pripremljene ili konzervirane proizvode od mesa te kobasice i slične proizvode od mesa. Sjeverna Makedonija je primala ostale pripremljene i konzervirane proizvode od mesa, kobasice i slične proizvode, kao i meso i jestive mesne klaoničke proizvode soljene, u salamuri, sušene ili dimljene. Na Kosovu su izvoženi ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, meso peradi i jestivi klaonički proizvodi od peradi te kobasice i slični proizvodi od mesa. Hrvatska je primala meso peradi i jestive klaoničke proizvode od peradi, kao i ostale pripremljene i konzervirane proizvode od mesa, drugih klaoničkih proizvoda ili krvi.

Tabela 1. Pregled izvoza mesa i mesnih prerađevina u periodu 2024/2025. godine u kg i KM

Tarifna glava i naziv proizvoda	KOLIČINA (kg)		Indeks (%)	VRIJEDNOST (KM)		Indeks (%)
	2024.	2025.		2024.	2025.	
0201 Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	12.101	-	-	118.341	-	-
0202 Goveđe meso, smrznuto	-	40.355	-	0	404.177	-
0203 Svinjsko meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto	198.484	1.240.292	524,88	1.183.288	6.943.526	486,79
0204 Ovčije ili kozije meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto	-	-	-	-	-	-
0206 Jestivi klaonički proizvodi od goveda, svinja, ovaca, koza, konja i magaraca, mula i mazgi, svježi, rashlađeni ili smrznuti	25.164	100.167	298,05	16.049	79.275	393,95
0207 Meso peradi i jestivi klaonički proizvodi od peradi, svježi, rashlađeni ili smrznuti	8.671.130	7.713.460	-11,04	41.115.406	36.549.589	-11,10
0209 Svinjska masnoća, očišćena od mesa i masnoća peradi, netopljeni, niti drugačije ekstrahirani, svježi, rashlađeni, smrznuti	117.774	316.529	168,75	263.093	502.755	91,09
0210 Meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni	224.792	242.785	8,00	3.777.946	4.078.645	7,95
1601 Kobasice i slični proizvodi, od mesa, drugih klaoničkih proizvoda; prehrambeni proizvodi na bazi tih proizvoda	2.220.681	2.367.852	6,62	12.633.756	14.413.047	14,08
1602 Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, drugih klaoničkih proizvoda	8.342.400	7.410.326	-11,17	85.632.670	77.283.775	-9,74
UKUPNO	19.812.527	19.431.767	-1,92	144.740.549	140.254.788	-3,09

Tabela 2. Top 5 izvoznih tržišta po državama trgovine 2024/2025. godine u kg i KM

Država	2024.		2025.		Indeks (kg)	Indeks (KM)
	kg	KM	kg	KM		
1. Srbija	5.516.620	35.775.985	6.183.700	42.397.380	12,09	18,51
2. Crna Gora	6.062.574	35.634.535	5.209.811	32.198.455	-14,07	-9,64
3. S. Makedonija	2.770.565	27.733.900	2.609.662	27.882.459	-5,81	0,54
5. Hrvatska	2.594.576	22.890.620	1.958.812	12.542.732	-24,50	-45,21
4. Kosovo*	1.065.737	11.364.776	1.488.904	13.655.262	39,71	20,15

Uvoz mesa i mesnih prerađevina

Najveći uvoz mesa u prošloj godini dolazio je iz Nizozemske, Italije, Srbije, Hrvatske i Njemačke. Količinski je zabilježen značajan rast uvoza gotovo svih kategorija mesa i mesnih prerađevina, posebno svježeg ili rashlađenog goveđeg mesa iz Nizozemske, Italije, Poljske, Belgije i Njemačke, dok je uvoz smrznutog goveđeg mesa povećan preko 80% iz Brazila, Sjeverne Makedonije, Paragvaja, Poljske i Austrije.

Najvažnija uvozna tržišta bila su Nizozemska, Italija, Srbija, Hrvatska i Njemačka, pri čemu je uvoz iz Srbije i Nizozemske zabilježio značajan rast, i to 20,4% odnosno 24%, dok su i Hrvatska i Njemačka bilježile povećanje uvoza, čime su se plasirale među top pet uvoznih tržišta, umjesto Poljske i Austrije.

Tabela 3. Pregled uvoza mesa i mesnih prerađevina u periodu 2024/2025. godine u kg i KM

Tarifna glava i naziv proizvoda	KOLIČINA (kg)		Indeks (%)	VRIJEDNOST (KM)		Indeks (%)
	2024.	2025.		2024.	2025.	
0201 Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	37.842.190	28.363.806	-25,04	345.053.905	346.126.525	0,31
0202 Goveđe meso, smrznuto	2.435.934	4.437.069	82,15	22.395.757	48.371.728	115,98
0203 Svinjsko meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto	25.565.635	25.303.302	-1,02	150.900.079	131.951.137	-12,55
0204 Ovcije ili kozije meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto	45.283	47.811	5,58	761.777	689.563	-9,47
0206 Jestivi klaonički proizvodi od goveda, svinja, ovaca, koza, konja i magaraca, mula i mazgi, svježi, rashlađeni ili smrznuti	3.463.854	3.741.876	8,02	14.756.541	21.326.613	44,52
0207 Meso peradi i jestivi klaonički proizvodi od peradi, svježi, rashlađeni ili smrznuti	12.915.626	14.011.064	8,48	43.502.625	53.372.191	22,68
0208 Ostalo meso i jestivi klaonički proizvodi	0	0	0	-	-	-
0209 Svinjska masnoća, očišćena od mesa i masnoća peradi, netopljeni, niti drugačije ekstrahirani, svježi, rashlađeni, smrznuti	172.338	223.219	29,52	1.506.703	1.476.197	-2,02
0210 Meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni	777.688	817.401	5,10	12.965.726	13.262.937	2,29
1601 Kobasice i slični proizvodi, od mesa, drugih klaoničkih proizvoda; prehrambeni proizvodi na bazi tih proizvoda	8.429.744	7.964.349	-5,52	66.745.481	65.958.715	-1,17
1602 Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, drugih klaoničkih proizvoda	4.694.106	4.670.357	-0,51	36.499.717	37.308.239	2,21
UKUPNO	96.342.396	89.580.255	-7,01	695.088.311	719.843.844	3,56

Tabela 4. Top 5 uvoznih tržišta po državama trgovine 2024/2025. godine u kg i KM

Država	2024.		2025.		Indeks (kg)	Indeks (KM)
	kg	KM	kg	KM		
2. Italija	16.499.138	140.068.901	12.319.455	136.959.888	-25,33	-2,22
1. Nizozemska	12.130.221	115.982.251	13.008.222	143.995.018	7,24	24,15
Poljska	10.588.100	75.975.962	-	-	-	-
3. Srbija	9.832.887	64.851.724	11.751.385	78.081.733	19,51	20,40
Austrija	6.828.174	51.560.002	-	-	-	-
4. Hrvatska	-	-	7.523.429	56.783.057	.	-
5. Njemačka	-	-	8.898	50.528.429	-	-

Tijana Muhamedagić
Asim Kraković

Med

Analiza vanjskotrgovinske razmjene meda za 2025. godinu pokazuje pozitivne trendove u izvozu uz smanjenje uvoza. Vrijednost izvoza meda iznosila je 344.145 KM, što predstavlja rast od 29,16% u odnosu na 2024. godinu, dok je vrijednost uvoza smanjena za 19,3% i iznosila je 3.691.257 KM.

Količinski je izvoz meda povećan za 10,57%, sa 10.127 kg (10 t) u 2024. godini na 11.198 kg (11 t) u 2025. godini, dok je uvoz smanjen sa 621.428 kg (621 t) na 478.300 kg (478 t), što predstavlja pad od 23,03%. Ukupan promet vanjskotrgovinske razmjene meda u 2025. godini iznosio je 4.035.402 KM, uz pokrivenost uvoza izvozom od 9,32%.

Glavna izvozna tržišta meda bila su Saudijska Arabija, Katar, Turska, Crna Gora i Ujedinjeni Arapski Emirati, pri čemu je u odnosu na prethodnu godinu došlo do promjene – umjesto Jordana, nova destinacija je Katar.

Najznačajnija uvozna tržišta bila su Hrvatska, Srbija, Turska, Novi Zeland i SAD.

Pregled izvoza meda u periodu 2025/2024. godine

Tarifna glava i naziv proizvoda	KOLIČINA (kg)		Indeks (%)	VRIJEDNOST (KM)		Indeks (%)
	2024.	2025.		2024.	2025.	
0409 Med prirodni	10.127	11.198	10,57	266.437	344.145	29,16
UKUPNO	10.127	11.198	10,57	266.437	344.145	29,16

Pregled uvoza meda u periodu 2025/2024. godine

Tarifna glava i naziv proizvoda	KOLIČINA (kg)		Indeks (%)	VRIJEDNOST (KM)		Indeks (%)
	2024.	2025.		2024.	2025.	
0409 Med prirodni	621.428	478.300	-23,03	4.574.279	3.691.257	-19,30
UKUPNO	621.428	478.300	-23,03	4.574.279	3.691.257	-19,30

Pregled izvoza meda po državama trgovine 2025. godine

Država	kg	KM
Saudijska Arabija	7.145	170.868
Katar	705	38.345
Turska	453	23.468
Crna Gora	1.172	21.477
Ujedinjeni Arapski Emirati	292	16.444

Pregled uvoza meda po državama trgovine 2025. godine

Država	kg	KM
Hrvatska	232.242	2.220.531
Srbija	84.078	746.721
Turska	161.875	710.591
Novi Zeland	96	10.926
SAD	8	2.487

Tijana Muhamedagić

Jaja

Analiza vanjskotrgovinske razmjene jaja za period 2025/2024. godine pokazuje značajan rast izvoza i uvoza jaja. Vrijednost izvoza jaja u 2025. godini iznosila je 17.791.031 KM, što predstavlja povećanje od 84% u odnosu na prethodnu godinu, dok je vrijednost uvoza iznosila 12.403.187 KM, odnosno porast od 36,87% u odnosu na 2024. godinu.

Ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene jaja u 2025. godini dostigao je 30.194.218 KM, uz pokrivenost uvoza izvozom od 143%, što potvrđuje rastući izvozni potencijal BiH u ovom segmentu.

Glavna izvozna tržišta u 2025. godini bila su Srbija, Italija, Crna Gora, Austrija i Hrvatska, dok su među top pet uvoznih tržišta bile Srbija, Ukrajina, Njemačka, Austrija i Hrvatska. Analiza tržišta izvoza pokazuje manje oscilacije među vodećim zemljama: blagi rast zabilježen je za Srbiju, Crnu Goru i Hrvatsku, dok je Italija zabilježila blagi pad, a umjesto Mađarske u top pet se plasirala Austrija.

Izvoz jaja iz Bosne i Hercegovine posljednjih godina kontinuirano raste. Iako učestvuje s manjim udjelom u ukupnom agro izvozu, proizvodnja i izvoz jaja bilježe stabilan porast iz godine u godinu, što potvrđuje i pokrivenost uvoza izvozom od 143%. Dobivanje dozvole za izvoz na tržište Evropske unije zasigurno bi doprinijelo daljnjem povećanju proizvodnje i izvoza, dodatno jačajući poziciju BiH na regionalnom i međunarodnom tržištu.

Tijana Muhamedagić

Tabela 1. Pregled izvoza jaja u periodu 2025/2024. godine u KM

Tarifna glava i naziv proizvoda	2024.	2025.	Indeks (%)
0407 Živinska i ptičija jaja, u ljusci, svježa, konzervirana	9.645.919	17.791.031	84,44
0408 Jaja peradi i ptičja jaja, bez ljuske i žumanjci	0	-	-
UKUPNO	9.645.919	17.791.031	84,44

Tabela 2. Pregled izvoza jaja po državama trgovine u 2025. godini

DRŽAVA	kg	KM
Srbija	914.416	6.797.617
Italija	1.261.930	5.222.281
Crna Gora	877.920	2.640.127
Austrija	395.596	1.489.218
Hrvatska	257.516	883.067

Tabela 3. Pregled uvoza jaja u periodu 2024/2025. godine u KM

Tarifna glava i naziv proizvoda	2024.	2025.	Indeks (%)
0407 Živinska i ptičija jaja, u ljusci, svježa, konzervirana	7.562.264	10.550.093	39,50
0408 Jaja peradi i ptičja jaja, bez ljuske i žumanjci	1.499.357	1.853.094	23,59
UKUPNO	9.061.620	12.403.187	36,87

Tabela 4. Pregled uvoza jaja po državama trgovine u 2025. godini

Država	kg	KM
Srbija	1.780.976	5.251.128
Ukrajina	385.262	3.100.327
Njemačka	225.917	1.674.653
Austrija	77.156	805.325
Hrvatska	106.669	784.892

Jestivo voće i orašasti plodovi

Pokrivenost uvoza izvozom u 2025. godini iznosila je 29%, dok je ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene jestivog voća i orašastih plodova dostigao 409.195.728 KM

Izvoz jestivog voća i orašastih plodova iz Bosne i Hercegovine u 2025. godini iznosio je 19.796.387 kg, dok je vrijednost izvoza dostigla 91.992.012 KM. U poređenju s 2024. godinom, kada je izvoz iznosio 32.362.400 kg u ukupnoj vrijednosti od 101.251.206 KM, u 2025. godini evidentiran je izražen pad izvoza, i to količinski za 38,8%, a vrijednosno za 9,1%.

Top 5 izvoznih tržišta prema vrijednosti (KM i kg) u 2025. godini

Srbija – 24.054.667 KM (4.068.758 kg)
Hrvatska – 14.207.163 KM (4.618.725 kg)
Belgija – 7.172.236 KM (648.857 kg)
Francuska – 7.032.260 KM (932.072 kg)
Njemačka – 6.204.989 KM (1.313.308 kg)

Tabela 1. Izvoz jestivog voća za period 2024/2025. godine

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (kg)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
0801	Kokos, brazilski orah i indijski orah	580.793	984.638	4.470.126	6.401.613	69,5	43,2
0802	Ostali orašasti plodovi	221.365	237.446	2.319.791	2.806.167	7,3	21,0
0803	Banane, uključujući plantain	26.863.641	14.239.986	77.100.668	58.549.045	-47,0	-24,1
0804	Hurme, smokve, ananas, avokado, mango i dr.	272.019	185.011	2.424.547	1.709.605	-32,0	-29,5
0805	Agrumi	3.187.814	1.805.918	7.740.330	4.852.591	-43,3	-37,3
0806	Grožđe, svježe ili sušeno	29.541	73.645	151.041	490.650	149,3	224,8
0807	Dinje, lubenice i papaje	184.721	234.482	229.612	258.394	26,9	12,5
0808	Jabuke, kruške i dunje	278.963	207.986	626.623	493.230	-25,4	-21,3
0809	Kajsije, trešnje, breskve, šljive	4.122	2.834	10.392	8.294	-31,2	-20,2
0810	Ostalo voće, svježe	32.640	21.441	74.862	51.384	-34,3	-31,4
0811	Voće, zamrznuto	246.833	308.171	577.926	729.944	24,8	26,3
0812	Voće, privremeno konzervirano	79	59	187	142	-25,3	-24,1
0813	Voće, osušeno	123.904	127.012	2.294.547	2.465.461	2,5	7,4
0814	Kora agruma i dinja	186	152	144	101	-18,3	-29,9
UKUPNO		32.362.400	19.796.387	101.251.206	91.992.012	-38,8	-9,1

Tabela 2. Uvoz jestivog voća za period 2024/2025. godine

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (kg)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
0801	Kokos, brazilski orah i indijski orah	2.046.287	2.298.445	7.365.506	8.423.829	12,3	14,4
0802	Ostali orašasti plodovi	4.032.168	4.087.123	16.718.041	17.558.123	1,4	5,0
0803	Banane, uključujući plantain	127.692.808	129.397.453	205.563.977	225.083.499	1,3	9,5
0804	Hurme, smokve, ananas, avokado, mango i dr.	5.253.711	5.438.317	16.321.919	18.891.788	3,5	15,7
0805	Agrumi	22.085.318	23.612.293	46.857.268	52.260.457	6,9	11,5
0806	Grožđe, svježe ili sušeno	3.558.076	3.316.299	12.483.871	11.591.294	-6,8	-7,1
0807	Dinje, lubenice i papaje	538.804	621.480	1.116.118	1.244.303	15,3	11,5
0808	Jabuke, kruške i dunje	6.124.801	5.923.229	10.188.025	9.758.427	-3,3	-4,2
0809	Kajsije, trešnje, breskve, šljive	379.652	401.233	985.310	1.043.376	5,7	5,9
0810	Ostalo voće, svježe	1.883.034	1.918.701	4.939.914	5.098.847	1,9	3,2
0811	Voće, zamrznuto	1.910.085	2.141.906	5.041.065	5.577.432	12,1	10,6
0812	Voće, privremeno konzervirano	29.863	33.178	78.234	86.659	11,1	10,8
0813	Voće, osušeno	1.148.242	1.197.330	3.190.272	3.360.129	4,3	5,3
0814	Kora agruma i dinja	13.960	15.516	37.717	41.853	11,1	11,0
UKUPNO		191.670.907	197.402.703	317.203.716	332.882.136	3,0	4,9

Top 5 zemalja uvoza prema vrijednosti (KM i kg) u 2025. godini

Turska – 43.483.086 KM (29.593.282 kg)
 Hrvatska – 42.229.837 KM (28.964.615 kg)
 Slovenija – 36.293.589 KM (22.897.373 kg)
 Italija – 33.164.450 KM (18.670.676 kg)
 Srbija – 20.589.639 KM (9.394.104 kg)

Istovremeno, uvoz jestivog voća i orašastih plodova u 2025. godini iznosio je 197.402.703 kg, u vrijednosti od 332.882.136 KM, što predstavlja povećanje od 3% količinski i gotovo 5% vrijednosno u odnosu na 2024. godinu.

Ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene iznosio je 409.195.728 KM. Pokrivenost uvoza izvozom u 2025. godini iznosila je 29,0%.

Izvoz jestivog voća i orašastih plodova bio je visoko koncentriran na mali broj tržišta, pri čemu se kao najznačajnija izdvajaju Srbija, Hrvatska, Francuska, Belgija i Njemačka. S druge strane, uvoz je dominantno realiziran iz Turske, Hrvatske, Slovenije i Italije, što ukazuje na izraženu zavisnost domaćeg tržišta od uvoza tropskog i južnog voća.

Tijana Muhamedagić

Jestivo povrće

U 2025. godini izvoz jestivog povrća iznosio je 9.270.155 kilograma, a vrijednost izvoza dostigla je 43.117.116 KM. U odnosu na prethodnu godinu, kada je izvezeno 12.769.132 kilograma jestivog povrća u ukupnoj vrijednosti od 48.501.451 KM, zabilježen je količinski pad izvoza od 27,4%, dok je vrijednosni pad iznosio 11,1%.

Istovremeno, uvoz jestivog povrća u 2025. godini dosegao je 116.652.099 kilograma u ukupnoj vrijednosti od 169.088.662 KM, što pokazuje rast uvoza od 10,5%. Pokrivenost uvoza izvozom u istom periodu iznosila je 25,5% vrijednosno, dok je ukupan obim spoljnotrgovinske razmjene sektora jestivog povrća u 2025. godini dostigao 212.205.778 KM.

Najizraženiji pad izvoza zabilježen je kod svježeg paradajza, privremeno konzervisanog povrća i zamrznutog povrća, dok su rast zabilježili luk i pojedine manje tarifne grupe. Vrijednosni pad izvoza je blaži od količinskog, što ukazuje na zadržavanje izvoza proizvoda veće dodatne vrijednosti, prvenstveno sušenog povrća. S druge strane, najizraženiji rast uvoza zabilježen je kod ostalog svježeg povrća, zamrznutog povrća, kupusnjača i sušenog mahunastog povrća, dok je pad evidentan kod svježeg mahunastog povrća. Rast vrijednosnog uvoza izraženiji je od količinskog, što ukazuje na porast jediničnih cijena uvoznih proizvoda. Dobijeni pokazatelji potvrđuju izrazito nepovoljan spoljnotrgovinski bilans i snažnu uvoznu orijentaciju sektora jestivog povrća u Bosni i Hercegovini.

Tabela 1. Pregled izvoza povrća za period 2024/2025. godine

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (kg)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
0701	Krompir (sjemenski, mladi i ostali svježi)	3.514.822	2.550.680	3.418.427	2.277.608	-27,4	-33,4
0702	Paradajz, svježi	1.756.218	83.309	676.966	165.234	-95,3	-75,6
0703	Crveni i bijeli luk, poriluk i ostale vrste luka	191.173	496.046	307.385	532.160	159,5	73,1
0704	Kupus, karfiol, brokula, kelj i ostalo kupusno povrće	679.836	550.503	497.544	647.574	-19,0	30,2
0705	Salata glavatica i cikorijska	767.262	754.434	1.768.892	1.502.223	-1,7	-15,1
0706	Mrkva, bijela repa, cvekla, celer i ostalo korjenasto povrće	758	42.950	1.452	34.450	5566,2	2272,6
0707	Krastavci i kornišoni, svježi	1.388.243	1.180.390	2.949.816	2.770.833	-15,0	-6,1
0708	Grah, grašak i ostalo mahunasto povrće, svježe	420	1.400	3.597	11.425	233,3	217,6
0709	Ostalo svježe povrće (paprike, gljive, tikvice i dr.)	1.521.312	1.214.722	10.929.439	9.619.154	-20,2	-12,0
0710	Povrće, zamrznuto	893.611	688.888	7.486.727	6.681.158	-22,9	-10,8
0711	Povrće privremeno konzervisano	175.324	55.745	1.134.718	190.754	-68,2	-83,2
0712	Osušeno povrće (uključujući gljive)	520.375	367.914	15.028.716	14.598.650	-29,3	-2,9
0713	Osušeno mahunasto povrće	1.359.724	1.283.173	4.296.256	4.085.893	-5,6	-4,9
0714	Slatki krompir – batat	53	–	1.517	–	–	–
UKUPNO		12.769.132	9.270.155	48.501.451	43.117.116	-27,4	-11,1

Top 5 izvoznih tržišta prema vrijednosti (KM i kg) u 2025. godini

1. **Hrvatska** – 12.566.740 KM (6.279.442 kg)
2. **Italija** – 6.077.698 KM (284.359 kg)
3. **Slovenija** – 5.672.510 KM (473.069 kg)
4. **Švajcarska** – 5.163.670 KM (43.509 kg)
5. **Njemačka** – 3.037.855 KM (570.634 kg)

Ova tržišta zajedno čine dominantan dio ukupne izvozne vrijednosti, pri čemu se na tržišta Italije, Slovenije i

Švajcarske najvećim dijelom plasiraju proizvodi veće dodatne vrijednosti, poput sušenog i zamrznutog povrća. U poređenju sa 2024. godinom, Hrvatska ostaje glavno izvozno tržište povrća, dok Njemačka bilježi pad i u 2025. godini se pozicionirala na peto mjesto po vrijednosti, nakon što je prethodne godine bila drugo najveće tržište. Iako i dalje spada u top pet, vrijednosno i količinski zabilježen je značajan pad izvoza prema ovom tržištu. Italija se pozicionirala kao drugo najvažnije tržište u 2025. godini, s naglaskom na proizvode veće dodane vrijednosti. Slovenija i Švajcarska ostaju među pet najvećih izvoznika, pri čemu nije došlo do značajnijih promjena u strukturi izvoza.

Tabela 2. Pregled uvoza povrća za period 2024/2025. godine u kg i KM

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (kg)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
0701	Krompir (sjemenski, mladi i ostali svježi)	26.931.372	22.212.534	25.213.239	22.235.773	-17,5	-11,8
0702	Paradajz, svježi	20.561.096	20.899.905	25.116.931	28.280.656	1,6	12,6
0703	Crveni i bijeli luk, poriluk i ostale vrste luka	12.778.285	14.171.599	13.365.705	13.527.578	10,9	1,2
0704	Kupus, karfiol, brokula, kelj i ostalo kupusno povrće	5.480.588	6.214.809	5.270.046	7.104.650	13,4	34,8
0705	Salata glavatica i cikorija	599.253	826.834	1.857.816	2.206.298	38,0	18,8
0706	Mrkva, bijela repa, cvekla, celer i ostalo korjenasto povrće	8.025.489	8.311.252	5.144.867	5.195.514	3,6	1,0
0707	Krastavci i kornišoni, svježi	5.144.720	5.128.026	5.717.661	6.757.179	-0,3	18,2
0708	Grah, grašak i ostalo mahunasto povrće, svježe	141.315	100.372	341.945	279.146	-29,0	-18,4
0709	Ostalo svježe povrće (paprike, gljive, tikvice i dr.)	14.519.080	18.170.036	24.229.785	30.766.540	25,1	27,0
0710	Povrće, zamrznuto	9.568.029	10.441.758	22.517.423	24.766.271	9,1	10,0
0711	Povrće privremeno konzervirano	20.133	37.583	88.790	106.386	86,7	19,8
0712	Osušeno povrće (uključujući gljive)	795.129	759.566	6.377.131	6.422.526	-4,5	0,7
0713	Osušeno mahunasto povrće	7.018.359	8.996.383	17.065.699	20.560.457	28,2	20,5
0714	Slatki krompir – batat	301.937	381.440	664.407	879.688	26,3	32,4
UKUPNO		111.884.785	116.652.099	152.971.446	169.088.662	4,3	10,5

Top 5 zemalja uvoza prema vrijednosti (KM i kg) u 2025. godini

1. **Albanija** – 27.638.605 KM (20.737.431 kg)
2. **Turska** – 26.459.363 KM (18.548.938 kg)
3. **Srbija** – 23.593.978 KM (21.863.877 kg)
4. **Holandija** – 20.177.874 KM (13.012.969 kg)
5. **Hrvatska** – 15.111.007 KM (7.887.569 kg)

Albanija i Srbija predstavljaju najveće dobavljače jestivog povrća u Bosnu i Hercegovinu u količinskom smislu, što ukazuje na snažno prisustvo svježeg i sezonskog povrća na domaćem tržištu. Turska i Holandija ostvaruju visok udio u vrijednosnom uvozu, pri čemu se iz Holandije u značajnoj mjeri uvoze proizvodi više dodane vrijednosti, uključujući sjemenski materijal. Hrvatska zadržava stabilnu poziciju među vodećim dobavljačima, posebno u segmentu svježeg povrća. U poređenju 2024. i 2025. godine evidentne su promjene u strukturi uvoza, pri čemu Albanija i Turska dodatno jačaju svoje pozicije, dok Srbija bilježi relativni pad u vrijednosnom rang.

Tijana Muhamedagić

Bezalkoholna pića i vode

U 2025. godini izvoz bezalkoholnih pića, voda i sokova je iznosio 99,4 miliona kilograma, u ukupnoj vrijednosti od 59,3 miliona KM. U poređenju s 2024. godinom, izvoz je količinski blago povećan za 1,4%, dok je vrijednosno zabilježen pad od 11,9%. Istovremeno, uvoz voda i bezalkoholnih pića i sokova u 2025. godini dostigao je 195,5 miliona kilograma, u vrijednosti od 224,7 miliona KM, što predstavlja rast od 6,2% količinski i 7,2% vrijednosno u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan obim spoljnotrgovinske razmjene u ovom sektoru u 2025. godini iznosio je 284,2 miliona KM. Pokrivenost uvoza izvozom ostala je relativno niska i iznosila je 26,5%, dok je sektor zabilježio izražen spoljnotrgovinski deficit od 165,1 milion KM.

Vode, uključujući prirodne ili umjetne mineralne i gazirane vode bez dodatog šećera, obuhvaćene tarifnom grupom 2201, bilježe najizraženije promjene u posmatranom periodu. U 2024. godini izvoz ovih proizvoda iznosio je 37,7 miliona kilograma, u vrijednosti od 10,98 miliona KM, dok je u 2025. godini povećan na 54,6 miliona kilograma, uz vrijednost od 14,2 miliona KM. U poređenju s 2024. godinom, izvoz po ovoj tarifnoj grupi porastao je količinski za 44,9%, dok je vrijednosni rast bio znatno umjereniji, što ukazuje na niže prosječne izvozne cijene. Uvoz po istoj tarifnoj grupi također bilježi rast, ali znatno blažeg intenziteta, pri čemu je količinski uvoz povećan za 7,1%, a vrijednost uvoza za 9,6%.

Tabela 1. Pregled izvoza voda prirodnih, mineralnih, gaziranih i bezalkoholnih pića i sokova 2024/2025. godine

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (kg)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
2201	Vode, uključujući prirodne ili umjetne mineralne vode i gazirane vode, bez dodatog šećera	37.739.914	54.686.739	10.980.000	14.206.255	+44,9	+29,4
220210	Vode sa dodatim šećerom ili drugim zaslađivačima ili aromatizirane	59.935.761	44.200.000	55.000.000	43.200.000	-26,3	-21,5
2009	Voćni i povrtni sokovi	386.479	588.500	1.400.000	1.940.000	+52,3	+38,6
UKUPNO		98.062.154	99.475.239	67.380.000	59.346.255	+1,4	-11,9

Tabela 2. Pregled uvoza voda prirodnih, mineralnih, gaziranih i bezalkoholnih pića i sokova 2024/2025. godine u kg i KM

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (kg)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
2201	Vode, uključujući prirodne ili umjetne mineralne vode i gazirane vode, bez dodatog šećera	66.191.045	70.861.904	38.126.278	41.787.516	+7,1	+9,6
220210	Vode sa dodatim šećerom ili drugim zaslađivačima ili aromatizirane	112.929.494	120.073.571	155.214.489	164.971.625	+6,3	+6,3
2009	Voćni i povrtni sokovi	4.899.029	4.524.992	16.320.248	17.936.895	-7,6	+9,9
UKUPNO		184.019.568	195.460.467	209.661.015	224.696.036	+6,2	+7,2

Tržišta

Top 5 izvoznih tržišta sokova (2025. godine)

1. Hrvatska – 881.539 KM (167.710 kg)
2. Crna Gora – 532.473 KM (204.358 kg)
3. Libija – 137.431 KM (105.713 kg)
4. Srbija – 62.838 KM (30.894 kg)
5. Sjeverna Makedonija – 61.073 KM (21.805 kg)

Top 5 uvoznih tržišta sokova (tarifni broj 2009)

1. Srbija – 5.714.044 KM (1.769.748 kg)
2. Slovenija – 3.382.574 KM (905.346 kg)
3. Hrvatska – 2.976.181 KM (436.928 kg)
4. Mađarska – 2.119.374 KM (633.372 kg)
5. Grčka – 586.332 KM (105.380 kg)

Top 5 izvoznih tržišta vode sa dodatim šećerom (tarifni broj 220210000)

1. Hrvatska – 21.898.227 KM (31.086.738 kg)
2. Srbija – 9.445.271 KM (5.853.293 kg)
3. Njemačka – 2.501.669 KM (1.470.097 kg)
4. Crna Gora – 1.848.244 KM (1.532.822 kg)
5. Kipar – 1.567.850 KM (880.856 kg)

Top 5 uvoznih tržišta vode sa dodatim šećerom (tarifni broj 220210000)

1. Srbija – 41.022.084 KM (34.729.617 kg)
2. Hrvatska – 39.737.671 KM (40.623.805 kg)
3. Mađarska – 33.509.950 KM (21.858.701 kg)
4. Austrija – 17.822.219 KM (3.675.525 kg)
5. Slovenija – 10.783.265 KM (5.876.022 kg)

Top 5 izvoznih tržišta voda (tarifni broj 2201)

1. Hrvatska – 9.229.728 KM (34.447.046 kg)
2. Srbija – 2.610.018 KM (14.083.894 kg)
3. Crna Gora – 1.080.757,14 KM (2.499.200,22 kg)
4. Slovenija – 872.784 KM (2.555.119 kg)
5. Austrija – 79.883 KM (464.097 kg)

Top 5 uvoznih tržišta voda (tarifni broj 2201)

1. Srbija – 22.085.251,94 KM (43.499.974,23 kg)
2. Hrvatska – 11.736.543,05 KM (20.982.601,20 kg)
3. Slovenija – 7.262.414,61 KM (5.634.456,04 kg)
4. Italija – 409.249,57 KM (265.428,99 kg)
5. Nepoznata država – 103.731,31 KM (167.755,99 kg)

Vode s dodatim šećerom ili drugim zaslađivačima, kao i aromatizirane vode, obuhvaćene tarifnom grupom 2202, za razliku od tarifne grupe 2201, bilježe pad izvoza i količinski i vrijednosno. U 2024. godini je izvoz ovih proizvoda iznosio 59,9 miliona kilograma, u vrijednosti od 55,0 miliona KM, dok je u 2025. godini smanjen na 44,2 miliona kilograma, uz vrijednost od 43,2 miliona KM. U poređenju s prethodnom godinom, zabilježen je istovremeni pad obima i vrijednosti izvoza, pri čemu je vrijednosni pad izraženiji, što ukazuje na dodatni pritisak na izvozne cijene i prihode. Istovremeno, uvoz proizvoda iz ove tarifne grupe bilježi rast i količinski i vrijednosno, po stopi od 6,3%.

Kod sokova iz tarifne grupe 2009 evidentna je promjena strukture izvoza i uvoza. U 2025. godini izvoz sokova količinski je povećan za 52,3%, dok je vrijednost izvoza porasla za 38,6%, što ukazuje na rast izvoznog obima i vrijednosti, uz blagi pad prosječne izvozne cijene. S druge strane, uvoz sokova bilježi pad količine od 7,6%, dok je vrijednost uvoza povećana za 9,9%, što ukazuje na rast jediničnih cijena uvoznih proizvoda.

Pivo

Vrijednost izvoza piva u 2025. godini iznosila je gotovo 24,55 miliona KM, što predstavlja rast od 67,2% u odnosu na 2024. godinu, kada je izvoz iznosio 14,7 miliona KM. Posmatrano količinski, u 2025. godini izvezeno je više od 246 hiljada hektolitara piva, što je povećanje od 54,4% u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji rast izvoza zabilježen je kod piva u posudama do 10 litara i piva u buradima, s povećanjima od 91,5%, odnosno 82%.

Istovremeno, vrijednost uvoza piva u 2025. godini iznosila je 184,4 miliona KM, što je tek neznatno povećanje od 0,1% u odnosu na 2024. godinu. Količinski je uvoz iznosio oko 1,7

miliona hektolitara, što je blagi pad od 0,02% u poređenju s prethodnom godinom. Najznačajnije zemlje porijekla uvoza ostaju Srbija, Hrvatska, Slovenija, Crna Gora i Njemačka.

Ukupan obim spoljnotrgovinske razmjene piva u 2025. godini vrijednosno je iznosio 202,6 miliona KM, što je povećanje od oko 5 miliona KM u odnosu na 2024. godinu, kada je razmjena iznosila približno 198 miliona KM. Uprkos snažnom rastu izvoza, sektor piva i dalje bilježi izražen deficit od oko 169 miliona KM, iako je pokrivenost uvoza izvozom u 2025. godini povećana na 11,7%, u poređenju sa 8% zabilježenih u 2024. godini.

Tabela 1. Pregled izvoza piva za period 2024/2025. godine

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (hl)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
2203000100	Pivo u bocama	59.017	55.160	5.736.400	5.651.717	-6,5	-1,5
2203000900	Pivo u posudama zapremine do 10 litara	55.339	164.204	8.154.019	16.058.498	91,5	96,9
2203001000	Pivo u posudama zapremine veće od 10 l (u buradima)	14.231	27.000	791.304	2.842.358	82,0	259,2
UKUPNO		159.609	246.364	14.681.723	24.552.573	54,4	67,2

Tabela 2. Top 5 izvoznih tržišta u 2025. godini

	hl	KM
1. Srbija	129.593	10.422.998
2. Poljska	4.903.004	5.895.362
3. Hrvatska	2.083.615	2.270.518
4. Ruska Federacija	984.426	1.298.452
5. Crna Gora	1.236.699	1.297.360

Tabela 3. Top 5 izvoznih tržišta u 2024. godini

	hl	KM
1. Srbija	106.735	8.430.450
2. Hrvatska	14.068	1.737.021
3. Crna Gora	14.392	1.566.110
4. Slovenija	6.795	926.843
5. Italija	5.314	589.893

Srbija: Rast količinski: +22.858 hl (+21,4%); rast vrijednosno: +1.992.548 KM (+23,6%)

Hrvatska: Rast vrijednosno: +533.497 KM (+30,7%)

Strukturalna promjena količine (znatno veći obim u 2025., uz nižu prosječnu cijenu po hl)

Hrvatska ostaje među top tržištima

Crna Gora: Pad vrijednosno: -268.750 KM (-17,2%); značajan rast količinski, uz pad jedinične cijene

Poređenje izvoznih tržišta 2024. i 2025. godine pokazuje izražene promjene u strukturi tržišta izvoza piva iz Bosne i Hercegovine. Srbija dodatno učvršćuje poziciju najvažnijeg izvoznog tržišta, uz rast i količinski i vrijednosno. Istovremeno, dolazi do značajnog preusmjerenja izvoza ka

tržištima Poljske i Ruske Federacije, koja u 2025. godini ulaze među pet vodećih tržišta, dok Slovenija i Italija izlaze iz top 5. Struktura izvoza pokazuje pomak ka tržištima sa većim količinskim potencijalom, ali nižom prosječnom izvoznom cijenom piva.

Tabela 4. Pregled uvoza piva 2024/2025. godine

TARIFNI BROJ	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (hl)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
2203000100	Pivo u bocama	1.079.269	1.074.050	117.146.847	116.510.223	-0,5	-0,5
2203000900	Pivo u posudama zapremine do 10 litara	534.418	544.204	61.271.966	62.688.030	1,8	2,3
2203001000	Pivo u posudama zapremine veće od 10 l (u buradima)	66.252	61.347	5.807.570	5.247.358	-7,4	-9,6
UKUPNO		1.679.938	1.679.601	184.226.383	184.445.610	-0,02	0,1

Tabela 5. Top 5 uvoznih tržišta u 2025. godini

	hl	KM
1. Srbija	1.048.012,61	107.661.888,92
2. Hrvatska	550.646,83	63.612.816,55
3. Slovenija	30.762,01	5.323.223,79
4. Crna Gora	21.599,75	2.265.248,49
5. Njemačka	11.834,21	2.529.035,58

Tabela 6. Top 5 uvoznih tržišta u 2024. godini

	hl	KM
Srbija	1.060.617	107.534.662
Hrvatska	460.877	45.213.811
Slovenija	105.766	21.857.045
Crna Gora	26.011	2.756.265
Njemačka	11.309	2.644.107

Ovih pet zemalja činilo je gotovo cjelokupan uvoz piva u 2024. godini, pri čemu Srbija i Hrvatska zajedno učestvuju s više od 90% ukupne količine i vrijednosti uvoza. Poređenje 2024. i 2025. godine pokazuje da je struktura uvoza piva u Bosnu i Hercegovinu u velikoj mjeri stabilna po tržištima,

ali uz izražene promjene u obimu. Srbija zadržava apsolutno dominantnu poziciju kao najveći dobavljač piva, uz stagnaciju vrijednosti uvoza. Hrvatska bilježi rast, i količinski i vrijednosno, dok Slovenija bilježi pad uvoza. Crna Gora i Njemačka ostaju stabilne.

Kafa

Vrijednost izvoza kafe u 2025. godini iznosila je gotovo 24 miliona KM, što predstavlja rast od 36,4% u odnosu na 2024. godinu, kada je izvoz iznosio 17,5 miliona KM. Međutim, posmatrano količinski, zabilježen je pad od 3,2%, odnosno iz BiH je izvezeno 45 tona kafe manje.

Vrijednost uvoza kafe u 2025. godini iznosila je 234,6 miliona KM, što predstavlja povećanje od 31,9% u odnosu na 2024. godinu, kada je uvezeno kafe u vrijednosti od 179 miliona KM. Količinski posmatrano, zabilježen je blagi rast uvoza od 0,9%.

Generalno posmatrano, došlo je do izrazito snažnog rasta vrijednosti trgovine kafom, uz minimalne promjene u količinama, kako kod izvoza tako i kod uvoza. Ovakva kretanja uslovljena su značajnim rastom cijena kafe na globalnom tržištu tokom prethodne godine, kada je dostignut istorijski maksimum.

U tekućoj godini očekuje se blagi pad cijena, ali će one i dalje ostati iznad dugoročnog prosjeka.

Prosječna cijena kafe na svjetskom tržištu početkom ove godine iznosila je oko 361 američki cent po funti (US cent/lb), što predstavlja pad od približno 10% u odnosu na isti period prethodne godine.

Ukupan obim razmjene u 2025. godini, posmatrano vrijednosno, iznosio je 258,6 miliona KM, što je povećanje od 32,3% u odnosu na 2024. godinu. U ovom sektoru zabilježen je deficit od 210,7 miliona KM, dok je pokrivenost uvoza izvozom iznosila 10,2%.

Top pet izvoznih tržišta čini više od 86% ukupnog izvoza, što ukazuje na visoku tržišnu koncentraciju na ove zemlje, prvenstveno zahvaljujući bh. dijaspori i potrošačima naviknutim na tradicionalnu pripremu kafe. Na svim ključnim tržištima zabilježen je značaj-

an rast vrijednosti izvoza, što potvrđuje uticaj rasta cijena kafe na globalnom tržištu.

Za razliku od vrijednosti, količine su stagnirale ili su u padu. Smanjenje je zabilježeno prema Sloveniji, Njemačkoj i Austriji, dok je blagi rast ostvaren jedino prema Hrvatskoj. Izvoz u Sjedinjene Američke Države zadržao je isti nivo.

Ovakva kretanja potvrđuju da bh. izvoznici nisu povećali tržišni udio, već su ostvarili veće prihode po jedinici proizvoda, što je direktna posljedica rasta cijena sirove kafe i visoke zavisnosti od globalnih cjenovnih kretanja.

Izvoz na ostala tržišta količinski je smanjen za 8%, dok je vrijednosno povećan za 24%.

Trenutno postoji ograničen prostor za rast izvoza bez konkretnih investicija u nove tehnologije prerade kafe i osvajanje novih tržišta.

Pregled izvoza kafe u 2024/2025. godini (u KM)

T. br.	Naziv	2024. (kg)	2025. (kg)	Indeks (%)	2024. KM	2025. KM	Indeks (%)
090111	Kafa nepržena sa kofeinom	-	24.881		-	212.579	
090121	Kafa pržena sa kofeinom	1.452.172	1.381.472	-4,9	17.572.565	23.749.379	35,2
UKUPNO		1.452.172	1.406.353	-3,2	17.572.565	23.961.958	36,4

Prikaz izvoznih tržišta kafe u periodu 2024/2025. godine (u KM)

R. br.	Izvozno tržište (Top 5)	2024.	2025.	Indeks (%)	2024.	2025.	Indeks (%)
1.	Slovenija	613.174	596.331	-2,7	7.025.962	10.036.043	42,8
2.	SAD	206.473	206.529	0,0	2.700.251	3.514.833	30,2
3.	Hrvatska	206.102	210.595	2,2	2.395.137	3.455.218	44,3
4.	Njemačka	105.383	104.260	-1,1	1.307.061	1.852.196	41,7
5.	Austrija	118.054	101.897	-13,7	1.461.091	1.779.799	21,8
Top 5:		1.249.186	1.219.611	-2,4	14.889.501	20.638.088	38,6
Ostalo:		202.986	186.743	-8,0	2.683.063	3.323.870	23,9
UKUPNO		1.452.172	1.406.354	-3,2	17.572.565	23.961.957	36,4

Pregled uvoznih rezultata kafe

Uvoz kafe bilježi izuzetno snažan rast vrijednosti u 2025. godini, uz minimalan rast količine, što ukazuje na stabilnost tržišta i to da je rast uvoza isključivo posljedica rasta cijena, a ne povećane domaće potrošnje, odnosno

povećanja kapaciteta prerade.

Nepržena kafa sa kofeinom čini preko 75% ukupne vrijednosti uvoza. Uvoz je snažno koncentrisan na nekoliko zemalja gdje je Brazil, iako u padu količinski (-16,4%), i dalje glavni dobavljač.

Indija i Vijetnam zabilježili su izuzetno snažan rast, kako količinski tako i

vrijednosno, što ukazuje na promjene u strukturi nabavke i vjerovatno veću zastupljenost sorte robusta, koja je u pravilu cjenovno povoljnija i predstavlja dominantnu sortu porijeklom iz ovih azijskih zemalja.

Pregled uvoza kafe u periodu 2024/2025. godine

T. br.	Naziv	2024. (kg)	2025. (kg)	Indeks (%) kg	2024. KM	2025. KM	Indeks (%) KM
090111	Kafa nepržena sa kofeinom	17.577.552	17.862.710	1,6	139.119.109	182.383.898	31,1
090112	Kafa nepržena bez kofeina	168.912	44.231	-73,8	1.227.688	473.036	-61,5
090121	Kafa pržena sa kofeinom	2.183.817	2.186.159	0,1	37.485.986	51.280.602	36,8
090122	Kafa pržena bez kofeina	1.027	1.460	42,2	28.831	66.668	131,2
090190	Kafa, ostala (zamjene za kafu i ljuspe)	10.727	20.893	94,8	69.518	426.319	513,2
UKUPN		19.942.035	20.115.454	0,9	177.931.132	234.630.522	31,9

Pregled uvoznih tržišta kafe prema porijeklu u periodu 2024/2025. godine (u KM)

R. br.	Uvozno tržište (Top 5)	2024.	2025.	Indeks (%)	2024.	2025.	Indeks (%)
1.	Brazil	13.069.273	10.928.497	-16,4	103.784.179	114.263.702	10,1
2.	Indija	3.096.684	5.148.344	66,3	24.696.195	50.716.360	105,4
3.	Italija	1.733.203	1.689.336	-2,5	25.629.533	35.443.646	38,3
4.	Vijetnam	609.955	1.066.133	74,8	4.325.780	9.687.598	124,0
5.	Slovenija	177.146	171.126	-3,4	5.242.994	6.324.829	20,6
Top 5:		18.686.260	19.003.436	1,7	163.678.682	216.436.134	32,2
Ostalo:		1.255.775	1.112.018	-11,4	14.252.450	18.194.388	27,7
UKUPNO		19.942.035	20.115.454	0,9	177.931.132	234.630.522	31,9

Radoš Šehovac

Žitarice

Ukupan obim razmjene žitarica u 2025. godini iznosio je 292,8 miliona KM, što je povećanje od 12,74% u odnosu na 2024. godinu. Pokrivenost uvoza izvozom smanjena je na 5,15%, dok je u 2024. godini iznosila 6,46%.

Vrijednost izvoza žitarica u 2025. godini iznosila je 14,3 miliona KM, što predstavlja pad od 9,01% u odnosu na 2024. godinu. Istovremeno, vrijednost uvoza dostigla je 278,5 miliona KM, bilježeći rast od 14,14% u poređenju s prethodnom godinom.

Najznačajnija izvozna tržišta u 2025. godini bila su Hrvatska, Italija, Srbija, Turska i Crna Gora. Izvoz je dominantno obuhvatao kukuruz, pšenicu i ječam, pri čemu se posebno izdvaja količinski rast izvoza kukuruza. S druge strane, najvažnija uvozna tržišta bila su Srbija, Mađarska, Hrvatska, Italija i Slovenija,

dok je kod uvoza žitarica zabilježen rast i u količinskom i u vrijednosnom smislu.

Hrvatska zadržava apsolutno dominantnu poziciju u obje posmatrane godine, iako je u 2025. godini evidentiran pad ukupnog izvoza žitarica. Italija u 2025. bilježi relativni rast vrijednosti izvoza, što upućuje na plasman žitarica veće tržišne vrijednosti. Slovenija ostaje stabilno tržište bez značajnijih oscilacija, dok Austrija bilježi blago povećanje izvoza u 2025. godini. S druge strane, izvoz u Srbiju je u padu u odnosu na 2024. godinu.

Ukupno posmatrano, izvoz žitarica u 2025. godini i dalje je snažno oslonjen na regionalna tržišta, uz primjetan, ali umjeren pomak ka tržištima Evropske unije.

Pregled izvoza žitarica za period 2024/2025. godine

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (kg)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
1001	Pšenica i suražica	23.902.238	17.282.543	9.873.374	8.264.148,78	-27,69	-16,3
1002	Raž	-	-	-	-	-	-
1003	Ječam	11.925	36.610	10.020	22.107,23	207	120,63
1004	Zob	96.500	97.500	53.059	50.229,71	1,04	-5,33
1005	Kukuruz	938.184	4.312.637,56	5.706.526	5.851.810,2	359,68	2,55
1006	Riža	7.080	35.059,08	26.629	73.608,03	395,18	176,42
1007	Sirak u zrnu	-	-	-	-	-	-
1008	Heljda, proso i ostale vrste žitarica	30.520	19.642,6	88.765	76.423,63	-35,64	-13,9
UKUPNO		24.986.447	21.783.992	15.758.373	14.338.327	-12,82	-9,01

Pregled uvoza žitarica za period 2024/2025. godine

T. br.	NAZIV PROIZVODA	KOLIČINA (kg)		VRIJEDNOST (KM)		INDEKS (25/24)	
		2024.	2025.	2024.	2025.	(kg)	(KM)
1001	Pšenica i suražica	273.408.278	293.452.450,16	123.554.029	136.792.946,09	7,33	10,72
1002	Raž	585.554	764.502,36	259.962	381.185,66	30,56	46,63
1003	Ječam	26.679.072	35.898.888,14	9.745.806	14.252.257,19	34,56	46,24
1004	Zob	3.878.198	2.510.212,26	1.988.332	1.292.981,8	-35,27	-34,97
1005	Kukuruz	193.532.876	204.312.940,42	93.810.125	110.574.225,63	5,57	17,87
1006	Riža	6.952.658	7.651.743,09	13.564.696	14.124.813,02	10,05	4,13
1007	Sirak u zrnu	6.763	7.270	54.302	4.844,91	7,5	-91,08
1008	Heljda, proso i ostale vrste žitarica	934.287	939.516,65	1.023.612	1.083.692,75	0,56	5,87
UKUPNO		505.977.686	545.537.523	244.000.864	278.506.947	7,82	14,14

Top 5 izvoznih tržišta (2025.)

Država	kg	KM
1. Hrvatska	13.659.719	7.759.673,21
2. Italija	4.934.000	2.925.438,62
3. Srbija	369.820	2.008.698,27
4. Turska	2.505.760	1.175.850,89
5. Crna Gora	121.491	113.030,4

Top 5 uvoznih tržišta (2025.)

	kg	KM
1. Srbija	326.692.880	156.753.626,39
2. Mađarska	106.606.177	55.447.982,91
3. Hrvatska	101.642.431	47.477.183,51
4. Italija	3.062.388	6.477.153,26
5. Slovenija	687.229	2.815.229,32

Komentar vezan za tržišta u odnosu na 2024. godinu:

- Srbija ostaje ključni dobavljač žitarica, i količinski i vrijednosno.
- Mađarska zadržava stabilan udio u ukupnom uvozu.
- Rumunija u 2025. godini bilježi relativni rast, posebno kod kukuruza.
- Hrvatska bilježi pad udjela, ali ostaje među glavnim partnerima.

Tijana Muhamedagić

.Festival.
HERZEGOVINA
WINEROUTE
VINSKA CESTA HERCEGOVINE

Save ^{the} Date

28.5.2026.

Zvijezda večeri
Jelena Rozga

📍 **Ljetnikovac Radobolja | Mostar**

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

Drvena industrija i šumarstvo

Vrijednost izvoza drvene industrije u 2025. godini iznosila je 1,67 milijardi KM, što predstavlja rast od 1,6% u odnosu na 2024. godinu, kada je izvoz iznosio 1,64 milijarde KM. Količinski posmatrano, izvoz u 2025. godini iznosio je 1,36 miliona tona, što je za 7,2% više u odnosu na 2024. godinu (1,27 miliona tona). Ovo ukazuje da je količinski izvoz rastao brže od vrijednosnog, što sugerise pad prosječne izvozne cijene po toni.

Vrijednost uvoza drvene industrije u 2025. godini iznosila je 573 miliona KM, što je povećanje od 4,2% u odnosu

na 2024. godinu, kada je iznosila gotovo 550 miliona KM. Količinski, uvoz je dostigao 465 hiljada tona, što je za 14,6% više u odnosu na isti period prethodne godine (405 hiljada tona).

Ukupan promet spoljnotrgovinske razmjene drvene industrije u 2025. godini iznosio je 2.243.664.968 KM, dok je pokrivenost uvoza izvozom bila 291,6%. Sektor je zabilježio trgovinski suficit od 1.097.739.264 KM, potvrđujući njegovu izuzetnu izvoznu orijentisanost i konkurentnost na međunarodnim tržištima.

Izvoz drvene industrije prema grupama proizvoda u 2024/2025. godini

T. br.	Grupa proizvoda	2024. (kg)	2025. (kg)	Izvoz % količinski	2024. (KM)	2025. (KM)	Izvoz % vrijednosno
4401	Ogrjevno drvo u oblicama (cjepanicama)	541.784.671	634.638.573	17,1	133.986.959	171.098.574	27,7
4402	Drveni ugalj	13.794.546	10.907.525	-20,9	18.018.363	13.578.637	-24,6
4403	Neobrađeno drvo, neokresano, grubo obrađeno	39.418.726	30.380.089	-22,9	21.237.369	14.114.960	-33,5
4404	Drvo za obruče, cijepani kolci, zašiljeni kolci	1.503.416	1.630.334	8,4	1.266.782	1.370.986	8,2
4405	Drvena vuna, drveno brašno	1.300		-100,0	5.152		-100,0
4406	Drveni željeznički ili tramvajski pragovi	9.627.290	9.908.568	2,9	18.027.628	23.177.585	28,6
	Proizvodi šumarstva ukupno	606.129.949	687.465.089	13,4	192.542.252	223.340.742	16,0
4407	Rezana građa i elementi	455.047.662	471.931.728	3,7	386.628.573	422.464.240	9,3
4408	Listovi furnira i listovi za šperploče i slično laminirano drvo	6.268.600	6.549.627	4,5	32.345.053	39.075.819	20,8
4410	Ploče iverice, ploče sa usmjerenim vlaknima	593.730	435.520	-26,6	1.391.446	1.081.463	-22,3
4411	Ploče vlaknatice od drveta	807.441	209.807	-74,0	1.620.582	662.115	-59,1
4412	Šperploče, furnirane ploče	11.027.671	10.628.063	-3,6	35.195.629	34.883.985	-0,9
4413	Zgusnuto (zbijeno) drvo u blokovima, pločama, trakama ili profilima	6.301.105	5.342.997	-15,2	20.971.106	18.733.898	-10,7
	Ploče i furnir ukupno	24.998.547	23.166.014	-7,3	91.523.817	94.437.279	3,2
4409	Parquet i ostalo profilirano drvo	7.481.592	8.406.086	12,4	28.262.999	28.737.260	1,7
4414	Drveni okviri za slike, ogledala i slične proizvode	4.498	4.644	3,2	87.623	110.649	26,3
4415	Sanduci za pakovanje, kutije, gajbe, bubnjevi i slična ambalaža za pakovanje od drveta	30.869.634	32.334.453	4,7	43.159.593	47.828.645	10,8
4416	Bačve, kace, burad i drugi bačvarski proizvodi od drveta	1.764	1.202	-31,9	9.239	16.627	80,0
4417	Od drveta: alati, kućišta alata, držala za alate, držala i sl.	97.369	118.490	21,7	287.642	363.741	26,5
4419	Stoni proizvodi i kuhinjski proizvodi od drveta	49.884	102.988	106,5	502.681	1.357.334	170,0
4420	Marketerija i intarzija od drveta, kovčežići i kutije za nakit, za pribor za jelo i slični drveni proizvod	49.432	63.656	28,8	958.996	1.171.018	22,1
4421	Ostali drveni proizvodi	8.051.875	7.304.849	-9,3	27.623.357	24.597.272	-11,0
	Ostali proizvodi od drveta ukupno	39.124.453	39.930.282	2,06	72.629.131	75.445.285	3,88
4418	Građevinska stolarija	30.743.365	30.340.620	-1,31	151.370.775	157.417.648	3,99
9406100000	Montažne drvene kuće	6.312.954	5.551.281	-12,1	29.203.013	25.276.144	-13,4
94***	Namještaj od drveta ukupno	97.146.989	91.411.752	-5,9	692.771.281	643.583.518	-7,1
UKUPNO	Drvena industrija i šumarstvo	1.266.985.511	1.358.202.852	7,2	1.644.931.841	1.670.702.116	1,6

Izvozni rezultati drvne industrije i šumarstva - prema grupama proizvoda

Proizvodi šumarstva u 2025. godini bilježe snažan rast i količinski (+13,4%) i vrijednosno (+16%), sa ukupnim izvozom od 223,3 miliona KM. Dominantan proizvod u ovoj grupi je ogrjevno drvo, koje čini preko 75% vrijednosti izvoza proizvoda šumarstva, uz značajan rast količina (+17,1%) i vrijednosti (+27,7%). S druge strane, drveni ugalj i neobrađeno drvo zabilježili su pad, kako količinski tako i vrijednosno, u odnosu na prethodnu godinu.

Rezana građa ostaje ključni industrijski proizvod drvne industrije, sa količinskim rastom od 3,7% i vrijednosnim rastom od 9,3%, pa je ovog proizvoda u 2025. godini izvezeno u vrijednosti od 422,4 miliona KM. Vodeća izvozna tržišta su Srbija, Hrvatska i Njemačka, a najznačajniji proizvod u ovoj grupi su daske od jele i smreke rezane po dužini.

Ploče i furniri zabilježili su količinski pad od 7,3%, dok je vrijednost izvoza porasla za 3,2%, prvenstveno zahvaljujući listovima furnira i listovima za šperploče, koji su ostvarili vrijednosni rast od 20,8%, odnosno povećanje izvoza od 6,7 mi-

liona KM. Ostali proizvodi od drveta bilježe blagu stagnaciju količina (+2,1%) i blag vrijednosni rast (+3,9%), pri čemu se ističu sanduci i ambalaža od drveta, izvezeni u vrijednosti od 47,8 miliona KM.

Građevinska stolarija u 2025. godini zabilježila je mali količinski pad od 1,3%, dok je vrijednost izvoza porasla za 4,0%. Montažne drvene kuće bilježe pad kako količinski (-12,1%) tako i vrijednosno (-13,4%).

Namještaj od drveta ostaje najvrjedniji segment izvoza, sa ukupnom vrijednošću od 643,6 miliona KM, ali bilježi negativan trend, količinski pad od 5,9% i vrijednosni pad od 7,1%. Najveći pad zabilježili su tapecirana sjedala, ormari i stolovi, sa smanjenjem izvoza za 40 miliona KM (-19,5%), dok namještaj za spavaće sobe ostaje relativno stabilan. Manji, specijalizovani proizvodi bilježe rast, ali bez značajnijeg uticaja na ukupni rezultat. Iako je u prošloj godini namještaj izvezen u 65 svjetskih zemalja, najveći dio izvoza i dalje se ostvaruje na tržištima Njemačke i Hrvatske, koja zajedno čine preko 54% ukupnog izvoza.

Izvoz namještaja od drveta u periodu 2024/2025. godine

T. br.	Naziv proizvoda	2024. (kg)	2025. (kg)	Izvoz % količinski	2024. (KM)	2025. (KM)	Izvoz % vrijednosno
9401300000	Okretna sjedala od drveta	390		-100	3.534		-100,0
9401410000	Sjedala osim vrtnih sjedala koja se mogu pretvoriti u ležajeve, od drveta	3.299.194	3.576.793	8,4	17.119.063	18.385.675	7,4
9401530000	Sjedala od ratana	1.236	30	-97,6	15.897	1.118	-93,0
9401590000	Sjedala od trske, pruća i sl.	64.218	48.331	-24,7	453.632	292.589	-35,5
9401610000	-- tapecirana	22.654.643	18.001.132	-20,5	209.739.424	168.939.201	-19,5
9401690000	-- ostala	1.418.780	855.419	-39,7	13.143.906	8.283.833	-37,0
9401919000	--- od drveta	2.913.299	2.514.466	-13,7	18.872.820	16.853.613	-10,7
9403301100	--- stolovi	299.726	187.733	-37,4	2.396.332	1.587.382	-33,8
9403301900	--- ostali	98.378	87.025	-11,5	812.025	828.282	2,0
9403309100	--- ormari sa vratima, rebrenicama ili krilnim vratima	263.146	225.161	-14,4	1.531.270	1.486.203	-2,9
9403309900	--- ostali	201.475	338.616	68,1	888.455	1.281.897	44,3
9403401000	-- ugradni kuhinjski elementi	1.861.458	2.002.142	7,6	9.722.070	10.366.414	6,6
9403409000	-- ostali	3.102.779	3.262.833	5,2	19.009.711	21.552.830	13,4
9403500000	- namještaj za spavaće sobe od drveta	28.689.650	28.686.876	0,0	155.973.582	155.011.773	-0,6
9403601000	- namještaj od drveta za trpezarije ili dnevne sobe	8.655.381	8.471.821	-2,1	92.018.619	88.176.881	-4,2
9403603000	Namještaj od drveta za trgovine: komoda s policama	79.839	44.535	-44,2	692.637	481.809	-30,4
9403609000	- ostali namještaj od drveta	11.269.334	11.418.043	1,3	70.558.917	74.358.564	5,4
9403830000	od ratana	653	628	-3,8	12.394	43.242	248,9
9403890000	-- ostali	43.968	76.457	73,9	439.893	907.324	106,3
9403910000	-- od drveta	9.958.906	9.439.159	-5,2	62.395.777	58.381.602	-6,4
9404100000	- nosači madraca	2.270.527	2.174.550	-4,2	16.971.314	16.363.284	-3,6
94***	Namještaj od drveta ukupno	97.146.980	91.411.752	-5,9	692.771.272	643.583.518	-7,1

Tržišta izvoza drvne industrije i šumarstva

Izvoz drvne industrije i dalje je visoko koncentrisan, pri čemu top 20 tržišta čine 91,9% ukupnog izvoza. Njemačka ostaje najveće izvozno tržište sa ostvarenim rezultatom od 321,6 miliona KM, iako je zabilježen pad izvoza od 6,7%. Sličan trend pada primjetan je i na drugim tržištima zapadne Evrope: Austrija -4,5%, Holandija -16,6%, Francuska -15,1%, dok Italija bilježi blagi pad od 0,2%.

Istovremeno, primjetno je jačanje regionalnih tržišta.

Hrvatska zauzima stabilnu poziciju sa rastom izvoza od 2,5%, dok Srbija (+9,5%) i Slovenija (+11%) bilježe snažan rast. Iako u manjem procentu ukupnog izvoza, tržišta Sjeverne Makedonije (+32%), Albanije (+38,3%) i Bugarske (+49,1%) bilježe dvocifren rast, čime dodatno jačaju regionalni značaj sektora.

Pored toga, značajan porast izvoza zabilježen je i u Ujedinjene Arapske Emirate, gdje je izvoz u 2025. godini porastao za 74,7%, iako ovo tržište, sa 1,6% udjela u ukupnom izvozu, zauzima tek 11. mjesto po značaju.

Detaljniji prikaz TOP 20 najznačajnijih izvoznih tržišta u periodu 2024/2025. godine (KM)

R. br.	Izvozno tržište (Top 20)	2024.	2025.	Promjene %	Procentat izvoza 2025.
1.	Njemačka	344.558.691	321.601.414	-6,7	19,2%
2.	Hrvatska	303.311.744	310.811.453	2,5	18,6%
3.	Srbija	154.703.222	169.453.454	9,5	10,1%
4.	Italija	151.085.433	150.715.117	-0,2	9,0%
5.	Slovenija	87.875.566	97.502.987	11,0	5,8%
6.	Austrija	81.239.125	77.558.722	-4,5	4,6%
7.	Holandija	77.671.576	64.782.913	-16,6	3,9%
8.	Švicarska	54.107.256	55.420.365	2,4	3,3%
9.	Francuska	53.168.533	45.150.352	-15,1	2,7%
10.	Poljska	33.011.082	38.960.943	18,0	2,3%
11.	Ujedinjeni Arapski Emirati	15.678.452	27.391.782	74,7	1,6%
12.	Kina	32.398.116	24.574.655	-24,1	1,5%
13.	Sjeverna Makedonija	16.100.194	21.271.522	32,1	1,3%
14.	Crna Gora	20.251.186	20.558.183	1,5	1,2%
15.	Bugarska	13.182.669	19.650.262	49,1	1,2%
16.	Albanija	13.962.500	19.305.530	38,3	1,2%
17.	Danska	17.757.694	18.806.434	5,9	1,1%
18.	Belgija	18.528.405	17.407.779	-6,0	1,0%
19.	Vijetnam	3.347.718	16.978.867	407,2	1,0%
20.	Različite zemlje	15.487.193	16.904.471	9,2	1,0%
Top 20 ukupno		1.507.426.355	1.534.807.205	1,8	91,9%
Ostale zemlje ukupno		116.534.362	135.894.909	16,6	8,1%
Ukupno drvna industrija		1.623.960.717	1.670.702.116	2,9	100%

Trendovi u uvozu drvne industrije i šumarstva - prema grupama proizvoda

Ukupna vrijednost uvoza proizvoda šumarstva u 2025. godini iznosila je 47,96 miliona KM, uz snažan rast kako količinski (+70,2%) tako i vrijednosno (+40,7%). Vodeći proizvod uvoza je neobrađeno drvo, prvenstveno hrastovo, koje je zabilježilo rast količina od 79% i vrijednosti od 48,8%. Glavni razlog uvoza je nedostatak domaće sirovinske baze.

Uvoz rezane građe ostao je gotovo na prošlogodišnjem nivou, uz blagi pad vrijednosti od 1%, sa ukupnom vrijednošću uvoza od 70,8 miliona KM.

Pločasti materijali i furniri predstavljaju najveću uvoznu grupu drvne industrije Bosne i Hercegovine, sa ukupnom vrijednošću uvoza od 228,7 miliona KM, što čini oko 40% ukupnog uvoza drvne industrije i šumarstva. U odnosu na 2024. godinu, uvoz ove grupe bilježi količinski rast od 3,8% i vrijednosni rast od 4,5%, što jasno pokazuje strukturnu zavisnost domaće prerađivačke industrije od uvoznih pločastih materijala.

Unutar ove grupe, ploče iverice i ploče vlaknatice drveta imaju dominantnu ulogu: iverice bilježe rast i količinski i vrijednosno, dok su ploče vlaknatice stabilne, ali i dalje na visokom nivou uvoza.

Iako je uvoz realizovan iz 47 zemalja, vodeći dobavljači su Hrvatska, Turska, Austrija, Njemačka, Mađarska i Rumunija. Stabilan i konstantan uvoz ovih proizvoda jasno ukazuje da domaći proizvodni kapaciteti za iverice, MDF, HDF, OSB i kvalitetne furnire nisu dovoljni za pokrivanje domaće potražnje.

Parquet i profilirano drvo u 2025. godini bilježe količinski pad uvoza od 19,6%, dok je vrijednost uvoza istovremeno snažno porasla za 33,5%.

Građevinska stolarija zabilježila je pad i količinski (-11,1%) i vrijednosno (-4,9%). S druge strane, montažne drvene kuće

bilježe značajan rast: količinski +30,7% i vrijednosno +11,6%, što ukazuje na povećanu potražnju za montažnim objektima, ali po nižim jediničnim cijenama.

Uvoz namještaja ostao je gotovo na prošlogodišnjem nivou, sa blagim količinskim rastom od 1% i stagnacijom vrijednosti (-0,05%), ukupno 147,8 miliona KM u 2025. godini. Vodeći uvozni proizvodi su sjedala/stolice, drveni namještaj za kuhinje, namještaj za spavaće sobe, kao i oprema za trgovine. Glavne zemlje porijekla uvoza namještaja su Srbija, Poljska, Turska i Kina.

Uvoz drvne industrije prema grupama proizvoda u 2024/2025. godini

T. br.	Grupa proizvoda	2024. (kg)	2025. (kg)	Izvoz % (kg)	2024. (KM)	2025. (KM)	Izvoz % KM
4401	Ogrjevno drvo u oblicama (cjepanicama)	4.022.088	6.331.113	57,4	1.008.054	1.432.312	42,1
4402	Drveni ugalj	862.811	1.603.954	85,9	1.505.546	1.280.037	-15,0
4403	Neobrađeno drvo, neokresano, grubo obrađeno	58.735.976	105.118.359	79,0	24.115.724	35.882.625	48,8
4404	Drvo za obruče, cijepani kolci, zašiljeni kolci	77.020	595.296	672,9	100.201	572.615	471,5
4405	Drvena vuna, drveno brašno	660	436	-33,9	3.857	3.679	-4,6
4406	Drveni željeznički ili tramvajski pragovi	9.869.200	11.597.055	17,5	7.361.048	8.784.951	19,3
	Proizvodi šumarstva ukupno	73.567.756	125.246.212	70,2	34.094.429	47.956.219	40,7
4407	Rezana građa i elementi	74.879.216	75.289.107	0,5	71.513.303	70.815.778	-1,0
4408	Listovi furnira i listovi za šperploče i slično laminirano drvo	6.105.478	5.741.540	-6,0	15.027.662	15.993.323	6,4
4410	Ploče iverice, ploče sa usmjerenim vlaknima	119.136.232	128.143.239	7,6	107.882.533	119.122.896	10,4
4411	Ploče vlaknatice od drveta	59.285.207	59.146.495	-0,2	74.118.765	74.648.096	0,7
4412	Šperploče, furnirane ploče	8.830.395	7.789.867	-11,8	21.222.992	18.590.017	-12,4
4413	Zgusnuto (zbijeno) drvo u blokovima, pločama, trakama ili profilima	128.476	78.214	-39,1	489.849	334.675	-31,7
	Ploče i furnir ukupno	193.485.788	200.899.355	3,8	218.741.780	228.689.006	4,5
4409	Parquet i ostalo profilirano drvo	1.953.135	1.571.269	-19,6	5.036.413	6.725.174	33,5
4414	Drveni okviri za slike, ogledala i slične proizvode	147.788	166.434	12,6	768.482	840.696	9,4
4415	Sanduci za pakovanje, kutije, gajbe, bubnjevi i slična ambalaža za pakovanje od drveta	16.138.173	16.732.054	3,7	18.184.357	17.996.924	-1,0
4416	Bačve, kace, burad i drugi bačvarski proizvodi od drveta	41.541	47.541	14,4	897.840	841.832	-6,2
4417	Od drveta: alati, kućišta alata, držala za alate, držala i sl.	201.990	252.866	25,2	636.045	866.150	36,2
4419	Stoni proizvodi i kuhinjski proizvodi od drveta	445.430	456.398	2,5	3.634.874	3.332.229	-8,3
4420	Marketerija i intarzija od drveta, kovčežići i kutije za nakit, za pribor za jelo i slični drveni proizvod	169.087	288.946	70,9	2.311.380	2.182.301	-5,6
4421	Ostali drveni proizvodi	2.769.166	2.765.626	-0,1	11.333.293	11.584.127	2,2
	Ostali proizvodi od drveta ukupno	19.913.175	20.709.864	4,00	37.766.271	37.644.259	-0,32
4418	Građevinska stolarija	8.904.358	7.913.531	-11,1	33.248.457	31.629.811	-4,87
9406100000	Montažne drvene kuće	303.709	396.969	30,7	1.526.718	1.703.821	11,6
94***	Namještaj od drveta ukupno	32.947.970	33.287.133	1	147.868.476	147.798.784	-0,05
UKUPNO	Drvena industrija i šumarstvo	405.955.108	465.313.440	14,6	549.795.868	572.962.852	4,2

Uvoz namještaja od drveta u 2024/2025. godini

T. br.	Naziv proizvoda	2024. (kg)	2025. (kg)	Izvoz % količinski	2024. (KM)	2025. (KM)	Izvoz % vrijednosno
9401300000	Okretna sjedala od drveta						
9401410000	Sjedala osim vrtnih sjedala koja se mogu pretvoriti u ležajeve, od drveta	451.145	545.517	20,9	2.631.039	3.555.801	35,1
9401520000	Sjedala od bambusa	13.555	18.062	33,2	92.570	192.831	108,3
9401530000	Sjedala od ratana	5.863	24.403	316,2	30.695	104.384	240,1
9401590000	Sjedala od trske, pruća i sl.	2.779.263	2.582.355	-7,1	26.135.248	25.390.643	-2,8
9401610000	-- tapacirana	266.965	290.089	8,7	2.360.532	2.299.734	-2,6
9401690000	-- ostala	972.315	874.134	-10,1	7.259.193	7.928.890	9,2
9401919000	--- od drveta	494.698	594.008	20,1	1.690.368	2.053.829	21,5
9403301100	--- stolovi	188.622	194.727	3,2	1.140.175	1.332.664	16,9
9403301900	--- ostali	76.907	107.674	40,0	350.748	437.105	24,6
9403309100	--- ormari sa vratima, rebrenicama ili krilnim vratima	133.528	125.321	-6,1	1.136.001	647.850	-43,0
9403309900	--- ostali	662.773	659.043	-0,6	2.181.725	2.481.371	13,7
9403401000	-- ugradni kuhinjski elementi	2.297.299	2.010.974	-12,5	6.294.920	6.050.427	-3,9
9403409000	-- ostali	4.436.862	4.379.396	-1,3	18.198.032	18.217.808	0,1
9403500000	- namještaj za spavaće sobe od drveta	7.143.080	7.058.078	-1,2	25.724.094	25.327.156	-1,5
9403601000	- namještaj od drveta za trpezarije ili dnevne sobe	487.076	485.842	-0,3	5.971.295	5.907.207	-1,1
9403603000	Namještaj od drveta za trgovine: komada sa policama	10.494.321	10.862.814	3,5	35.656.603	35.968.306	0,9
9403609000	- ostali namještaj od drveta	94.275	15.174	-83,9	467.630	54.487	-88,3
9403820000	od bambusa	593.168	492.006	-17,1	4.160.594	2.654.219	-36,2
9403830000	od ratana	951.911	1.600.182	68,1	4.623.318	5.476.679	18,5
9403890000	-- ostali	404.344	367.334	-9,2	1.763.697	1.717.393	-2,6
9403910000	-- od drveta	451.145	545.517	20,9	2.631.039	3.555.801	35,1
9404100000	- nosači madraca	13.555	18.062	33,2	92.570	192.831	108,3
94***	Namještaj od drveta ukupno	32.947.970	33.287.133	1	147.868.476	147.798.784	-0,05

Detaljniji prikaz TOP 20 najznačajnijih uvoznih tržišta u periodu 2024/2025. godine (KM)

R. br.	Uvozno tržište (Top 20)	2024.	2025.	Promjene %	Procenat uvoza
1.	Hrvatska	118.275.697	125.077.144	5,8	21,8
2.	Srbija	90.691.242	90.390.704	-0,3	15,8
3.	Austrija	44.071.311	47.595.398	8,0	8,3
4.	Mađarska	41.082.415	45.275.302	10,2	7,9
5.	Turska	49.386.798	43.455.584	-12,0	7,6
6.	Slovenija	28.981.466	36.709.485	26,7	6,4
7.	Poljska	30.360.008	32.954.425	8,5	5,8
8.	Njemačka	30.116.912	28.869.440	-4,1	5,0
9.	Rumunija	24.295.152	24.666.996	1,5	4,3
10.	Italija	20.624.586	23.389.734	13,4	4,1
11.	Crna Gora	16.618.822	16.115.257	-3,0	2,8
12.	Kina	11.981.709	13.237.144	10,5	2,3
13.	Češka Republika	6.664.202	8.245.917	23,7	1,4
14.	Ukrajina	5.434.341	4.700.639	-13,5	0,8
15.	Nepoznata država	4.111.951	3.981.180	-3,2	0,7
16.	Sjeverna Makedonija	3.679.534	3.728.255	1,3	0,7
17.	Švedska	3.325.851	3.019.948	-9,2	0,5
18.	Slovačka	1.668.286	2.883.087	72,8	0,5
19.	Belgija	2.747.836	2.556.151	-7,0	0,4
20.	Švicarska	2.117.980	2.538.531	19,9	0,4
Top 20 ukupno		536.236.099	559.390.321	4,3	97,6
Ostale zemlje ukupno		13.586.911	13.572.531	-0,1	2,4
Ukupno drvna industrija		549.823.010	572.962.852	4,2	100

Tržišta uvoza

Uvoz drvne industrije i šumarstva i u 2025. godini ostaje visoko koncentrisan, pri čemu top 20 zemalja čini 97,6% ukupnog uvoza, uz ostvareni rast od 4,3%.

Najznačajnije uvozno tržište je Hrvatska, koja učestvuje sa 21,8% ukupnog uvoza drvne industrije i šumarstva, odnosno 125 miliona KM u 2025. godini, uz rast od 5,8%. Drugo po značaju tržište je Srbija, sa stabilnim uvozom (-0,3%) i udjelom u uvozu od 15,8%. Austrija (+8%) i Mađarska (+10,2%), ključni dobavljači ploča i poluproizvoda, bilježe stabilan i rastući trend.

Među tržištima sa snažnim dvocifrenim rastom izdvajaju se Slovenija (+26,7%), Italija (+13,4%), Kina (+10,5%) i Slovačka (+72,8%), iako sa niskim udjelom u ukupnom uvozu. S druge strane, tržišta Turske (-12%) i Njemačke (-4,1%) bilježe pad uvoza.

Analiza spoljnotrgovinske razmjene drvne industrije i šumarstva Bosne i Hercegovine za period 2024/2025. pokazuje da, uprkos očuvanom suficitu i blagom rastu ukupnog izvoza, sektor ulazi u fazu izraženih strukturnih izazova.

Nepovoljni trendovi u izvozu, naročito kod proizvoda veće dodatne vrijednosti poput namještaja, direktno su uslovljeni kretanjima na ključnim evropskim tržištima, prvenstveno Njemačkoj, koja tradicionalno apsorbuje najveći dio izvoza drvne industrije BiH. Postpandemijska usporavanja, energetska i inflatorna kriza, nestabilnost građevinskog sektora, prekid lanaca snabdijevanja te pad potrošačkog povjerenja,

doveli su do smanjenja potražnje, pritiska na cijene i slabljenja proizvodnih kooperacija sa dobavljačima iz Bosne i Hercegovine.

Istovremeno, struktura uvoza ukazuje na duboku zavisnost domaće drvoprerađivačke industrije od uvoznih sirovina i poluproizvoda, posebno ploča i furnira, ali i sirovina u industriji namještaja, što dodatno ograničava mogućnosti rasta finalne proizvodnje i povećanja dodane vrijednosti unutar zemlje. Rast uvoza u segmentima koji se tehnički i proizvodno mogu realizovati u Bosni i Hercegovini ukazuje na potrebu sistemskog pristupa jačanju konkurentnosti sektora, kroz unapređenje regulatornog okvira, osiguranje stabilnog snabdijevanja sirovinama, ulaganja u tehnologiju, digitalizaciju procesa i razvoj ljudskih resursa, uz istovremeno promovisanje principa održive, cirkularne ekonomije.

U uslovima produžene neizvjesnosti na tradicionalnim izvoznim tržištima, diverzifikacija tržišta postaje strateški imperativ. U tom kontekstu, neophodno je intenzivirati promotivne i izvozne aktivnosti prema tržištima zapadnog Balkana i CEFTE-a, ali i tržištima jugoistočna i istočna Evrope (Poljska, Rumunija, Mađarska, Češka i Slovačka) zbog rasta BDP-a i povećane potrošnje, a sve sa ciljem kako bi se smanjila zavisnost od pojedinačnih partnera i osigurala dugoročnija stabilnost sektora.

Radoš Šehovac

Industrija tekstila, odjeće, kože i obuće - TOKO

Ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u 2025. godini dostigao je 3.935.133.234,83 KM i manji je za 78.633.758,29 KM u odnosu na isti period prethodne godine, kada je razmjena iznosila 4.013.766.993,12 KM. Vrijednost izvoza industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini iznosila je 1.613.612.398 KM, što je za 47.296.751 KM manje u odnosu na isti period 2024. godine, kada je izvoz iznosio 1.660.909.149 KM. Istovremeno, vrijednost uvoza iznosila je 2.321.520.837 KM, što predstavlja smanjenje od 31.337.007 KM u poređenju s referentnim periodom 2024. godine, kada je uvoz iznosio 2.352.857.844 KM.

Trendovi u izvozu

Izvozni rezultati industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini u 2025. godini ukazuju na blago smanjenje ukupnog obima izvoza, uz istovremeno izražene strukturne razlike među pojedinim tarifnim grupama proizvoda.

Smanjenje ukupnog izvoza prvenstveno je rezultat slabijih izvoznih rezultata u pojedinim tradicionalno snažnim segmentima, naročito u grupama obuće (T. br. 64), odjeće osim pletenih i kukičanih proizvoda (T. br. 62), kao i pamuka (T. br. 52), gdje su zabilježeni značajniji negativni pomaci. Ovi trendovi reflektuju i dalje prisutne izazove na međunarodnim tržištima, uključujući smanjenu potražnju, pritiske na cijene, kao i nestabilnost lanaca snabdijevanja.

Izvoz industrije tekstila, odjeće, kože i obuće po tarifnim grupama u periodu I–XII 2024/2025. (u KM)

T. br.	Grupa proizvoda	I-XII 2024.	I-XII 2025.	Indeks (%)
41	Sirova krupna i sitna koža sa ili bez dlake	31.271.772	30.948.505	-1,03
42	Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi	47.659.066	61.844.233	+29,77
43	Prirodno i vještačko krzno, proizvodi od krzna	4.828.717	5.675.965	+17,54
50	Svila	112.505	174.487	+55,10
51	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine	281.180	292.038	+3,86
52	Pamuk	15.394.320	8.574.380	-44,30
53	Ostala biljna tekstilna vlakna	529.236	23.890	-95,49
54	Vještački ili sintetički filamenti	9.030.795	9.887.486	+9,49
55	Vještačka ili sintetička vlakna	26.205.548	26.324.611	+0,45
56	Vata, filc i netkani materijal i specijalna prediva	4.438.193	4.856.950	+9,44
57	Tepisi i ostali podni pokrivači	8.934.523	7.103.207	-20,50
58	Specijalne tkanine, taftovane tkanine, čipke	8.507.463	8.417.946	-1,05
59	Tekstilne tkanine, impregnirane, premazane	14.533.597	13.088.821	-9,94
60	Pleteni ili kukičani materijali	7.116.570	6.332.878	-11,01
61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	408.664.486	422.586.011	+3,41
62	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih kukičanih,	322.233.769	288.893.395	-10,35
63	Ostali gotovi proizvodi od tekstila, setovi, iznošena odjeća	37.093.177	39.271.872	+5,87
64	Obuća, kamašne i slični proizvodi, dijelovi tih proizvoda	709.129.246	672.737.189	-5,13
65	Šeširi, kape i ostale pokrivke za glavu	4.944.986	6.578.533	+33,04
	IZVOZ UKUPNO	1.660.909.149	1.613.612.398	-2,85

Istovremeno, pozitivni pomaci zabilježeni su u više tarifnih grupa, posebno u izvozu proizvoda od kože (T. br. 42), šešira i pokrivki za glavu (T. br. 65), svile (T. br. 50), kao i pletene i kukičane odjeće (T. br. 61). Ovi rezultati ukazuju na to da su pojedini subjekti u industriji uspjeli prilagoditi svoje poslovne modele, unaprijediti dizajn i kvalitet proizvoda te se bolje pozicionirati na određenim izvoznim tržištima.

Posmatrano u cjelini, izvoz ove industrije u 2025. godini karakteriše kombinacija pada ukupne vrijednosti izvoza i selektivnog rasta u pojedinim segmentima, što potvrđuje potrebu za daljnjim strukturnim prilagođavanjima, diverzifikacijom proizvoda i jačanjem konkurentnosti domaće industrije na međunarodnom tržištu.

Najveći obim izvoza u industriji tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini u 2024/2025. godini ostvaren je u tarifnim grupama 64 (obuća, kamašne i slični proizvodi), 61 (odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani) te 62 (odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih i kukičanih proizvoda). Ove tri tarifne grupe zajedno čine dominantan dio ukupnog izvoza predmetne industrije. Tarifna grupa 64 (obuća) zadržala je vodeću poziciju po vrijednosti izvoza, iako je u 2025. godini zabilježila pad od 5,13%, pri čemu je vrijednost izvoza iznosila 672.737.189 KM. Smanjenje izvoza u ovoj grupi značajno je uticalo na ukupni pad izvoza industrije, s obzirom na njen visok udio u strukturi izvoza.

Suprotno tome, tarifna grupa 61 (pletena ili kukičana odjeća) ostvarila je rast izvoza od 3,41% te je u 2025. godini izvoz u ovoj grupi dostigao 422.586.011 KM, što ukazuje na relativnu stabilnost potražnje i konkurentnost domaćih proizvođača u ovom segmentu. Tarifna grupa 62 (odjeća osim pletene i kukičane) zabilježila je pad izvoza od 10,35%, sa ostvarenim izvozom od 288.893.395 KM, što dodatno potvrđuje prisutne izazove u dijelu konfekcijske proizvodnje. Posmatrano u cjelini, struktura izvoza po tarifnim grupama ukazuje na to da je, uprkos blagom padu ukupnog izvoza industrije u 2025. godini, sektor odjeće i obuće i dalje ključni nosilac izvozne aktivnosti, uz izražene razlike u kretanjima pojedinih proizvodnih segmenata. Ovi rezultati naglašavaju potrebu za daljnjim prilagođavanjem proizvodnih i izvoznih strategija, s ciljem jačanja otpornosti industrije i unapređenja

njene konkurentnosti na međunarodnom tržištu.

Analiza izvoza industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u 2025. godini pokazuje izraženu strukturnu diferencijaciju unutar sektora, kako po tarifnim grupama tako i po vrstama proizvoda i izvoznim tržištima. Iako je ukupni izvoz industrije zabilježio blagi pad, detaljniji uvid ukazuje na otpornost i stabilnost pojedinih segmenata, prije svega pletene odjeće i obuće, dok su drugi dijelovi sektora izloženi tržišnim i troškovnim pritiscima.

Rast izvoza tarifne grupe 61 (pletena ili kukičana odjeća) od 3,41%, uz ostvarenu vrijednost izvoza od 422,6 miliona KM, jasno ukazuje na stabilnu međunarodnu potražnju za ovom vrstom proizvoda, ali i na relativno dobru prilagođenost domaćih proizvođača zahtjevima tržišta EU. Dominacija proizvoda poput čarapa, donjeg rublja, pidžama i džempera (tarifni brojevi 6115, 6108, 6110) sugerise da BiH ima konkurentnu prednost u serijskoj, radno-intenzivnoj i cjenovno konkurentnoj proizvodnji, naročito u okviru „lohn” i hibridnih modela proizvodnje. Nasuprot tome, pad izvoza tarifne grupe 62 (nepletena i nekukičana odjeća) od 10,35%, uz izvoz od 288,9 miliona KM, potvrđuje da je klasična konfekcijska proizvodnja izložena snažnijim izazovima. Ovaj segment je osjetljiviji na rast troškova rada, energije i sirovina, ali i na promjene modnih trendova i kraće proizvodne cikluse, gdje zemlje s većim stepenom automatizacije ili nižim troškovima rada ostvaruju prednost. Iako proizvodi iz ove grupe (npr. radna odjeća – 6203) i dalje imaju značajno prisustvo, posebno na tržištima Slovenije i drugih zemalja EU, evidentno je da je potreban strateški zaokret ka većoj dodanoj vrijednosti i specijalizaciji.

Analizirani podaci potvrđuju da tarifna grupa 64 (obuća i dijelovi obuće) predstavlja najznačajniji izvozni stub industrije. Posebno se ističe izvoz dijelova obuće (6406), čija vrijednost na nivou 10 TB prelazi 213,7 miliona KM za proizvode od kože, te dodatnih 64,3 miliona KM za dijelove od ostalih materijala. Ovakva struktura izvoza ukazuje na snažnu uključenost domaćih kompanija u evropske proizvodne lance, naročito s Italijom, Njemačkom, Hrvatskom, Slovačkom i Austrijom. Istovremeno, visoki udio dijelova obuće u ukupnom izvozu sugerise i ograničen stepen finalizacije proizvoda, što dugoročno ostavlja prostor za unapređenje kroz razvoj vlastitih brendova, dizajna i finalnih proizvoda.

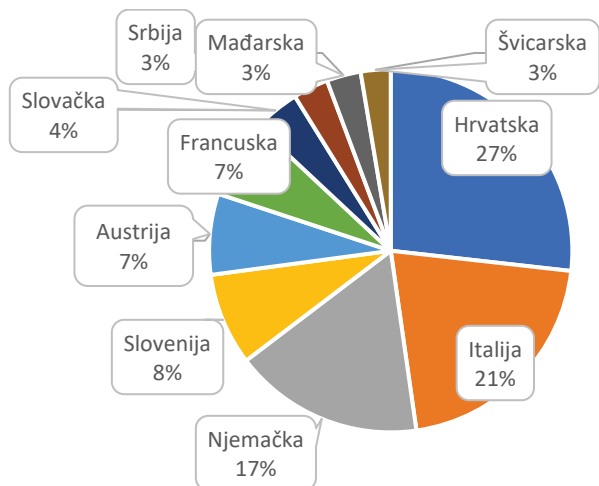
Izvoz gotove obuće (6403, 6404, 6402) bilježi značajne vrijednosti, posebno prema tržištima Italije, Njemačke, Austrije i Francuske, što potvrđuje da BiH ima kapacitete i znanje za proizvodnju kompleksnijih proizvoda, ali da ti kapaciteti još uvijek nisu dominantni u ukupnoj strukturi izvoza.

Tarifna grupa 42 (proizvodi od kože), iako po ukupnoj vrijednosti manja, pokazuje potencijal nišnih proizvoda s većom dodanom vrijednošću, posebno kroz izvoz ostalih proizvoda od kože (4205), gdje se Slovenija izdvaja kao ključno tržište. Ovaj segment može predstavljati osnovu za daljnju diverzifikaciju izvoza, naročito kroz povezivanje zanatske tradicije i savremenog dizajna.

Najznačajnijih top 10 izvoznih trgovinskih partnera u oblasti tekstila, kože i obuće su zemlje Evropske unije: Hrvatska, Italija, Njemačka, Slovenija, Austrija, Francuska, Slovačka, Srbija, Mađarska i Švicarska.

U navedenih top 10 zemalja ostvaren je ukupan izvoz od 1.449.442.731 KM, što procentualno iznosi 89,83%, dok samo top 5 država učestvuje sa čak 1.160.693.262 KM ili 71,93% cjelokupnog izvoza ove industrije Bosne i Hercegovine.

Izvoz industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u 2025.
TOP 10 DRŽAVA (89,83%)

Iako je u poređenju sa 2024. godinom u 2025. zabilježen pad ukupnog izvoza industrije tekstila, odjeće, kože i obuće, struktura izvoza pokazuje da sektor i dalje ima čvrstu tržišnu poziciju i značajan izvozni potencijal. Činjenica da se čak 89,83% ukupnog izvoza ostvaruje na tržištima deset ključnih trgovinskih partnera, gotovo isključivo zemalja Evropske unije, potvrđuje visok stepen integrisanosti domaće industrije u evropske lance vrijednosti i dugoročne poslovne odnose sa stabilnim tržištima. Posebno je značajno da pet vodećih izvoznih tržišta učestvuje sa gotovo 72% ukupnog izvoza, što ukazuje na snažno povjerenje ključnih partnera u kapacitete i kvalitet domaće proizvodnje. Uprkos nepovoljnim globalnim kretanjima, usporavanju potražnje i pritiscima na troškove proizvodnje, domaće kompanije su uspjele zadržati prisustvo na najzahtjevnijim evropskim tržištima, što predstavlja važnu osnovu za budući rast. Pad izvoza u odnosu na 2024. godinu treba posmatrati prije svega kao posljedicu šireg ekonomskog i tržišnog okruženja, a ne kao gubitak konkurentnosti industrije. Istovremeno, stabilnost pojedinih proizvodnih segmenta, kontinuirana potražnja sa EU tržišta i postojeća izvozna struktura otvaraju prostor za oporavak kroz prilagođavanje proizvodnih programa, povećanje dodane vrijednosti i jačanje finalnih proizvoda.

U tom kontekstu, sektor tekstila, odjeće, kože i obuće ostaje važan nosilac izvozne aktivnosti Bosne i Hercegovine, sa realnim prilikama za daljnji razvoj, modernizaciju i jačanje konkurentnosti u narednom periodu.

Trendovi u uvozu

Vrijednost uvoza industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini u periodu I–XII 2025. godine iznosila je 2.321.520.837 KM, što predstavlja blago smanjenje u odnosu na 2024. godinu od 31,3 miliona KM. Iako je riječ o relativno umjerenoj promjeni, ovaj trend ukazuje na postepeno prilagođavanje uvoznih tokova aktuelnim tržišnim uslovima.

Smanjenje vrijednosti uvoza može se tumačiti kao rezultat racionalizacije nabavki i optimizacije zaliha, naročito u kontekstu usporene potražnje na međunarodnim tržištima i opreznijeg planiranja poslovnih aktivnosti. Istovremeno, ovakav trend može ukazivati na djelimičnu supstituciju uvoza domaćom proizvodnjom, posebno u segmentima u kojima domaća industrija već posjeduje razvijene kapacitete i dugogodišnju saradnju sa stranim partnerima.

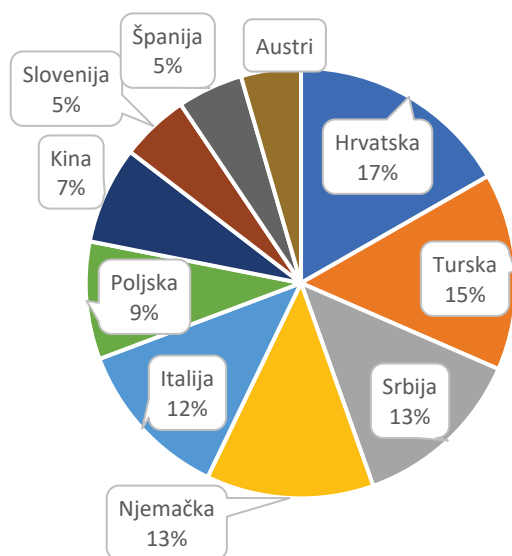
Važno je naglasiti da zabilježeni pad uvoza ne narušava kontinuitet snabdijevanja tržišta, već može predstavljati signal stabilizacije i uravnoteženja odnosa između uvoza i domaće proizvodnje. U tom smislu, kretanja u uvozu pružaju dodatni prostor za jačanje domaćih proizvođača, unapređenje konkurentnosti i bolje pozicioniranje na domaćem tržištu. Praćenje ovih promjena ostaje od strateškog značaja, jer omogućava pravovremeno prepoznavanje prilika za razvoj lokalnih dobavljačkih lanaca, smanjenje zavisnosti od uvoza u pojedinim segmentima i donošenje informisanih odluka kako na nivou kompanija, tako i u okviru sektorskih politika.

Najizraženije smanjenje zabilježeno je kod sirove kože (T. br. 41), proizvoda od kože (T. br. 42), kao i kod većine

Uvoz industrije tekstila, odjeće, kože i obuće po tarifnim grupama u periodu I–XII 2024/2025.

T. br.	Grupa proizvoda	I-XII 2024.	I-XII 2025.	Indeks (%)
41	Sirova krupna i sitna koža sa ili bez dlake	175.325.252,58	154.647.691,89	-11,79
42	Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi	94.024.377,27	76.665.148,01	-18,46
43	Prirodno i vještačko krzno, proizvodi od krzna	1.549.957,05	1.607.722,69	+3,73
50	Svila	493.701,37	509.113,85	+3,12
51	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine	28.718.287,11	27.782.201,52	-3,26
52	Pamuk	40.531.550,51	36.653.012,28	-9,57
53	Ostala biljna tekstilna vlakna	1.943.133,13	1.551.562,75	-20,15
54	Vještački ili sintetički filamenti	103.941.487,06	96.505.501,08	-7,15
55	Vještačka ili sintetička vlakna	88.159.920,48	79.428.873,46	-9,90
56	Vata, filc i netkani materijal i specijalna prediva	100.327.680,32	102.673.592,68	+2,34
57	Tepisi i ostali podni pokrivači	47.726.318,51	43.070.307,50	-9,76
58	Specijalne tkanine, taftovane tkanine, čipke	39.576.094,48	37.583.283,59	-5,04
59	Tekstilne tkanine, impregnirane, premazane	109.029.727,44	101.819.930,40	-6,61
60	Pleteni ili kukičani materijali	127.244.316,93	109.228.729,70	-14,16
61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	543.370.215,36	572.366.678,30	+5,34
62	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih kukičanih,	339.833.644,27	358.165.486,08	+5,39
63	Ostali gotovi proizvodi od tekstila, setovi, iznošena odjeća	105.123.994,48	104.642.030,52	-0,46
64	Obuća, kamašne i slični proizvodi, dijelovi tih proizvoda	394.395.781,49	404.398.104,78	+2,54
65	Šeširi, kape i ostale pokrivke za glavu	11.542.403,79	12.221.865,44	+5,89
	UVOZ UKUPNO	2.352.857.844	2.321.520.837	-1,33

Uvoz industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u 2025. TOP 10 DRŽAVA

tekstilnih sirovina i poluproizvoda (pamuk, vuna, sintetička vlakna, filamenti, pleteni materijali), što može ukazivati na racionalizaciju proizvodnje, prilagođavanje zaliha i opreznije planiranje nabavki u industriji. Smanjen uvoz ovih grupa može se tumačiti i kao signal djelimične stabilizacije inputa, ali i mogućnosti za jačanje domaćih dobavljačkih kapaciteta u određenim segmentima.

Istovremeno, rast uvoza zabilježen je kod gotovih proizvoda, posebno kod odjeće (T. br. 61 i 62) i obuće (T. br. 64), što ukazuje na kontinuiranu potražnju domaćeg tržišta, ali i na prisutne strukturne izazove domaće proizvodnje u dijelu finalnih proizvoda. Ovakva kretanja dodatno naglašavaju potrebu za povećanjem stepena finalizacije i jačanjem konkurentnosti domaćih proizvođača na domaćem tržištu.

U cjelini, kretanja uvoza u 2025. godini ukazuju na postepeno prilagođavanje tržišta novim ekonomskim okolnostima, uz istovremeno očuvanje stabilnosti snabdijevanja. Ovi trendovi predstavljaju važnu osnovu za definisanje mjera koje bi mogle doprinijeti boljem balansu između uvoza i domaće proizvodnje, te jačanju ukupne otpornosti industrije.

U cjelini, kretanja uvoza u 2025. godini obilježena su strukturnim prilagođavanjem, pri čemu se smanjenje uvoza sirovina i poluproizvoda odvija paralelno sa rastom uvoza gotovih proizvoda. Ovi trendovi dodatno naglašavaju potrebu za jačanjem domaće finalne proizvodnje, s ciljem smanjenja uvozne zavisnosti i postizanja uravnoteženijeg odnosa između uvoza i domaće industrije.

Među deset najznačajnijih tarifnih oznaka na nivou 10 cifara dominiraju proizvodi iz tarifne glave 61 (pletena i kukičana odjeća i pribor), naročito proizvodi od pamuka i sintetičkih vlakana, koji pojedinačno učestvuju sa više od 10% ukupne vrijednosti uvoza vodećih proizvoda. Značajno mjesto zauzimaju i dijelovi obuće, sportska obuća, tepisi od sintetičkih materijala, pleteni materijali od vune, kao i obrađene goveđe kože.

Struktura zemalja porijekla pokazuje izraženu koncentraciju uvoza iz neposrednog okruženja i ključnih regionalnih

partnera. Hrvatska se izdvaja kao najznačajnija zemlja porijekla, prisutna u većini vodećih tarifnih oznaka, dok važnu ulogu imaju i Turska, Italija i Srbija. Ovakav raspored ukazuje na snažnu regionalnu povezanost proizvodnih i dobavljačkih lanaca, ali i na stabilne trgovinske odnose u okviru evropskog i šireg tržišta.

Važno je naglasiti da zabilježeni pad ukupnog uvoza ne narušava kontinuitet snabdijevanja tržišta, već prije svega ukazuje na postepeno uravnoteženje između uvoza i domaće proizvodnje. U tom kontekstu, aktuelna kretanja mogu se posmatrati i kao prilika za strateško jačanje domaće industrije, posebno kroz povećanje stepena finalizacije, razvoj lokalnih dobavljačkih lanaca i smanjenje zavisnosti od uvoza u određenim segmentima.

U cjelini, uvozna kretanja u 2025. godini odražavaju fazu prilagođavanja i stabilizacije tržišta, uz jasno prepoznatljive obrasce potražnje i strukturne izazove, ali i sa realnim razvojnim potencijalima. Ovi podaci predstavljaju važnu osnovu za donošenje informisanih poslovnih i sektorskih odluka, kao i za definisanje mjera usmjerenih ka jačanju otpornosti i konkurentnosti industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini.

Najznačajniji uvozni trgovinski partneri u oblasti tekstila, kože i obuće su: **Hrvatska, Turska, Srbija, Njemačka i Italija.**

Uvoz iz top 10 zemalja partnera u sektoru tekstila, odjeće, kože i obuće dosegao je 1.962.780.795,83 KM, što čini 84,5% ukupnog uvoza cijelog sektora u Bosni i Hercegovini u posmatranom periodu. Ova visoka koncentracija pokazuje da bh. industrija u velikoj mjeri ovisi o ograničenom krugu ključnih dobavljača, uglavnom iz Europe i Azije.

Posebno je značajno što uvoz iz top 5 država (Hrvatska, Turska, Srbija, Njemačka, Italija) – iz kojih se najvećim dijelom nabavljaju sirovine, repromaterijali i poluproizvodi – doseže 1.359.597.271,27 KM. To znači da samo pet najvažnijih izvora pokriva više od dvije trećine (oko 69–70%) cjelokupnog uvoza sektora, odnosno dominantan dio potrebnih inputa za proizvodnju.

Ova struktura uvoza potvrđuje nekoliko ključnih trendova:

- geografska blizina (Hrvatska, Srbija, Slovenija, Austrija) olakšava brzi transport i niže troškove logistike, ali i ograničava diversifikaciju,
- Turska i Kina ostaju ključni za masovne, cjenovno konkurentne inpute,
- zapadna Evropa (Njemačka, Italija, Španija) donosi višu dodanu vrijednost i kvalitetu, što je važno za izvozno orijentisane firme.

Iako je pad relativno umjeren, on ukazuje na blagu kontrakciju uvoza u sektoru, što može biti posljedica nekoliko faktora: smanjenje obima proizvodnje, optimizacija zaliha, prelazak na domaće ili alternativne dobavljače, fluktuacije potražnje na izvoznim tržištima ili efekti globalnih lanaca snabdijevanja. Potrebna je veća diversifikacija izvora i jačanje domaćih kapaciteta za sirovine kako bi se povećala otpornost na vanjske poremećaje.

Nejira Močević

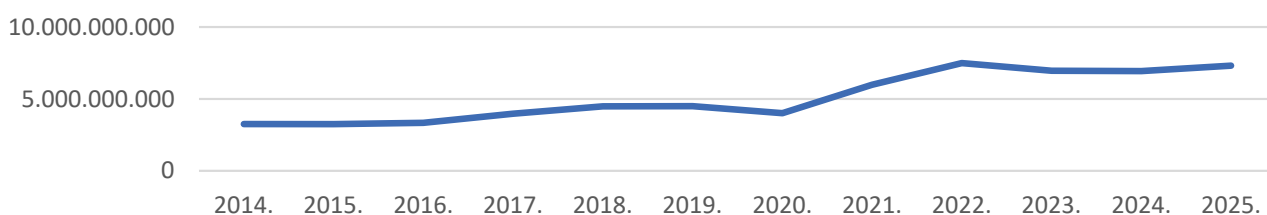
Metalska i elektroindustrija

Metalski i elektrosektor i u 2025. godini potvrđuje svoju ključnu ulogu u strukturi vanjske trgovine Bosne i Hercegovine. Sa ostvarenim izvozom od 7,31 milijardu KM, uz rast od 5,46% (378,6 miliona KM), ovaj sektor zadržava poziciju najznačajnijeg izvoznog oslonca domaće industrije, učestvujući sa više od 41% u ukupnom izvozu BiH. Istovremeno, uvoz ovog sektora iznosio je 11,2 milijarde KM, uz rast od 4,71% (504,1 milion KM), što čini više od 36% ukupnog uvoza Bosne i Hercegovine. Ukupan obim robne razmjene dostigao je 18,52 milijarde KM, dok je pokrivenost uvoza izvozom iznosila 65,25%, što ukazuje na

relativno stabilan odnos vanjskotrgovinskih tokova unutar sektora.

Posebno je značajno da izvoz raste brže od uvoza, što sugeriše blago poboljšanje konkurentnosti domaćih proizvođača, usprkos složenim globalnim okolnostima koje su obilježile 2025. godinu (visoke kamatne stope, usporena industrijska potražnja u EU, izražene geopolitičke tenzije). U kontekstu stagnacije evropske industrije, ovakav rezultat može se ocijeniti kao iznadprosječan i predstavlja dobru osnovu za detaljniju sektorsku analizu kretanja, strukture i tržišnih trendova.

Izvoz metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u periodu 2014-2025.

Izvoz metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine – pregled po grupama proizvoda

Struktura izvoza metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini jasno pokazuje kontinuitet postojećeg industrijskog profila, ali i postupno prilagođavanje globalnim tehnološkim i tržišnim kretanjima. Najznačajniji udio u izvozu i dalje imaju električne mašine i oprema sa pripadajućim dijelovima, koje su u 2025. godini ostvarile rast izvoza od 3,24%. Ova grupa proizvoda zadržava poziciju najvažnijeg izvoznog segmenta, potvrđujući snažnu integraciju domaće industrije u evropske lance vrijednosti, posebno u oblastima automatizacije, elektrokomponenti i industrijske opreme. Takva kretanja su u skladu sa globalnim trendovima elektrifikacije i rasta potražnje za industrijskim komponentama srednje tehnološke složenosti.

Izvoz nuklearnih reaktora, kotlova, mašina i mehaničkih uređaja zabilježio je umjeren, ali stabilan rast od 0,94%, što ukazuje na zadržavanje postojećih proizvodnih kapaciteta i ugovorenih poslova, ali i na ograničen prostor za snažniju ekspanziju bez dodatnih investicija u tehnološko unapređenje. Ovaj segment ostaje važan oslonac industrije, ali sa izraženom osjetljivošću na ciklična kretanja u evropskoj prerađivačkoj industriji.

Proizvodi od željeza i čelika, uključujući i primarne proizvode od željeza i čelika, bilježe rast izvoza od oko 4–4,5%, što ukazuje na stabilnu regionalnu potražnju, prvenstveno iz zemalja Evropske unije i CEFTA tržišta. Ovaj rast je ostvaren usprkos izraženim cjenovnim oscilacijama na globalnom tržištu čelika, što sugerise da se domaći proizvođači sve više oslanjaju na dugoročne ugovore i specijalizovane proizvode, umjesto na spot tržište.

Posebno snažan rast zabilježen je u izvozu vozila i njihovih dijelova, koji je u 2025. godini povećan za gotovo 11%. Ovakav trend direktno je povezan s djelimičnim oporavkom evropske automobilske industrije i povećanjem narudžbi komponenti, pri čemu se Bosna i Hercegovina potvrđuje kao pouzdan dobavljač unutar regionalnih i evropskih proizvodnih lanaca. Riječ je o segmentu sa značajnim potencijalom daljnjeg rasta, naročito u kontekstu prelaska autoindustrije na električna i hibridna vozila.

Izvoz aluminija i proizvoda od aluminija ostvario je umjeren rast od 2,39%, što odražava stabilnu potražnju za lakim metalima u građevinarstvu, transportu i industrijskoj proizvodnji. Iako rast nije izrazit, zadržavanje pozitivnog trenda ukazuje na otpornost ovog segmenta u uslovima visokih cijena energije i sirovina, koje i dalje predstavljaju ključni izazov za proizvođače.

Izrazito dinamičan rast zabilježen je kod izvoza bakra i proizvoda od bakra, koji je u 2025. godini porastao za više od 24%. Ovaj rezultat direktno je povezan s globalnim trendovima energetske tranzicije, jačanja elektroenergetske infrastrukture i povećane potražnje za metalima ključnim za proizvodnju električnih vozila, obnovljive izvore energije i digitalne tehnologije. Rast izvoza bakra predstavlja jedan od najjasnijih signala prilagođavanja domaće industrije dugoročnim globalnim strukturnim promjenama.

Značajan rast zabilježen je i u izvozu oružja i municije, koji je povećan za gotovo 18%. Ovaj trend je snažno uslovljen globalnim geopolitičkim kretanjima i rastom izdvajanja za odbranu u velikom broju zemalja, a Bosna i Hercegovina u ovom segmentu koristi postojeće proizvodne kapacitete i dugogodišnje iskustvo. Iako ovaj rast ima snažan kratkoročni efekat na ukupni izvoz, riječ je o sektoru koji je izuzetno osjetljiv na političke i sigurnosne okolnosti.

Izvoz metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

T. br.	Naziv grupe proizvoda	2024.	2025.	Promjena	Promjena (%)
85	Električne mašine i oprema i njihovi dijelovi	1.535.372.290,33	1.585.193.852	49.821.561,87	3,24
84	Nuklearni reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji; njihovi dijelovi	1.347.925.976,75	1.360.542.980	12.617.003,08	0,94
73	Proizvodi od gvožđa i čelika	1.143.149.899,56	1.194.239.528	51.089.628,58	4,47
76	Aluminij i proizvodi od aluminija	865.861.956,50	886.590.239	20.728.282,52	2,39
87	Vozila i dijelovi	678.514.855,58	752.255.787	73.740.930,99	10,87
72	Gvožđe i čelik	503.939.163,31	525.234.592	21.295.428,21	4,23
93	Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	407.758.219,76	481.028.440	73.270.220,54	17,97
74	Bakar i proizvodi od bakra	231.250.487,32	287.802.948	56.552.460,69	24,46
83	Razni proizvodi od prostih metala	71.700.727,00	79.540.530	7.839.802,62	10,93
79	Cink i proizvodi od cinka	67.896.951,46	68.651.489	754.537,47	1,11
86	Šinska vozila i njihovi dijelovi	37.529.825,01	39.292.607	1.762.782,23	4,70
82	Alati, njihovi dijelovi od prostih metala	32.795.998,52	39.268.623	6.472.624,00	19,74
88	Zrakoplovi, kosmičke letjelice i njihovi dijelovi	7.189.274,08	6.341.815	-847.459,20	-11,79
78	Olovo i proizvodi od olova	1.405.694,12	1.322.963	-82.731,59	-5,89
81	Ostali obični metali; kermeti proizvodi od njih	977.445,34	3.317.235	2.339.789,59	239,38
80	Kalaj i proizvodi od kalaja	555.441,90	640.202	84.760,57	15,26
89	Brodovi, čamci i plovne konstrukcije	427.049,34	1.271.695	844.645,65	197,79
75	Nikl i proizvodi od nikla	19.282,71	359.212	339.929,12	1.762,87
	UKUPNO	6.934.270.538,59	7.312.894.736	378.624.196,94	5,46

Izvoz metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini (pregled po zemljama)

R. br.	Zemlja izvoza	Vrijednost (KM)	Učešće (%)
1.	Njemačka	1.331.518.951,17	18,21
2.	Austrija	1.146.747.317,98	15,68
3.	Hrvatska	862.256.439,44	11,79
4.	Slovenija	822.692.146,27	11,25
5.	Srbija	606.921.214,36	8,30
6.	Italija	497.564.181,15	6,80
7.	Crna Gora	199.190.487,88	2,72
8.	SAD	175.507.787,17	2,40
9.	Češka Republika	170.371.006,44	2,33
10.	Francuska	127.773.124,80	1,75
11.	Nizozemska	126.733.045,72	1,73
12.	Rumunija	126.250.644,73	1,73
13.	Mađarska	125.978.605,52	1,72
14.	Irak	109.262.426,39	1,49
15.	Švicarska	96.682.244,36	1,32
16.	Turska	80.868.588,03	1,11
17.	Slovačka Republika	76.863.013,98	1,05
18.	Litvanija	63.708.754,10	0,87
19.	Poljska	55.905.986,44	0,76
20.	Bugarska	53.547.808,70	0,73
TOP 20		6.856.343.774,63	93,76
Ostalo		456.550.960,90	6,24
UKUPNO		7.312.894.735,53	100,00

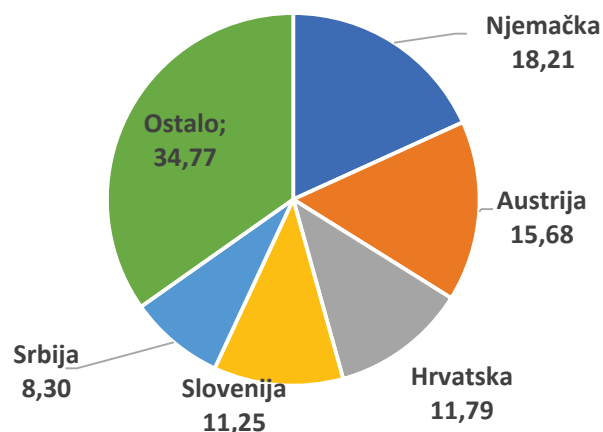
S druge strane, određene grupe proizvoda bilježe pad izvoza, prije svega zrakoplovi i njihovi dijelovi, kao i proizvodi od olova. Pad u ovim segmentima uglavnom je strukturne prirode i povezan je s promjenama u globalnoj industriji, strožim ekološkim standardima i visokom volatilnošću projekata, te ne predstavlja kratkoročni poremećaj, već dugoročan trend.

U cjelini posmatrano, struktura izvoza metalske i elektroindustrije u 2025. godini pokazuje stabilnost ključnih izvoznih grupa, umjeren, ali održiv rast, te postepeno jačanje segmenata povezanih s energetsom tranzicijom i industrijskom modernizacijom. Istovremeno, podaci ukazuju na potrebu daljnjeg povećanja dodane vrijednosti, tehnološkog nivoa proizvodnje i diverzifikacije izvoznih tržišta kako bi se dugoročno smanjila izloženost cikličnim kretanjima u evropskoj industriji.

Geografska struktura izvoza metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini potvrđuje izrazitu orijentaciju domaće industrije prema evropskom tržištu, prije svega prema zemljama Evropske unije i regionalnim partnerima. Njemačka zadržava poziciju najznačajnijeg pojedinačnog izvoznog tržišta sa udjelom od preko 18% ukupnog izvoza metalske i elektroindustrije, što jasno ukazuje na duboku integraciju domaćih proizvođača u njemačke industrijske lance vrijednosti, naročito u sektorima automobilske industrije, elektroopreme i mašinske proizvodnje.

Austrija je drugo najvažnije izvozno tržište sa učešćem od

Top 5 izvoznih tržišta metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

gotovo 16%, dok Hrvatska i Slovenija zajedno čine više od 23% ukupnog izvoza. Ovakva struktura ukazuje na snažnu regionalnu povezanost i funkcionalnu integraciju proizvodnih kapaciteta Bosne i Hercegovine sa susjednim i bliskim tržištima, koja često djeluju kao produžetak jedinstvenog evropskog tržišta. U tom kontekstu, regionalna trgovina ne predstavlja samo klasičan izvoz već dio šireg sistema prekograničnih industrijskih tokova i specijalizovanih proizvodnih niša.

Srbija, kao peto najznačajnije izvozno tržište sa učešćem od 8,3%, dodatno potvrđuje važnost CEFTA tržišta za plasman metalčkih i elektroproizvoda. Iako CEFTA tržišta imaju manju kupovnu moć u odnosu na zemlje Evropske unije, njihova blizina, logistička dostupnost i regulatorna kompatibilnost čine ih važnim stabilizujućim faktorom za domaće izvoznike, posebno u periodima usporavanja potražnje na zapadnoevropskim tržištima.

Izvoz u Italiju, koji učestvuje sa gotovo 7%, dodatno učvršćuje poziciju Bosne i Hercegovine u mediteranskom industrijskom prostoru, posebno u segmentima metalopredivačke industrije i komponentne proizvodnje. Italijansko tržište, karakteristično po snažnoj mreži malih i srednjih industrijskih preduzeća, predstavlja prirodno tržište za proizvode iz Bosne i Hercegovine sa srednjim nivoom tehnološke složenosti.

Iako je struktura izvoza dominantno usmjerena prema Evropi, određeni pomaci u diverzifikaciji tržišta su vidljivi. Izvoz u Sjedinjene Američke Države, Irak, Tursku i druge neevropske zemlje, iako i dalje relativno skromnog udjela, ukazuje na postojanje potencijala za širenje izvoznih destinacija van tradicionalnih tržišta. Posebno je značajan izvoz u Irak, koji je najvećim dijelom vezan za specifične industrijske i namjenske proizvode, uključujući vojnu i infrastrukturnu opremu.

Visoka koncentracija izvoza, pri čemu prvih 20 zemalja čini gotovo 94% ukupnog izvoza metalske i elektroindustrije, ukazuje na relativno ograničenu geografsku diverzifikaciju. Iako ovakav model omogućava stabilnost i predvidivost poslovanja, on istovremeno povećava izloženost domaće industrije ekonomskim ciklusima i industrijskim kretanjima u Evropskoj uniji, posebno u Njemačkoj i zemljama srednje Evrope.

Uvoz metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine – pregled po grupama proizvoda

Uvoz metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini iznosio je 11,2 milijarde KM, uz zabilježen rast od 4,71% u odnosu na prethodnu godinu. Ovakav rast uvoza, iako nominalno značajan, u relativnom smislu prati dinamiku rasta izvoza, što ukazuje na stabilno funkcionisanje industrijskog sistema i održavanje proizvodnih kapaciteta u uslovima umjerenog oporavka evropske industrije.

Najveći udio u ukupnom uvozu i dalje zauzimaju nuklearni reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji sa pripadajućim dijelovima, čiji je uvoz u 2025. godini povećan za 3,69%. Ovaj trend se može tumačiti kao jasan signal nastavka investicija u proizvodnu opremu, modernizacije postojećih kapaciteta i tehnološkog obnavljanja industrije. Uvoz ove grupe proizvoda ukazuje na orijentaciju domaće industrije ka očuvanju konkurentnosti, ali istovremeno potvrđuje i izraženu zavisnost od uvoznih tehnologija i opreme.

Uvoz vozila i njihovih dijelova bilježi rast od 6,65%, što je u direktnoj vezi sa oporavkom potražnje na domaćem tržištu, ali i sa potrebama industrije za transportnim sredstvima i komponentama u okviru proizvodnih lanaca. Ovaj rast dodatno potvrđuje snažnu povezanost domaće ekonomije sa evropskom automobilsko-logističkom infrastrukturom.

Električne mašine i oprema ostaju jedna od ključnih uvoznih kategorija, uz umjeren rast od 1,42%. Ovakva dinamika sugerise stabilizaciju uvoza u ovom segmentu, pri čemu se dio potreba zadovoljava kroz domaću proizvodnju i izvozno

orijentisane kapacitete, dok se sofisticiranije komponente i dalje u značajnoj mjeri uvoze.

Zanimljiv trend uočen je kod uvoza aluminija i proizvoda od aluminija, koji je u 2025. godini zabilježio snažan rast od čak 20,76%. Ovaj rast ukazuje na povećanu domaću potražnju za aluminijским poluproizvodima i sirovinama, prvenstveno u metaloprerađivačkoj i građevinskoj industriji. Istovremeno, on potvrđuje strukturni deficit domaće primarne proizvodnje aluminija, zbog čega se rast proizvodnje direktno reflektuje kroz povećani uvoz.

Uvoz bakra i proizvoda od bakra povećan je za gotovo 11%, što je u skladu sa rastom izvoza u istom segmentu. Ova paralelna kretanja ukazuju na to da se bakar u velikoj mjeri uvozi kao sirovina ili poluproizvod koji se dalje prerađuje i ugrađuje u izvozne proizvode, čime se Bosna i Hercegovina pozicionira kao dio šireg evropskog proizvodnog lanca u sektorima elektroindustrije i energetske infrastrukture.

Izražen pad uvoza zabilježen je i kod šinskih vozila i njihovih dijelova, kao i kod oružja i municije, što ukazuje na smanjenje jednokratnih ili projektno orijentisanih nabavki iz prethodnih godina. Ovakva kretanja potvrđuju da su pojedini uvozni skokovi u ranijem periodu bili vezani za specifične investicione ili sigurnosne projekte, a ne za dugoročne strukturne potrebe industrije.

Posebnu pažnju privlači snažan procentualni rast uvoza zrakoplova i njihovih dijelova, iako sa relativno niske osnove. Ovakvi skokovi su karakteristični za projekte visoke vrijednosti, ali ne ukazuju na stabilan ili kontinuiran trend, već na povremene nabavke specifične opreme.

Uvoz metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

T. br.	Naziv grupe proizvoda	2024.	2025.	Promjena	Promjena (%)
84	Nuklearni reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji; njihovi dijelovi	2.605.133.017,26	2.701.150.269	96.017.251,43	3,69
87	Vozila i dijelovi	2.276.210.776,16	2.427.517.517	151.306.741,07	6,65
85	Električne mašine i oprema i njihovi dijelovi	1.929.090.606,06	1.956.576.092	27.485.485,84	1,42
72	Gvožđe i čelik	1.097.806.081,02	1.067.331.166	-30.474.915,06	-2,78
73	Proizvodi od gvožđa i čelika	769.528.047,75	805.562.625	36.034.577,58	4,68
76	Aluminij i proizvodi od aluminija	745.044.263,95	899.745.655	154.701.391,46	20,76
74	Bakar i proizvodi od bakra	643.658.582,84	713.889.775	70.231.192,14	10,91
83	Razni proizvodi od prostih metala	232.162.034,38	233.540.387	1.378.352,57	0,59
82	Alati, njihovi dijelovi od prostih metala	144.022.883,00	145.023.564	1.000.680,80	0,69
86	Šinska vozila i njihovi dijelovi	80.853.329,83	63.101.798	-17.751.531,54	-21,96
79	Cink i proizvodi od cinka	59.662.344,25	58.413.434	-1.248.910,69	-2,09
80	Kalaj i proizvodi od kalaja	55.862.570,58	56.079.199	216.628,66	0,39
93	Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	37.518.537,21	29.912.009	-7.606.528,17	-20,27
78	Olovo i proizvodi od olova	9.381.290,79	5.617.360	-3.763.930,87	-40,12
81	Ostali obični metali; kermeti proizvodi od njih	9.103.397,96	12.842.676	3.739.278,07	41,08
88	Zrakoplovi, kosmičke letjelice i njihovi dijelovi	5.189.185,01	26.375.859	21.186.673,72	408,29
89	Brodovi, čamci i plovne konstrukcije	1.650.805,80	3.153.650	1.502.844,46	91,04
75	Nikl i proizvodi od nikla	1.346.749,51	1.524.338	177.588,26	13,19
	UKUPNO	10.703.224.503,36	11.207.357.373	504.132.869,73	4,71

U cjelini posmatrano, struktura uvoza metalske i elektroindustrije u 2025. godini odražava kombinaciju investicionog ciklusa, zavisnosti od uvoznih sirovina i tehnologija, te postepene racionalizacije u segmentima gdje domaća proizvodnja može preuzeti veći dio potražnje. Iako rast uvoza predstavlja nužan preduslov za održavanje i modernizaciju industrijske baze, dugoročno posmatrano, ovi trendovi ukazuju na potrebu jačanja domaće proizvodnje poluproizvoda, povećanja tehnološke autonomije i smanjenja strukturnog trgovinskog deficita u metalskoj i elektroindustriji.

Geografska struktura uvoza metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini odražava snažnu povezanost domaće industrije sa evropskim i globalnim lancima snabdijevanja, uz izraženu zavisnost od ključnih industrijskih ekonomija Evropske unije, ali i rastući značaj azijskih tržišta. Ukupno posmatrano, prvih dvadeset zemalja porijekla čini gotovo 93% ukupnog uvoza, što ukazuje na relativno visoku koncentraciju uvoznih tokova.

Njemačka se izdvaja kao najznačajniji pojedinačni partner u uvozu, sa učešćem od oko 10,6%. Ovakva pozicija Njemačke reflektuje njenu ulogu vodeće industrijske sile Evropske unije i ključnog dobavljača mašina, industrijske opreme, visoko specijalizovanih komponenti i tehnoloških rješenja. Uvoz iz Njemačke u velikoj mjeri predstavlja osnovu za domaću proizvodnju i izvozno orijentisane kapacitete, čime se potvrđuje snažna međuzavisnost proizvodnih sistema dviju zemalja.

Slovenija i Hrvatska zauzimaju drugo i treće mjesto po vrijednosti uvoza, sa gotovo identičnim učešćem od oko 10%. Njihova pozicija ukazuje na izuzetno intenzivne regionalne industrijske veze, pri čemu se značajan dio uvoza odnosi na poluproizvode, komponente i robu koja cirkuliše unutar regionalnih proizvodnih lanaca. U tom smislu, trgovina sa ovim zemljama ima karakter unutarevropske industrijske razmjene, a ne klasičnog uvoza finalnih proizvoda.

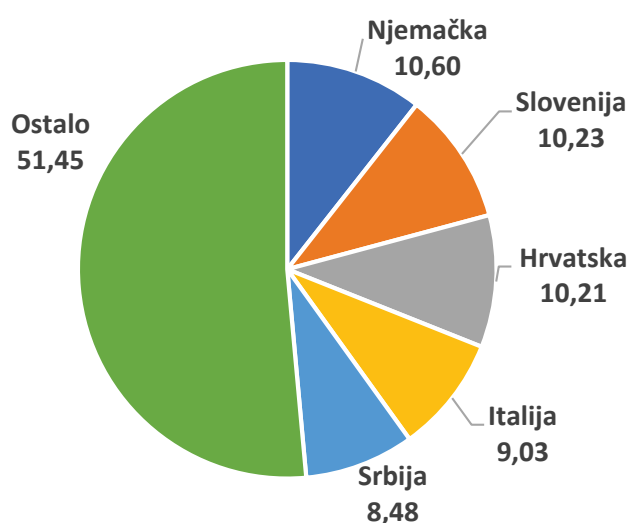
Italija i Srbija dodatno potvrđuju značaj neposrednog geografskog okruženja, pri čemu ove zemlje zajedno sa Njemačkom, Slovenijom i Hrvatskom čine jezgro uvoznih tokova metalske i elektroindustrije. Ovakva struktura ukazuje na relativno kratke lance snabdijevanja, što je u skladu sa savremenim trendovima smanjenja logističkih rizika i troškova nakon poremećaja izazvanih pandemijom i geopolitičkim krizama.

Posebno značajan element geografske strukture uvoza predstavlja Kina, koja se sa učešćem od preko 8% pozicionira među vodeće uvozne partnere Bosne i Hercegovine. Uvoz iz Kine dominantno se odnosi na električne komponente, dijelove, opremu i specifične industrijske proizvode, što potvrđuje i dalje snažnu zavisnost domaće industrije od azijskih dobavljača u segmentima gdje domaća ili evropska proizvodnja nije cjenovno ili tehnološki konkurentna. Istovremeno, ovakav trend ukazuje na potencijalne rizike u pogledu sigurnosti snabdijevanja i regulatornih razlika, naročito u kontekstu sve izraženijih

Izvoz metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini (pregled po zemljama uvoza)

R. br.	Zemlja uvoza	Vrijednost (KM)	Učešće (%)
1.	Njemačka	1.188.389.180,91	10,60
2.	Slovenija	1.146.010.035,85	10,23
3.	Hrvatska	1.144.377.523,46	10,21
4.	Italija	1.012.027.437,61	9,03
5.	Srbija	950.424.492,38	8,48
6.	Kina	937.335.279,83	8,36
7.	Austrija	935.740.534,99	8,35
8.	Turska	667.215.660,45	5,95
9.	Švicarska	389.195.577,63	3,47
10.	Nizozemska	284.310.322,27	2,54
11.	Slovačka Republika	281.180.654,29	2,51
12.	Poljska	273.664.883,64	2,44
13.	Mađarska	258.576.768,21	2,31
14.	Češka Republika	239.071.748,96	2,13
15.	Nepoznata država	156.029.223,37	1,39
16.	Belgija	136.051.010,41	1,21
17.	Francuska	126.039.798,21	1,12
18.	Bugarska	104.218.360,27	0,93
19.	Ujedinjeni Arapski Emirati	100.241.758,38	0,89
20.	Singapur	87.022.172,05	0,78
TOP 20		10.417.122.423,17	92,95
Ostalo		790.234.949,92	7,05
UKUPNO		11.207.357.373,09	100,00

TOP 5 uvoznih tržišta metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

trgovinskih i industrijskih politika Evropske unije.

Austrija, Turska i Švicarska čine sljedeći krug značajnih uvoznih partnera, pri čemu Austrija zadržava važnu ulogu u snabdijevanju industrijskom opremom i poluproizvodima, dok Turska sve više jača svoju poziciju kao konkurentan dobavljač metala, mašina i industrijskih komponenti. Rast uvoza iz Turske odražava šire regionalne trendove jačanja trgovinskih veza između zemalja jugoistočne Evrope i turske industrije.

U cjelini posmatrano, geografska struktura uvoza metalske i elektroindustrije u 2025. godini pokazuje snažnu orijentaciju prema Evropskoj uniji, uz rastuću ulogu Kine i Turske kao globalnih i regionalnih dobavljača. Iako ovakva struktura omogućava stabilnost snabdijevanja i pristup savremenim tehnologijama, ona istovremeno naglašava potrebu za strateškim promišljanjem diverzifikacije izvora uvoza, jačanjem regionalne proizvodnje i razvojem domaćih kapaciteta kako bi se dugoročno smanjila zavisnost od eksternih šokova i globalnih poremećaja u lancima snabdijevanja.

Zaključak

Analiza geografske strukture izvoza i uvoza metalske i elektroindustrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini pokazuje visok stepen integracije domaće industrije u evropske i regionalne proizvodne lance, uz istovremeno izraženu zavisnost od uvoznih sirovina, komponenti i tehnologija. Evropska unija, a posebno Njemačka, Austrija, Slovenija, Hrvatska i Italija, dominira i na strani izvoza i na strani uvoza, što potvrđuje da se trgovinski tokovi u ovom sektoru u velikoj mjeri odvijaju unutar istog ekonomskog prostora.

Ovakav model trgovine ukazuje da Bosna i Hercegovina

ne funkcioniše isključivo kao klasičan izvoznik finalnih proizvoda, već kao sastavni dio regionalnih i evropskih proizvodnih sistema, u kojima se roba, poluproizvodi i komponente višestruko kreću preko granica prije nego što dostignu krajnjeg kupca. U tom kontekstu, snažna regionalna razmjena sa susjednim zemljama ima karakter industrijske kooperacije, a ne jednostavne trgovinske razmjene.

Istovremeno, značajno prisustvo Kine, Turske i drugih vanevropskih partnera u strukturi uvoza ukazuje na zavisnost domaće industrije od globalnih lanaca snabdijevanja, naročito u segmentima električnih komponenti, industrijske opreme i specijalizovanih materijala. Ova zavisnost predstavlja dvostruki izazov: s jedne strane omogućava konkurentnost kroz pristup cjenovno povoljnim inputima, dok s druge strane povećava izloženost poremećajima u globalnoj trgovini, regulatornim promjenama i geopolitičkim rizicima.

Usporedna analiza geografije izvoza i uvoza pokazuje da se najveći dio dodane vrijednosti i dalje ostvaruje van Bosne i Hercegovine, dok domaća industrija u značajnoj mjeri zavisi od uvoznih sirovina i tehnologija. Iako ovakav model trenutno omogućava stabilan rast izvoza, on dugoročno ograničava povećanje dodane vrijednosti, tehnološke autonomije i otpornosti industrije na vanjske šokove.

U konačnici, geografska struktura trgovine metalske i elektroindustrije u 2025. godini potvrđuje stabilnu integraciju Bosne i Hercegovine u evropski industrijski prostor, ali istovremeno naglašava ograničenja postojećeg modela rasta. Dugoročna održivost sektora zahtijeva prelazak sa kvantitativnog rasta izvoza na kvalitativni rast zasnovan na većoj dodanoj vrijednosti, tehnološkom razvoju i pametnoj diverzifikaciji tržišta.

Adela Vukotić Terek

Namjenska industrija

Vanjskotrgovinska razmjena namjenske industrije Bosne i Hercegovine u periodu od 2013. do 2025. godine pokazuje **izražen dugoročni uzlazni trend**, sa snažnim ubrzanjem nakon 2021. godine. Izvoz je u tom periodu povećan gotovo **osam puta**, sa 81,2 miliona KM u 2013. godini na preko 622,6 miliona KM u 2025. godini. Ovakva dinamika jasno ukazuje da namjenska industrija više ne predstavlja marginalni industrijski segment, već jedan od najbrže rastućih izvoznih orijentisanih sektora u Bosni i Hercegovini.

Posebno je značajno da rast izvoza **nije praćen proporcionalnim rastom uvoza**. Iako je uvoz u 2025. godini nominalno porastao u odnosu na prethodne godine, njegova vrijednost (103,8 miliona KM) i dalje je višestruko niža od izvoza. Kao rezultat toga, sektor kontinuirano ostvaruje **izrazito visoku pokrivenost uvoza izvozom**, koja u 2025. godini iznosi gotovo 600%. Ovo potvrđuje da namjenska industrija generiše snažan neto trgovinski suficit i ima pozitivan doprinos ukupnom vanjskotrgovinskom bilansu zemlje.

U globalnom kontekstu, ovakav rast se direktno može povezati sa:

- povećanim globalnim izdvajanjima za odbranu,
- dugotrajnim oružanim sukobima i geopolitičkom nestabilnošću,

- obnovom zaliha municije i eksplozivnih sredstava u velikom broju zemalja.

Namjenska industrija Bosne i Hercegovine se u ovom okruženju pozicionirala kao **fleksibilan i konkurentan dobavljač**, sposoban da brzo odgovori na povećanu potražnju.

Struktura izvoza namjenske industrije u 2025. godini pokazuje **izuzetno visok stepen koncentracije**, ali i jasnu proizvodnu specijalizaciju. Više od 70% ukupnog izvoza odnosi se na bombe, granate, mine, rakete i sličnu vojnu municiju, što potvrđuje da se okosnica sektora zasniva na masovnoj proizvodnji municije i eksplozivnih sredstava. Dodatnih 20% izvoza čine sporogoreći i detonirajući štapini, čime ukupno preko 90% izvoza otpada na proizvode koji se koriste kao potrošni materijal u vojnim i sigurnosnim operacijama. Ovakva struktura je u potpunosti usklađena sa globalnim trendovima, gdje je upravo municija postala kritična roba zbog dugotrajnih sukoba i iscrpljenih vojnih zaliha. Izvoz finalnog vojnog oružja i dijelova za oružje učestvuje sa relativno skromnim udjelom, što ukazuje da se domaća industrija primarno pozicionira kao **specijalizovani proizvođač municije i eksplozivnih komponenti**, a ne kao proizvođač kompleksnih borbenih sistema. Ovakva struktura ima određene prednosti u pogledu brzine proizvodnje i tržišne potražnje, ali dugoročno nosi i rizike visoke zavisnosti od jednog proizvodnog segmenta.

Struktura izvoza namjenske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

T. br.	Naziv	Vrijednost (KM)	Učešće (%)
9306	Bombe, granate, torpeda, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	436.340.794,23	70,08
3603	Sporogoreći štapini, detonirajući štapini	126.405.396,92	20,30
9305	Dijelovi i pribor za vojno oružje	23.223.793,39	3,73
9301	Vojno oružje	20.967.604,94	3,37
3601	Barut	13.817.941,92	2,22
3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	1.039.027,43	0,17
9303	Ostalo vatreno oružje i slični uređaji	312.480,21	0,05
3606	Ferocerij i druge piroforne legure u svim oblicima; proizvodi od zapaljivih materijala	186.505,94	0,03
3604	Pirotehnički proizvodi za vatromete, signalne rakete, rakete protiv tuče, signalne rakete	172.455,87	0,03
9302	Revolveri i pištolji	169.262,31	0,03
9304	Ostalo oružje	14.505,22	0,00
UKUPNO		622.649.768,38	100,00

Izvoz namjenske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini (pregled po zemljama)

R. br.	Država	Vrijednost (KM)	Učešće (%)
1.	Irak	108.987.323,61	17,50
2.	SAD	92.113.005,39	14,79
3.	Češka Republika	84.516.868,52	13,57
4.	Slovačka Republika	45.161.764,88	7,25
5.	Srbija	29.289.144,31	4,70
6.	Saudijska Arabija	24.264.281,39	3,90
7.	Srbija	22.089.834,16	3,55
8.	Hrvatska	21.791.319,24	3,50
9.	Turska	16.345.165,37	2,63
10.	Bugarska	14.831.018,17	2,38
11.	Češka Republika	14.725.620,11	2,36
12.	Turska	12.798.125,84	2,06
13.	Rumunija	11.457.583,82	1,84
14.	Njemačka	10.939.875,68	1,76
15.	Hrvatska	8.059.904,72	1,29
16.	Bugarska	6.595.678,62	1,06
17.	Poljska	6.587.032,01	1,06
18.	Italija	6.185.620,29	0,99
19.	Australija	5.473.153,79	0,88
20.	Poljska	5.085.290,28	0,82
Top 20		547.297.610,20	87,90
Ostalo		75.352.158,18	12,10
UKUPNO		622.649.768,38	100,00

Za razliku od metalske i elektroindustrije, čiji je izvoz dominantno usmjeren ka Evropskoj uniji, izvoz namjenske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini ima **znatno širu geografsku disperziju**. Najveći pojedinačni izvozni partner je Irak, sa 17,5% ukupnog izvoza, što ukazuje na snažnu orijentaciju prema tržištima pogođenim dugotrajnim sigurnosnim izazovima. Sjedinjene Američke Države zauzimaju drugo mjesto sa gotovo 15% izvoza, što je posebno značajno jer potvrđuje da proizvodi iz Bosne i Hercegovine ispunjavaju stroge tehničke, sigurnosne i regulatorne zahtjeve jednog od

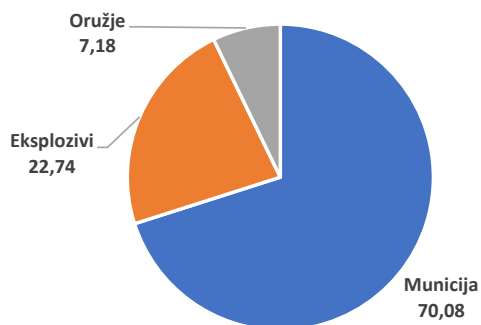
UVOZ

Struktura uvoza namjenske industrije u 2025. godini jasno pokazuje da se uvoz dominantno odnosi na **kritične sirovine i specijalizovane dijelove**, a ne na finalne proizvode koji bi konkurisali domaćoj proizvodnji. Najveći dio uvoza čine barut i pripremljeni eksplozivi, koji zajedno učestvuju sa više od 55% ukupnog uvoza.

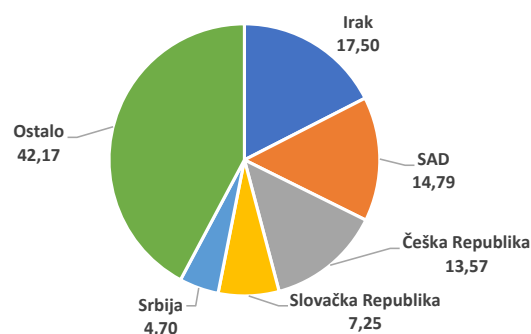
Uvoz dijelova i pribora za vojno oružje, kao i određenih vrsta pirotehničkih proizvoda, dodatno ukazuje na specijalizaciju domaće proizvodnje i oslanjanje na međunarodne dobavljače za pojedine segmente lanca vrijednosti.

Geografska struktura uvoza namjenske industrije je izra-

Struktura izvoza namjenske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

Top 5 izvoznih tržišta namjenske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

najzahtjevnijih tržišta na svijetu. Izvoz u SAD ima i snažan reputacijski efekat, jer dodatno legitimizuje domaću industriju na drugim tržištima. Značajan udio izvoza otpada i na zemlje Evropske unije i srednje Evrope, poput Češke i Slovačke, koje imaju razvijene namjenske industrije i djeluju i kao krajnji korisnici i kao posrednici u daljoj distribuciji. Prisustvo Srbije, Hrvatske i Turske dodatno potvrđuje regionalnu povezanost i komplementarnost proizvodnih kapaciteta. Visoka koncentracija izvoza na prvih dvadeset zemalja (skoro 88%) ukazuje na relativno stabilnu bazu kupaca, ali i na ograničenu diverzifikaciju u pogledu novih tržišta.

zito raznovrsna, sa snažnim prisustvom Mađarske, Srbije, Indije i Hrvatske. Ovakva kombinacija regionalnih, evropskih i azijskih dobavljača ukazuje na **pragmatičan pristup snabdijevanju**, usmjeren na sigurnost isporuke i konkurentne cijene.

Posebno je značajno prisustvo Indije i Kine, koje potvrđuju ulogu ovih zemalja kao ključnih globalnih dobavljača sirovina i eksplozivnih komponenti. Istovremeno, relativno mali udio uvoza iz SAD-a i zapadnoevropskih zemalja ukazuje na to da se ti izvori koriste selektivno, uglavnom za specijalizovane proizvode ili tehnologije.

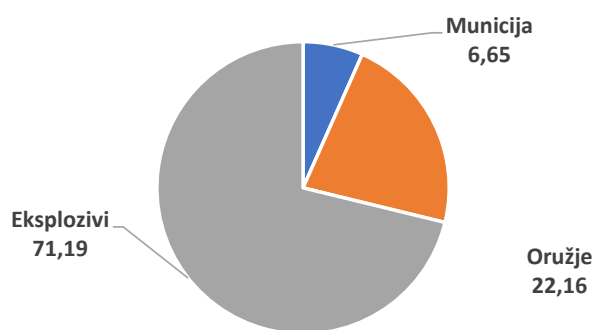
Struktura uvoza namjenske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

T. br.	Naziv	Vrijednost (KM)	Učešće (%)
3601	Barut	44.438.268,53	42,79
3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	13.264.008,49	12,77
9305	Dijelovi i pribor za vojno oružje	8.336.414,59	8,03
9303	Ostalo vatreno oružje i slični uređaji	7.639.625,33	7,36
3604	Pirotehnički proizvodi za vatromete, signalne rakete	6.985.455,70	6,73
9306	Bombe, granate, torpeda, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	6.901.276,03	6,65
3603	Sporogoreći štapini, detonirajući štapini	5.277.597,50	5,08
3606	Ferocerij i druge piroforne legure u svim oblicima; proizvodi od zapaljivih materijala	3.850.682,77	3,71
9302	Revolveri i pištolji	3.402.064,82	3,28
9301	Vojno oružje	2.508.341,15	2,42
9304	Ostalo oružje	1.122.345,37	1,08
3605	Šibice	112.613,32	0,11
9307	Mačevi, sablje, bajonete, koplja i sl. oružja	1.941,75	0,00
UKUPNO		103.840.635,35	100,00

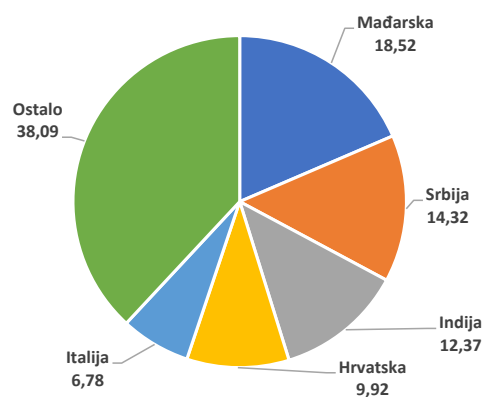
Uvoz namjenske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini (pregled po zemljama)

R. br.	Država	Vrijednost (KM)	Učešće (%)
1.	Mađarska	19.234.467,38	18,52
2.	Srbija	14.873.307,32	14,32
3.	Indija	12.846.793,89	12,37
4.	Hrvatska	10.296.232,14	9,92
5.	Italija	7.036.164,17	6,78
6.	Kina	5.510.511,57	5,31
7.	Turska	4.065.771,72	3,92
8.	Hrvatska	3.918.575,67	3,77
9.	Turska	3.888.703,27	3,74
10.	Egipat	3.513.426,19	3,38
11.	Češka Republika	3.510.170,38	3,38
12.	Indija	2.125.283,65	2,05
13.	Slovenija	1.737.535,84	1,67
14.	Srbija	1.365.047,83	1,31
15.	Kirgistan	1.208.886,98	1,16
16.	Poljska	1.133.876,01	1,09
17.	Austrija	714.787,65	0,69
18.	SAD	630.099,27	0,61
19.	Kipar	621.380,92	0,60
20.	Španija	616.626,24	0,59
TOP 20		98.847.648,09	95,19
Ostalo		4.992.987,26	4,81
UKUPNO		103.840.635,35	100,00

Struktura uvoza namjenske industrije u Bosni i Hercegovini u 2025. godini

Top 5 uvoznih tržišta namjenske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini

Namjenska industrija Bosne i Hercegovine u 2025. godini bilježi izuzetno snažan izvozno orijentisan rast, ostvaruje visok trgovinski suficit te pokazuje jasnu proizvodnu specijalizaciju i široku geografsku disperziju izvoza. Istovremeno, sektor ostaje strukturno zavisian od uvoznih sirovina. Ovakav model poslovanja u kratkom i srednjem roku pokazuje se

izuzetno profitabilnim, ali dugoročno zahtijeva pažljivo i strateško upravljanje, posebno u kontekstu geopolitičkih promjena, međunarodnih kontrola izvoza naoružanja, kao i potencijalnih reputacijskih i regulatornih rizika.

Adela Vukotić Terek

Projects

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Škola za pisanje EU projekata

Sarajevo, 11-13. 5. 2026.

Stručno razumijevanje i sigurno korištenje EU fondova

Samostalna izrada konkurentskog projektnog prijedloga

Veće šanse za odobrenje projekata

Praktične vještine budžetiranja i upravljanja projektnim ciklusom

Dugoročna mentorska podrška i međunarodna perspektiva

+387 33 566 201
edukacija@komorabih.ba

Industrija plastike

Vrijednost izvoza plastike iz Bosne i Hercegovine u 2025. godini iznosila je 833.665.689 KM, što je za 35.705.085 KM (4,47%) više u odnosu na izvoz u referentnom periodu 2024. godine, koji je iznosio 797.960.604 KM. Istovremeno, vrijednost uvoza plastike u Bosnu i Hercegovinu iznosila je 1.927.944.101 KM, što je za 62.385.153,66 (3,34%) KM više u odnosu na uvoz u referentnom periodu 2024. godine, koji je iznosio 1.865.558.947,34 KM.

Pokrivenost uvoza izvozom u sektoru plastike u 2025. godini iznosila je 43,24%, što predstavlja blago poboljšanje u odnosu na 2024. godinu, kada je pokrivenost iznosila 42,77%. Iako je zabilježen rast izvoza, nivo pokrivenosti i dalje ukazuje na snažnu zavisnost domaće industrije od uvoznih inputa.

Posmatrano u cjelini, sektor plastike ostaje jedan od značajnih stubova prerađivačke industrije Bosne i Hercegovine, sa stabilnim izvoznim performansama.

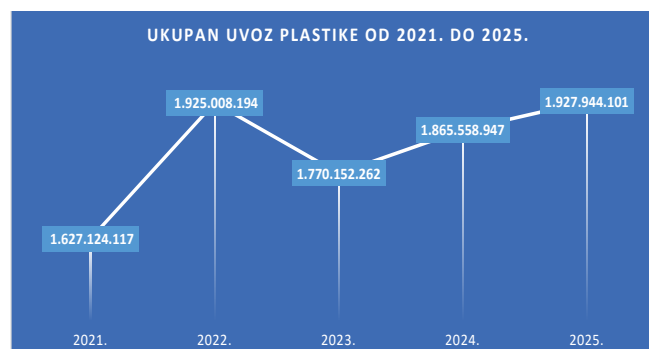
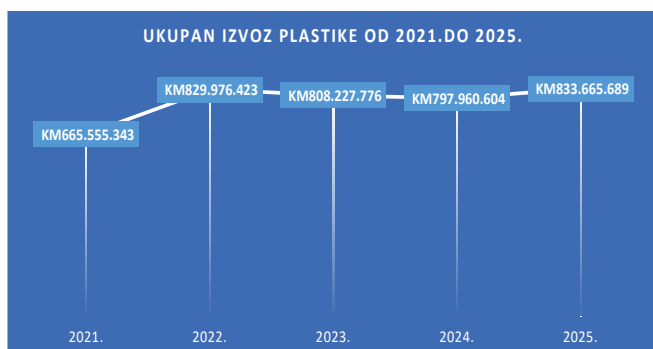

Tabela 1. Izvoz plastike po tarifnim grupama u periodu I–XII 2024/2025. (u KM)

T. br.	Opis tarifne glave	I–XII 2024.	I–XII 2025.	Indeks (%)
39	Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	772.538.066,00	805.121.547,32	4,22
40	Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	25.422.538,07	28.544.142,11	12,28
	IZVOZ UKUPNO	797.960.604,07	833.665.689,43	4,47

Izvozni rezultati

Uloga i značaj plastičnih masa u privredi kontinuirano rastu tokom posljednjih pet decenija. Globalna proizvodnja plastike od šezdesetih godina prošlog vijeka povećana je gotovo dvadeset puta, a procjene ukazuju da će se u narednih dvadeset godina dodatno udvostručiti. Funkcioniranje ovako složenog i dinamičnog vrijednosnog lanca zahtijeva snažniju saradnju svih ključnih aktera – od proizvođača sirovina i finalnih proizvoda, do subjekata uključenih u reciklažu, preradu i krajnju potrošnju. U tom kontekstu, industrija plastike ima strateški značaj kako za privredu Bosne i Hercegovine tako i za evropsko tržište u cjelini.

Industrija plastike u Bosni i Hercegovini je u periodu I–XII 2025. godine ostvarila rast izvoza u odnosu na isti period 2024. godine, čime je potvrđena stabilnost i konkurentnost domaćih proizvođača na međunarodnom tržištu. Ukupna vrijednost izvoza sektora plastike dostigla je 833,7 miliona KM, što predstavlja povećanje od 4,47% u poređenju sa prethodnom godinom. Rast izvoza zabilježen je u obje ključne tarifne glave, pri čemu su plastične mase i proizvodi od plastičnih masa (T. br. 39) ostvarili povećanje izvoza od 4,22%, dok je kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume (T. br. 40) zabilježio izraženiji rast od 12,28%, što dodatno doprinosi ukupnom pozitivnom trendu sektora.

Ostvareni rezultati ukazuju da industrija plastike u Bosni i Hercegovini zadržava važnu ulogu u strukturi prerađivačke industrije i vanjskotrgovinske razmjene, ali istovremeno naglašavaju potrebu za daljnjim unapređenjem tehnoloških kapaciteta, jačanjem domaćih lanaca vrijednosti i većim fokusom na proizvode sa višom dodanom vrijednošću.

Najveće količine plastike i proizvoda od plastike iz Bosne i Hercegovine, tokom protekle godine, izvezene su u: Njemačku, Hrvatsku, Holandiju, Sloveniju i Srbiju. Najviše su se izvozili građevinski proizvodi od plastičnih masa i proizvodi za transport i pakiranje robe, uključujući ambalažne i zatvaračke proizvode od plastičnih masa, kao što su čepovi, poklopci, zaklopci i ostali zatvarači od plastičnih masa, cijevi itd.

U protekloj godini, proizvodi plastike iz Bosne i Hercegovine izvezeni su na brojna svjetska tržišta, a od uku-

pno ostvarenog izvoza ove grane u 2025. godini, samo u top 10 zemalja ostvaren je izvoz od 718.952.517 KM, što predstavlja čak 86,3% cjelokupnog izvoza ove industrije, a ujedno predstavlja i povećanje u odnosu na 2024. godinu.

Najznačajnijih top 5 izvoznih trgovinskih partnera su: Njemačka, Hrvatska, Holandija, Austrija i Srbija.

Analiziramo li top 5 vodećih izvoznih proizvoda, vidjet ćemo da se u toku 2025. godine najviše izvozilo proizvoda TG 39, i to vrata, prozori i okviri za njih, kao i pragovi za vrata u Holandiju, Hrvatsku, Njemačku. Detaljnije podatke ćemo predstaviti u Tabeli 3.

Izvoz plastike iz Bosne i Hercegovine u 2025. godini u velikoj mjeri je koncentriran na deset vodećih tržišta, koja učestvuju sa 86,3% ukupnog izvoza, pri čemu dominiraju Njemačka, Hrvatska i Holandija. Izvoznu strukturu prvenstveno čine proizvodi tarifne glave 39, posebno građevinski proizvodi od plastičnih masa, što potvrđuje stabilnu poziciju domaće industrije na međunarodnom tržištu.

Tabela 2. Izvoz plastike u 2025. godini - Top 10 država

R. br.	Izvozno tržište (Top 10)	Vrijednost (KM)	Učešće u ukupnom izvozu
1.	Njemačka	191.440.005	22,9%
2.	Hrvatska	163.607.019	19,6%
3.	Holandija	87.172.833	10,5%
4.	Slovenija	67.232.368	8,1%
5.	Srbija	60.201.125	7,2%
6.	Austrija	59.429.613	7,1%
7.	Italija	39.411.803	4,7%
8.	Švicarska	18.208.690	2,2%
9.	Crna Gora	16.285.272	2%
10.	Francuska	15.963.789	1,9%
Top 10 država:		718.952.517	86,3%
Ostale države:		114.713.172	13,7%
Ukupni izvoz plastike:		833.665.689	100%

Tabela 3. Izvoz TOP 5 proizvoda TG 39 - Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa

Tarifa 2	Tarifa 10	Naziv	Ukupno (kg)	Vrijednost (KM)	Država
39 – Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	3925200000	- vrata, prozori i okviri za njih, pragovi za vrata	5.528.452,59	70.144.654,48	Holandija
	3925200000	- vrata, prozori i okviri za njih, pragovi za vrata	6.414.568,76	51.003.410,02	Hrvatska
	3925200000	- vrata, prozori i okviri za njih, pragovi za vrata	3.864.652,96	47.614.299,15	Njemačka
	3917390000	--ostale	483.968,14	41.850.448,21	Njemačka
	3923210000	- od polimera etilena	4.676.597,09	21.375.856,87	Njemačka

Tabela 4. Uvoz plastike po tarifnim grupama u periodu I–XII 2024/2025. (u KM)

T. br.	Opis tarifne glave	2024.	2025.	Indeks (%)
39.	Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	1.503.782.254	1.534.141.321	2,02
40.	Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	361.776.693	393.802.780	8,85
	UVOZ UKUPNO	1.865.558.947	1.927.944.101	3,34

Uvozni rezultati

Uvoz plastike u Bosnu i Hercegovinu u periodu od januara do decembra 2025. godine dostigao je ukupnu vrijednost od 1.927.944.101 KM, što predstavlja rast od 62.385.153,66 KM, odnosno 3,34%, u odnosu na isti period 2024. godine. U referentnoj 2024. godini, vrijednost uvoza plastike iznosila je 1.865.558.947,34 KM, a zabilježeni rast u 2025. godini ukazuje na nastavak snažne uvozne zavisnosti domaće industrije, kao i na povećanu potrebu za uvoznim sirovinama, poluproizvodima i finalnim proizvodima od plastike.

Ovakvo kretanje uvoza dodatno potvrđuje strukturne izazove sektora plastike u Bosni i Hercegovini, naročito u pogledu domaćih proizvodnih kapaciteta i razvoja lokalnih lanaca vrijednosti, usprkos pozitivnim izvoznim rezultatima ostvarenim u istom periodu.

Najveći doprinos ukupnom rastu uvoza ostvaren je u okviru tarifnog broja 40 – kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume, gdje je evidentirano značajno povećanje od 8,85%, što može ukazivati na povećanu potražnju industrije za ovim proizvodima ili na rast cijena na međunarodnom tržištu. S druge strane, uvoz plastičnih masa i proizvoda od plastičnih masa (T. br. 39), koji čini dominantan dio ukupnog uvoza sektora plastike, zabilježio je blaži rast od 2,02%, što ukazuje na relativnu stabilnost uvozne dinamike ove tarifne grupe.

Prema vrijednosti najviše je uvezeno cijevi, crijeva i pribora za njih od plastičnih masa, zatim šipki, štapova i profilnih oblika od plastičnih masa, kao i ostalih ploča, listova, filmova, folija i traka od plastičnih masa. Kada je riječ o masi, najviše su uvezeni polimeri etilena u primarnim oblicima, zatim poliacetali, ostali polieteri i epoksidne smole, u primarnim oblicima, polikarbonati, alkidne smole, polialil esteri i ostali poliesteri, u primarnim oblicima, ali i šipke, štapovi i profilni oblici od plastičnih masa.

U protekloj godini, proizvodi plastike iz Bosne i Hercegovine uvezeni su sa brojnih svjetskih tržišta, a od ukupno ostvarenog uvoza ove grane u 2025. godini, samo u top 10 zemalja ostvaren je uvoz od 1.573.807.377 KM, što predstavlja 81,6% uvoza.

Analiziramo li top 5 vodećih uvoznih proizvoda, vidjet ćemo da se u toku 2025. godine najviše uvozilo proizvoda

Tabela 5. Uvoz plastike u 2025. godini - Top 10 država

R. br.	Uvozno tržište (Top 10)	Vrijednost (KM)	Učešće u ukupnom uvozu
1.	Njemačka	338.087.466,72	17,54%
2.	Srbija	221.258.633,35	11,47%
3.	Slovenija	179.215.824,84	9,29%
4.	Italija	170.709.404,28	8,86%
5.	Hrvatska	149.954.378,36	7,78%
6.	Turska	117.682.096,35	6,10%
7.	Austrija	106.345.394,01	5,51%
8.	Kina	103.131.300,01	5,35%
9.	Mađarska	96.979.549,80	5,03%
10.	Poljska	90.443.329,64	4,69%
Top 10 država:		1.573.807.377	81,6%
Ostale države uvoza:		354.136.724	18,4%
Ukupni uvoz plastike:		1.927.944.101	100%

TG 40 - proizvodi za osobne automobile (uključujući vozila za kombinirani prijevoz osoba i robe i trkače) u Sloveniju, zatim iz TG 39 - plastične mase i proizvodi od plastičnih masa - od polimera vinil klorida, i to u Njemačku. Detaljnije podatke ćemo predstaviti u Tabeli 6.

Analiza vanjskotrgovinske razmjene sektora plastike u Bosni i Hercegovini u 2025. godini pokazuje da je ovaj sektor zadržao stabilan rast izvoza i značajnu ulogu u ukupnoj prerađivačkoj industriji zemlje. Rast izvoza, posebno u okviru proizvoda od plastičnih masa i kaučuka, potvrđuje konkurentnost domaćih proizvođača na međunarodnom tržištu, naročito na tržištima Evropske unije.

Međutim, istovremeno izražena uvozna zavisnost, kao i relativno nizak nivo pokrivenosti uvoza izvozom, ukazuju na potrebu za daljnjim jačanjem domaćih proizvodnih kapaciteta, razvojem lokalnih lanaca vrijednosti i povećanjem udjela proizvoda sa višom dodanom vrijednošću. U narednom periodu, fokus na tehnološko unapređenje, inovacije i održive proizvodne procese može dodatno unaprijediti konkurentnost sektora plastike i smanjiti njegovu strukturnu zavisnost od uvoza.

Tabela 6. Top 5 uvoznih proizvoda u 2025. godini

Tarifa 2	Tarifa 10	Naziv	Ukupno (kg)	Vrijednost (KM)	Država
40 – Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	4011100000	- za osobne automobile (uključujući vozila za kombinirani prijevoz osoba i robe i trkače)	3267139,25	45.188.320,69	Slovenija
39 – Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	3916200000	- od polimera vinil klorida	6854194,41	40.370.197,07	Njemačka
	3916200000	- od polimera vinil klorida	5993460,5	29.691.574,37	Poljska
	3917400000	- pribor	610245,69	28.206.210,71	Njemačka
	3926909700	--- ostalo	961400,21	24.211.482,92	Njemačka

Nejira Močević

Poslovne
novine

Konferencija
**BRZORASTUĆE
KOMPANIJE:**
KAKO UBRZATI RAST?

JERNEJ PIRC

ANDRIJA ČOLAK

EDIN MEHIĆ

26. mart 2026. | Sarajevo, BiH
www.poslovnenovine.ba

Industrija hemije

Hemijska industrija je ključni sektor gotovo svih grana industrije jer čini početak gotovo svakog procesnog lanca, ali istovremeno nosi značajne izazove u pogledu sigurnosti postupaka te ekonomičnog i učinkovitog korištenja kapaciteta

Vrijednost izvoza hemijske industrije u Bosni i Hercegovini u 2025. godini je iznosila 1.105.568.479 KM, što je za 38.385.470 KM manje od izvoza u referentnom periodu 2024. godine koji je iznosio 1.143.953.949 KM. Istovremeno, vrijednost uvoza hemijske industrije u našu zemlju je iznosila 2.235.623.456 KM, što je za 174.629.129 KM više od uvoza u referentnom periodu 2024. godine koji je iznosio 2.060.994.327 KM.

Hemijska industrija predstavlja strateški važan sektor u BiH i EU, čineći osnovu mnogih industrijskih procesa. Njeni proizvodi koriste se u poljoprivredi, prerađivačkoj industriji, građevinarstvu, energetici i svakodnevnoj potrošnji. Bh. hemijska industrija ima dugu tradiciju, kvalificiranu radnu snagu i proizvode konkurentnog kvaliteta. Ipak, sektor se suočava s brojnim izazovima, uključujući visoku zavisnost od uvoza sirovina, rast troškova energije i logistike, nedovoljna ulaganja u moder-

nizaciju i inovacije, ograničenu saradnju s naučno-istraživačkim institucijama te kontinuirani odliv kvalificiranog kadra, što značajno ograničava konkurentnost i razvojne kapacitete domaće hemijske industrije. U tom kontekstu, dugoročna održivost sektora zahtijeva snažnije usmjerenje ka inovacijama, tehnološkom unapređenju, jačanju saradnje s akademskom zajednicom i stvaranju uvjeta za zadržavanje stručnog kadra.

Analiza statističkih pokazatelja za 2025. godinu ukazuje da, iako su u prethodnim godinama zabilježeni određeni pomaci, ukupno stanje u hemijskoj industriji i dalje nije na zadovoljavajućem nivou. Riječ je o sektoru koji obuhvata širok spektar proizvodnih djelatnosti i raznovrsne asortimane proizvoda, čija je zastupljenost na domaćem i inostranom tržištu neujednačena i u velikoj mjeri zavisi od tržišnih uvjeta i poslovnog ambijenta u kojem domaće kompanije djeluju. U tom kontekstu, izvoz hemijskih proizvoda u 2025. godini bilježi pad te je u periodu I–XII 2025. godine iznosio 1.105.568.479 KM, što je za 38.385.470 KM manje u odnosu na isti period 2024. godine, kada je izvoz iznosio 1.143.953.949 KM. Ovakav trend dodatno ukazuje na potrebu sistemskih mjera usmjerenih ka jačanju izvozne konkurentnosti i smanjenju strukturnih slabosti sektora.

Najveći rast: TB 37 – proizvodi za fotografiju i kinematografiju (+99%) i

TB 29 – organski hemijski proizvodi (+18%). Najveći pad: TB 28 – neorganski hemijski proizvodi (-7%) i TB 34 – sapuni i organska površinski aktivna sredstva (-6%).

Proizvodi koji su se najviše izvozili 2025. godine su: neorganski hemijski proizvodi, farmaceutski proizvodi, razni proizvodi hemijske industrije, ekstrakti za štavljenje ili bojenje i sapuni te organska površinski aktivna sredstva. Pored toga, bilježi se i značajan rast izvoza organskih hemijskih proizvoda, bjelančevinastih materija i proizvoda za fotografske i kinematografske svrhe, iako su njihovi apsolutni iznosi manji u odnosu na vodeće grupe.

Vodeće izvozne tarifne grupe po vrijednosti su 28, 30, 38, 32 i 34. Ukupni izvoz hemijske industrije u 2025. iznosi 1,105 milijardi KM, što pokazuje blagi pad u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenja izvoza neorganskih hemijskih proizvoda i sapuna, dok ostale kategorije bilježe rast ili stabilnost.

Iako farmaceutski i razni proizvodi hemijske industrije bilježe rast vrijednosti po kilogramu, što ukazuje na jačanje izvoza proizvoda visoke dodane vrijednosti, ukupna prosječna vrijednost izvoza po kilogramu ostaje gotovo nepromijenjena, što potvrđuje relativnu stabilnost strukture izvoza hemijske industrije.

Najveća izvozna tržišta na kojem su se plasirali proizvodi hemijske indu-

Izvoz hemijske industrije po tarifnim grupama u periodu I–XII 2024/2025. (u KM)

T. br.	Opis tarifne glave	I-XII 2024.	I-XII 2025.	Indeks (%)
28	Neorganski hemijski proizvodi...	791.053.289	735.602.263	-7%
29	Organski hemijski proizvodi	16.593.420	19.598.291	18,1%
30	Farmaceutski proizvodi	200.454.859	213.227.929	6,4%
31	Đubriva	2.879.435	2.943.006	2,2%
32	Ekstrakti za štavljenje ili bojenje...	42.177.604	42.878.510	1,7%
34	Sapun, organska površinski aktivna sredstva...	37.495.460	35.259.593	-6%
35	Bjelančevinaste materije; modificirani škrobovi...	3.147.112	3.262.626	3,7%
37	Proizvodi za fotografske i kinematografske svrhe	173.613	345.684	99%
38	Razni proizvodi hemijske industrije	49.979.157	52.450.577	5%
	IZVOZ UKUPNO	1.143.953.949	1.105.568.479	-3,6%

IZVOZ HEMIJSKE INDUSTRIJE I–XII 2025. (u KM) - TOP 10 DRŽAVA

R. br.	Izvozno tržište (Top 10)	I-XII 2025.	Učešće u ukupnom izvozu
1.	Italija	138.856.110	12,57%
2.	Srbija	108.880.137	9,85%
3.	Slovenija	104.434.205	9,45%
4.	Ruska Federacija	94.294.799	8,53%
5.	Njemačka	88.992.977	8,05%
6.	Hrvatska	85.547.824	7,74%
7.	Turska	69.411.461	6,28%
8.	Mađarska	59.912.053	5,42%
9.	Austrija	50.046.789	4,53%
10.	Poljska	50.011.063	4,52%
Top 10 država		859.392.418	77,94%
Ostale države izvoza		246.176.061	22,06%
UKUPNI IZVOZ HEMIJSKE INDUSTRIJE		1.105.568.479	100%

strije u 2025. godini su: Italija, Srbija, Slovenija, Rusija i Njemačka. U navedenih top 5 zemalja ostvaren je ukupan izvoz od 572.628.299 KM, odnosno 48,5% cjelokupnog izvoza hemijske industrije Bosne i Hercegovine.

Tržišta izvoza

U protekloj godini, hemijski proizvodi iz Bosne i Hercegovine izvezeni su na brojna svjetska tržišta, a od ukupno ostvarenog izvoza ove grane u 2025. godine, samo u top 10 zemalja ostvaren je izvoz od 859.392.418 KM, što predstavlja čak 77,94% cjelokupnog izvoza ove industrije.

Najviše su se izvozili neorganski hemijski proizvodi i farmaceutski proizvodi, ali na različite načine. Količinski, najzastupljeniji su bili aluminijev oksid i aluminijev hidroksid (više od 50 miliona kg), koji su se pretežno izvozili u Sloveniju i Italiju, dok su farmaceutski proizvodi, iako znatno manji po masi (stotine hiljada kg), imali najveću vrijednost, posebno oni pripremljeni u oblike za pojedinačnu prodaju koji su otišli u Rusiju.

Izvoz hemijske industrije Bosne i Hercegovine u 2025. godini pokazuje jasnu diferencijaciju između masovno proizvedenih osnovnih hemijskih proizvoda i visokovrijednih farmaceutskih proizvoda. Dok su hemijski proizvodi i dalje dominantni po količini i zauzimaju značajno mjesto na regionalnim tržištima, farmaceutski proizvodi bilježe snažan rast vrijednosti i predstavljaju segment izvoza s visokom dodanom vrijednošću. Općenito, trendovi pokazuju stabilnost strukture izvoza, uz jačanje segmenta proizvoda koji nude veću ekonomsku vrijednost, što ukazuje na strateški značaj inovacija i fokus na kvalitetu u daljnjem razvoju sektora.

Trendovi u uvozu

Kvalitet bosanskohercegovačkih proizvoda ne zaostaje za proizvodima sa tržišta Evropske unije, a domaći potrošači sve više prepoznaju i cijene kvalitet lokalnih proizvoda. Ipak, domaće tržište je i dalje obilno zastupljeno proizvodima iz uvoza, što ograničava vidljivost i plasman domaćih proizvoda. Samo manji broj domaćih trgovačkih lanaca daje prioritet lokalnoj proizvodnji, dok drugi tržišni centri i veleprodaje ne ističu

Uvoz hemijske industrije po tarifnim grupama u periodu I–XII 2024/2025. (u KM)

T. br.	Opis tarifne glave	I-XII 2024.	I-XII 2025.	Indeks promjene (%)
28	Neorganski hemijski proizvodi...	79.949.087	94.132.167	+17,8
29	Organski hemijski proizvodi	112.649.575	131.552.359	+16,8
30	Farmaceutski proizvodi	992.369.429	1.078.683.947	+8,7
31	Đubriva	101.519.996	118.712.146	+16,9
32	Ekstrakti za štavljenje ili bojenje...	221.097.973	228.330.479	+3,3
34	Sapun, organska površinski aktivna sredstva...	238.776.313	252.260.136	+5,7
35	Bjelančevinaste materije; modificirani škrobovi	54.625.624	57.179.140	+4,6
37	Proizvodi za fotografske i kinematografske svrhe	5.830.803	5.995.226	+2,8
38	Razni proizvodi hemijske industrije	254.175.526	268.777.858	+5,7
	UVOZ UKUPNO	2.060.994.327	2.235.623.456	+8,5

domaće proizvode, čime im se smanjuje konkurentnost. Regulativa na nacionalnom nivou nije adekvatno usmjerena na podršku domaćim proizvođačima, što dodatno otežava njihovu poziciju na tržištu. Ipak, potrošači u BiH prepoznaju kvalitet domaćih proizvoda i aktivno ih traže, čak i kada nisu istaknuti na policama trgovina.

Vrijednost uvoza hemijske industrije u Bosni i Hercegovini u 2025. godini iznosila je 2.235.623.456 KM, što je za 174.629.129 KM više u odnosu na isti period 2024. godine, kada je uvoz iznosio 2.060.994.327 KM. Vodeće uvozne tarifne glave su 30, 38, 34, 32 i 29.

Hemijska industrija Bosne i Hercegovine zadržava stabilnu poziciju na domaćem i inozemnom tržištu, zahvaljujući visokom stepenu samodostatnosti u proizvodnji, s tim da se

70 do 80% sirovina proizvodi lokalno. Ipak, određeni segmenti proizvoda i dalje se uvoze, posebno specijalizirani farmaceutski i biotehnoški proizvodi, vakcine, antiserumi, lijekovi koji sadrže pseudoefedrin ili peniciline, kao i organska površinski aktivna sredstva (osim sapuna). Analiza uvoza u 2025. pokazuje rast ukupne vrijednosti uvoza u gotovo svim tarifnim grupama, pri čemu najveći porast bilježe farmaceutski proizvodi, đubriva, organski i neorganski hemijski proizvodi, dok su manji segmenti stabilni. Ovi trendovi ukazuju na kontinuiranu potrebu za uvozom visokospecijaliziranih proizvoda, dok domaća proizvodnja pokriva najveći dio osnovnih sirovina i proizvoda, što osigurava stabilnost sektora i otpornost na promjene na tržištu.

Tržišta uvoza

Najznačajniji uvozni trgovinski partneri u oblasti hemijske industrije su: Srbija, Slovenija, Hrvatska, Njemačka i Mađarska. Ostvareni uvoz za top 5 zemalja iznosi 1.354.769.893 KM, odnosno 61% ukupnog uvoza hemijske industrije.

Najveći uvoz hemijske industrije u 2025. godini odnosio se na farmaceutske proizvode pripremljene u oblike ili pakiranja za pojedinačnu prodaju, koji čine dominantan dio vrijednosti i količine uvoza. Značajna količina ovih proizvoda dolazi iz Slovenije, Srbije i nepoznate države, dok se manji dio uvozi iz Njemačke. Pored farmaceutskih proizvoda, uvoz imunoloških proizvoda, uključujući vakcine, serume i druge pripreme koji stimuliraju imunološki sistem, također zauzima važnu poziciju, pri čemu veći dio dolazi iz nepoznate države.

Analiza uvoza hemijske industrije u 2025. godini pokazuje da je sektor i dalje snažno zavisen od uvoza visokospecijaliziranih proizvoda, prije svega farmaceutskih i imunoloških pripravaka, dok domaća proizvodnja pokriva najveći dio osnovnih sirovina i masovnih hemijskih proizvoda. Vodeći uvozni partneri su zemlje regiona i EU, a značajan dio uvoza dolazi i iz nepoznatih izvora, što ukazuje na potrebu boljeg praćenja i diversifikacije nabavnih lanaca. Uvoz je u gotovo svim tarifnim grupama zabilježio rast u odnosu na prethodnu godinu, što odražava kontinuiranu potražnju za specijaliziranim i tehnološki zahtjevnijim proizvodima te, istovremeno, potvrđuje stabilnost i otpornost sektora na promjene tržišnih uvjeta.

UVOZ HEMIJSKE INDUSTRIJE I–XII 2025. (u KM) - TOP 10 DRŽAVA

R. br.	Uvozno tržište (Top 10)	I-XII 2025.	Učešće u ukupnom uvozu
1.	Srbija	350.348.393	15,7
2.	Slovenija	350.257.199	15,7
3.	Nepoznata država	246.187.496	11,0
4.	Hrvatska	230.005.400	10,3
5.	Njemačka	177.971.405	8,0
6.	Mađarska	123.110.423	5,5
7.	Italija	102.419.286	4,6
8.	Nizozemska	91.885.436	4,1
9.	Austrija	81.385.845	3,6
10.	Švicarska	60.945.906	2,7
	Top 10 država	1.814.516.789	81,2
	Ostale države izvoza	421.106.667	18,8
	UKUPNI UVOZ HEMIJSKE INDUSTRIJE	2.235.623.456	100

Nejira Močević

Dezinfekciono svjetlo za sigurnije zdravstvene i proizvodne prostore

Sigurnost ljudi i kontrola širenja mikroorganizama postaju ključni faktori u zdravstvu, industriji i savremenom poslovanju. Infekcije, kontaminacija prostora i bolovanja direktno utječu na troškove, kontinuitet rada i povjerenje korisnika.

Kompanija Uveo se bavi komercijalizacijom savremene svjetske tehnologije dezinfekcionog svjetla na području Bosne i Hercegovine i Balkana, omogućavajući zdravstvenim ustanovama i industrijama viši nivo higijenske sigurnosti prostora.

Kontinuirana dezinfekcija - 24/7

Za razliku od klasičnih metoda dezinfekcije koje se provode povremeno i često zahtijevaju odsustvo ljudi, moderno dezinfekciono svjetlo omogućava kontinuirano smanjenje mikroorganizama u zraku i na površinama dok su ljudi prisutni u prostoru. Time se rizik od prijenosa infekcija značajno smanjuje tokom cijelog radnog dana.

Rješenje je posebno primjenjivo u:

- bolnicama, laboratorijama, klinikama i domovima zdravlja,
- staračkim domovima,
- prehrambenoj industriji,
- kancelarijskim prostorima.

Magazin Fortune je ovu tehnologiju 2020. godine proglasio za „world-changing technology“.

Također, efikasnost ovog pristupa potvrđena je kroz pilot-projekat na Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu (KCUS). Tokom pilot-faze, dezinfekciono svjetlo je korišteno u realnim kliničkim uvjetima, uz izuzetno pozitivne rezultate u smanjenju mikrobiološkog opterećenja prostora, bez negativnog utjecaja na osoblje ili pacijente.

Pilot-projekat je pokazao da kontinuirana dezinfekcija može biti praktično, sigurno i dugoročno održivo rješe-

Svjetlost koja se bori za nas
Prva patentirana tehnologija koja se kontinuirano bori protiv virusa i bakterija u zraku i na površinama, efikasno i sigurno.

- ✓ **90% redukcija Covid-19 za 30 sek**
Bakterije i virusi se kontinuirano eliminišu, vrlo brzo, efikasno i istovremeno dok se osoblje nalaze u prostoriji.
- ✓ **Naučno dokazan efekat**
Protiv-stomačni virusa, respiratorni virusa, stafilokoka, Covid-19 i ostalih sezonskih gripa.
- ✓ **Potpuno automatizirano**
Programiran za vaše potrebe, ne koriste se hemikalije, i veoma mala potrošnja struje (17 W). Pokriva 20m² površine.

Uveo
Nalazi se protiv bakterijske infekcije

BACTERIA SHIELD

Uveo

Uveo

"World-changing-technology"
- FORTUNE MAGAZINE 2020

nje za zdravstvene ustanove s visokim zahtjevima za higijenu i sigurnost.

Posebna korist u prehrambenoj industriji

U prehrambenoj industriji, gdje higijena direktno utječe na sigurnost proizvoda, kontinuirana dezinfekcija prostora predstavlja značajnu prednost. Dezinfekciono svjetlo doprinosi smanjenju mikrobiološkog opterećenja u proizvodnim i pakirnim zonama, čime se smanjuje rizik od kontaminacije, zastoja i povlačenja proizvoda s tržišta.

Zaštita ljudi i smanjenje troškova

Uveo rješenja štite zdravstveno osoblje, zaposlene i korisnike prostora, a istovremeno doprinose:

- manjem broju bolovanja,
- manjem broju prekida rada,
- nižim operativnim i zdravstvenim troškovima,
- većem povjerenju klijenata i poslovnih partnera.
- Jednostavna integracija i dugoročna korist

Sistem se lako integrira u postojećim objektima bez složenih zahvata ili promjena u organizaciji rada. Riječ je o preventivnom ulaganju koje dugoročno doprinosi sigurnijem, stabilnijem i efikasnijem poslovanju.

KLJUČNI POKAZATELJ:

- ✓ Kontinuirana dezinfekcija prostora u prisustvu ljudi
- ✓ Dokazana efikasnost kroz pilot-projekat na KCUS-u
- ✓ Značajno smanjenje mikrobiološkog opterećenja prostora
- ✓ Veća sigurnost za osoblje, pacijente i korisnike prostora
- ✓ Manje bolovanja i prekida rada
- ✓ Posebno pogodno za zdravstvo i prehrambenu industriju
- ✓ Brza integracija bez ometanja postojećih procesa

Kontakt za više informacija:
Uveo Europe
Emir Nezirović (MSc)
Inženjstvo i razvoj rješenja
+387 61 071 577
emir@uveo.se
www.uveo.se

Moderno upravljanje ljudskim resursima AI+HR

Inovativne službe za ljudske resurse u 2026. godini prestaju biti administrativni centri i postaju strateški motori rasta. Zahvaljujući napretku tehnologije, moderni HR timovi danas koriste agentski AI za automatizaciju kompleksnih procesa, omogućujući stručnjacima da se fokusiraju na ono najvažnije: razvoj ljudskog potencijala i organizacijsku kulturu.

Sveobuhvatna analiza teoretskih modela i empirijskih studija potvrđuje središnju tezu: ljudski resursi su najvažniji faktor za razvoj intelektualnog kapitala. Nisu samo pasivna komponenta već temeljni, proaktivni pokretač koji stvara i transformira ostale oblike kapitala. Ljudski kapital je izvoriste strukturnog i relacijskog kapitala. Bez znanja, kreativnosti i vještina zaposlenika, organizacija ne može razviti efikasne procese, paten- te niti izgraditi snažne odnose s tržištem. Na osnovu ovog uvida, mogu se formulirati sljedeće strateške preporuke za menadžment i HR profesionalce:

- **promjena perspektive:** nužno je preusmjeriti fokus sa statičkog koncepta „resursa“ na dinamički koncept „potencijala“. Zaposlenici ne smiju biti tretirani kao trošak, već kao najproduktivnija investicija;
- **strateško usklađivanje:** HR strategije moraju biti u potpunosti usklađene s ukupnom poslovnom strategijom. Cilj je maksimiziranje intelektualnog kapitala kroz ciljano zapošljavanje, razvoj i motivaciju;
- **kontinuirano ulaganje:** ulaganje u kontinuirano obrazovanje, obuku i profesionalni razvoj zaposlenika ne smije se smatrati opcionalnim, već obveznim ulaganjem u budućnost organizacije;
- **izgradnja kulture znanja:** izgradnja organizacijske kulture koja potiče povjerenje, saradnju i slobodno dijeljenje znanja kritična je za pretvaranje individualnog znanja u kolektivnu imovinu kompanije;

- **korištenje tehnologije:** tehnološka infrastruktura mora se koristiti kao ključni enabler za upravljanje znanjem, omogućavajući efektivno prikupljanje, pohranu i diseminaciju intelektualnog kapitala. Kao neopipljiva imovina, intelektualni kapital ostaje izazovan za mjerenje. Buduća istraživanja moraju se usmjeriti na razvoj preciznijih i standardiziranih metoda za vrednovanje ove „skrivenne imovine“ kako bi se njezin doprinos jasnije odrazio u finansijskim izvještajima i strateškom odlučivanju;

- **direktna povezanost razvoja intelektualnog kapitala sa HR službama:** u razvoju intelektualnog kapitala i službe za ljudske resurse (HR) postoji direktna i duboka veza. HR službe više nisu samo administrativni centri koji se bave platnim spiskom i zapošljavanjem već postaju strateški partneri u kreiranju i održavanju intelektualnog kapitala organizacije;

- **povezanost funkcija IK-a i HR-a:** HR službe igraju ključnu ulogu u definiranju i razvoju organizacijske kulture koja podstiče učenje, inovacije i dijeljenje znanja. Kreiranjem okruženja u kojem se cijeni i nagrađuje stjecanje novih vještina i ideja, HR služba direktno utječe na rast intelektualnog kapitala.

Ključne tehnološke inovacije (AI) koje definiraju HR u 2026.

Moderno upravljanje ljudskim resursima (HR) u 2026. godini doživljava ključnu transformaciju u kojoj umjetna inteligencija (AI) više nije samo eksperiment već osnovni „kopilot“ HR timova. Dok je 2024. i 2025. fokus bio na generativnom AI-u za kreiranje sadržaja, 2026. obilježava prelazak na agentski AI (Agentic AI) – inteligentne sisteme koji samostalno izvršavaju složene radne procese, donose odluke i provode analize.

Ključni trendovi i primjena AI-a u HR-u za 2026.

AI u 2026. godini omogućuje HR stručnjacima da od reaktivne administracije prijeđu u domenu strateškog predviđanja. Glavna područja primjene uključuju:

- **naprednu analitiku talenata:** AI u realnom vremenu pretvara podatke o zaposlenicima u „stratešku valutu“. Prema istraživanju, sistemi sada mogu rano detektirati znakove sagorijevanja (burnout), predvidjeti rizik od odlaska ključnih zaposlenika i sugerirati personalizirane razvojne puteve;

- **zapošljavanje temeljeno na vještina:** umjesto pukog filtriranja životopisa, alati koriste AI za validaciju vještina i video intervjue, čime se smanjuje nesvjesna pristranost i ubrjava proces selekcije;

- **personalizirano iskustvo zaposlenika:** AI agenti unificiraju sve HR procese u jedan razgovor. Primjer: sistem Sloneek Intelligence omogućuje zaposlenicima da putem jednostavne konverzacije upravljaju benefitima ili prate svoj napredak bez pretraživanja složenih izbornika;

- **analizu deficita vještina (Talent Gap Analysis):** AI može precizno identificirati nedostatke u vještinama unutar organizacije, omogućavajući ciljane programe obuke i razvoja. Recimo, tehnološka kompanija koristi AI sistem koji skenira vještine trenutnih zaposlenika i uspoređuje ih s vještinama koje su potrebne za razvoj novih proizvoda. AI identificira nedostatak vještina u „mašinskom učenju“ i „kibernetičkoj sigurnosti“, što HR odjelu omogućava da pokrene specifične programe obuke ili regrutira stručnjake za te oblasti;

- **prediktivno upravljanje talentima:** umjesto reaktivnog popunjavanja radnih mjesta, inovativne službe koriste AI analitiku za predviđanje potreba za

QUANTUM HR4

Inteligentna HR-AI Arhitektura

INTERNATIONAL CREATIVITY COMPANY

Digitalna transformacija HR procesa

Napredna analitika i prediktivni modeli

Platforma za pametno upravljanje talentima
TalentFlow / ICC AI

Centar za iskustvo uposlenika

HR-X-HR4/ ICC-eXperince-eXtended-poboljšano iskustvo i proširene mogućnosti

SKOK U NOVU NAPREDNIJU GENERACIJU HR-A

Modern Human Resource

vještinama i identifikaciju zaposlenika s visokim potencijalom prije nego što se ukaže prazna pozicija;

– **AI kao podršku dobrobiti (Well-being):** moderni sistemi u realnom vremenu prate nivo angažmana i rane znakove sagorijevanja (burnout), sugerirajući preventivne mjere i podršku mentalnom zdravlju;

– **zapošljavanje bez pristranosti:** inovativni alati za selekciju koriste algoritme koji se fokusiraju isključivo na provjerene vještine i kompetencije, čime se osigurava veća raznolikost i inkluzivnost unutar timova;

– **optimizaciju strategija plata i benefita:** AI pomaže u donošenju odluka o platama i beneficijama na osnovu analize tržišta i performansi, čineći kompaniju konkurentnijom. Primjer: HR odjel koristi AI alat koji analizira podatke o platama na tržištu i interne podatke o performansama. AI preporučuje povećanje plata za ključne talente u inženjerskom odjelu kako bi se osiguralo da su plate konkurentne, čime se smanjuje rizik od odlaska visokokvalificiranih zaposlenika.

U 2026. godini, inovacija u HR-u znači postizanje savršene ravnoteže između napredne tehnologije i empatičnog pristupa, stvarajući radna mjesta koja su istovremeno visokoproduktivna i duboko humana.

*Adnan Lugavić
International creativity company
(ICC)*

Zahtjevi za stavljanje stolica za kućnu uporabu na tržište Bosne i Hercegovine

Osnovni zahtjevi za stavljanje stolica za kućnu uporabu na tržište

Stolice za kućnu uporabu se mogu staviti na tržište Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o općoj sigurnosti proizvoda („Službeni glasnik BiH“, broj 102/09), **samo ako su sigurne.**

Stolice za kućnu uporabu se smatraju sigurnim ako ispunjavaju zahtjeve propisane u normi BAS EN 12520:2017 Namještaj – Čvrstoća, trajnost i sigurnost – Zahtjevi za namještaj za sjedenje za kućnu uporabu, kojim je preuzeta europska norma EN 12520:2015. Ova BAS norma je identična navedenoj europskoj normi.

Norma BAS EN 12520:2017 propisuje minimalne zahtjeve za sigurnost, čvrstoću i trajnost svih tipova kućnog namještaja za sjedenje za odrasle.

Ova BAS norma ne odnosi se na stolice spojene u redove (redno povezane stolice), sjedala koja nisu za kućnu uporabu, uredske radne stolice, uredske stolice za posjetitelje, stolice za obrazovne institucije, sjedala za vanjsku uporabu. Također, ne uključuje zahtjeve za trajnost tapeciranih materijala, kotačića, mehanizme za naginjanje, mehanizme za podešavanje visine sjedišta, zahtjeve za sigurnost od električnog udara, zahtjeve za otpornost od starenja, raspadanja, zapaljivosti i ergonomije.

Ispitivanja propisana u normi su bazirana za uporabu osoba težine do 110 kg.

U normi BAS EN 12520:2017 propisani su konstrukcijski zahtjevi i informacije za uporabu za namještaj za sjedenje za kućnu uporabu.

Konstrukcijski zahtjevi

Opći zahtjevi

Svi dijelovi sjedala s kojima korisnik dolazi u dodir, tijekom predviđene namjene, moraju biti dizajnirani tako da osiguraju da ne dođe do fizička ozlijede ili štete.

Izvor: Slike preuzete s portala Safety Gate: the EU rapid alert system for dangerous non-food products

Ovi zahtjevi su ispunjeni kada su:

- a) rubovi sjedišta, naslona za leđa i naslona za ruke, koji su u kontaktu s korisnikom prilikom sjedenja, zaobljeni ili zarubljeni. Svi ostali rubovi koji su dostupni tijekom uporabe moraju biti bez neravnina i/ili oštih rubova,
- b) krajevi šupljih dijelova su zatvoreni ili pokriveni.

Pokretni i prilagodljivi dijelovi se moraju dizajnirati tako da se izbjegnu ozlijede i nepažljivo rukovanje.

Ne smije biti moguće da bilo koji dio sjedala, koji nosi opterećenje, nenadano postane labav.

Svi dijelovi koji su podmazani tako da bi pomogli klizanje moraju biti dizajnirani tako da zaštite korisnike od mrlja maziva prilikom normalne uporabe.

Ako stolice za kućnu uporabu stavljate na tržište Bosne i Hercegovine, potrebno je da osigurate izvještaj o ispitivanju kojim se dokazuje da su ispunjeni svi zahtjevi propisani u normi BAS EN 12520:2017 (EN 12520:2015, IDT). Izvještaj o ispitivanju mora sadržavati informacije sukladno točki 7 norme BAS EN 12520:2017.

Zahtjevi za točke smicanja i pritiskanja

Moraju biti ispunjeni zahtjevi za točke smicanja i pritiskanja prilikom sastavljanja i sklapanja proizvoda, pod utjecajem pogonskog mehanizama i tijekom upotrebe.

Zahtjevi za stabilnost

Sjedala moraju ispuniti relevantne zahtjeve norme BAS EN 1022.

Zahtjevi za čvrstoću i trajnost

Sjedala se moraju ispitivati na čvrstoću i trajnost prema redoslijedu navedenom u Tabeli 1 norme BAS EN 12520:2017 i sukladno uvjetima ispitivanja sadržanim u normi BAS EN 1728.

Zahtjevi za čvrstoću i trajnost su ispunjeni kada prije i nakon ispitivanja:

- a) nema lomova bilo kojeg dijela, spoja ili komponente,
- b) nema labavih spojeva koji bi trebali biti čvrsti,
- c) sjedalo ispunjava svoje funkcije nakon uklanjanja ispitnih opterećenja,
- d) sjedalo ispunjava zahtjeve stabilnosti.

Informacije za uporabu

Informacije za uporabu moraju biti dostupne na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

Informacije za uporabu moraju sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a) uputstvo za sklapanje, ako je primjenjivo,
- b) uputstvo za njegu i održavanje sjedala,
- c) ako je sjedalo opremljeno podešivim sjedištem po visini s energetske akumulacijom, potrebna je dodatna napomena s naglaskom da samo obučeno osoblje može zamijeniti ili popraviti komponente za podešavanje visine sjedišta s energetske akumulacijom.

Ako imate pitanja u vezi s primjenom propisa o sigurnosti neprehrambenih proizvoda, možete kontaktirati Agenciju za nadzor nad tržištem BiH putem telefona: 057 340 718 ili e-maila: msa.info@annt.gov.ba. Dodatne informacije su dostupne i na internetskoj stranici: www.annt.gov.ba.

Miće Drljo, mr. dipl. ing. stroj.
Šef odsjeka,

Agencija za nadzor nad tržištem BiH

HERZEGOVINA WINE ROUTE

V I N S K A C E S T A H E R C E G O V I N E

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Vanjskotrgovinska/Spoljnotrgovinska komora BiH poziva sve zainteresirane subjekte da se učlane u Vinsku cestu Hercegovine, certificiranu kulturnu rutu Vijeća Europe – Iter Vitis, te ostvare brojne pogodnosti koje članstvo donosi.

Vinska cesta Hercegovine predstavlja kulturnu rutu s višestoljetnom tradicijom proizvodnje vina u regiji Hercegovine. Iako su vinarije njezin najistaknutiji dio, Vinska cesta Hercegovine obuhvaća i hotele, ugostiteljske objekte, turističke agencije te druge subjekte povezane s razvojem gospodarstva i promocijom regije.

Članstvo donosi brojne pogodnosti, uključujući zajedničku promociju, međunarodnu vidljivost, nastupe na sajmovima, medijsku prisutnost i događaje namijenjene samo za članove poput Festivala Vinske ceste Hercegovine.

Prijavni obrazac i pravilnici dostupni su na: <https://komorabih.ba/vinska-cesta-hercegovine/>

Zahtjev za ućlanjenje svi zainteresirani mogu dostaviti na e-mail darko.pehar@komorabih.ba.

Više informacija o Vinskoj cesti Hercegovine dostupno je na: <https://hwr.ba/>

Usluge EEN mreže su provjerene, brze i besplatne

Vanjskotrgovinska/Spoljnotrgovinska komora Bosne i Hercegovine, kao ko-ordinator Evropske preduzetničke mreže (EEN) u Federaciji Bosne i Hercegovine, u saradnji sa partnerima iz konzorcija (Sarajevska regionalna razvojna agencija, Univerzitet u Sarajevu, INTERA Tehnološki Park Mostar, BIT Centar Tuzla i Zenička razvojna agencija), na web stranici www.een.ba objavljuje ponude iz baza koje evidentiraju EEN profile poslovne saradnje, profile iz oblasti istraživanja i razvoja, kao i ponude iz baze koja evidentira EEN tehnološke profile onih privrednih i istraživačko-tehnoloških subjekata koji su iskazali interes za saradnju sa kompanijama iz Bosne i Hercegovine.

Sve ponude koje su prezentirane iz baze poslovne saradnje EEN mreže su odabrane po kriterijima koji su prihvatljivi za izvozno orijentirane kompanije, što znači da se uzimaju u obzir samo one poslovne ponude (profile) koje povećavaju izvozni kapacitet malih i srednjih preduzeća iz Bosne i Hercegovine.

Ako želite stupiti u kontakt s preduzećima čije ponude su objavljene ili ako želite da se ponuda/profil Vašeg preduzeća nađe u bazi podataka EEN mreže, kontaktirajte nas putem e-maila koji je naveden na svakoj ponudi/profilu.

Procedura je vrlo jednostavna:

- Ispunite obrazac/profil za poslovnu/istraživačku/tehnološku saradnju;
- Ponuda/profil Vašeg preduzeća se unosi u EEN bazu podataka;
- Vaša ponuda/profil se dalje objavljuje u poslovnim magazinima/internet stranicama EEN centara/kontakt tačaka u zemljama u kojima tražite poslovnog partnera.

Više informacija o uslugama Evropske preduzetničke mreže (EEN) u Federaciji Bosne i Hercegovine možete pronaći na web stranici: <https://een.ba/bs>

Usluge EEN mreže su provjerene, brze i besplatne.

Partneri BITNET konzorcija u Federaciji Bosne i Hercegovine

Putem dolje datog linka možete SAMI pronaći opciju search (Partnering opportunities) i pregledati sve ponude/zahtjeve inostranih privrednih entiteta (business entities):

<https://een.ec.europa.eu/partnering-opportunities>

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

REDovi VOŽNJE ANALIZA TRŽIŠTA FIATA ŠKOLA ISTRŽIVANJE POSLOVNE MISIJE PODACI
EDUKACIJA DOKUMENTA ZA IZVOZ SAJMOVI B2B SUSRETI
ZASTUPANJE INTERESA REGISTRI BAZE
BH PRIVREDE POSLOVNE INFORMACIJE
IZVOZNICIMA
ZASTITA DOMACE PROIZVODNJE PRAWNA POMOC
KONFERENCIJE STRUCNI SKUPOVI STRUKOVNA UDRUZENJA
POTVRDE TIR KARNET PROMOCIJA CERTIFIKATI
EEN MREZA ATA ARBITRAZNI SUD JAVNA OVLAštenJA
SEMINARI/SKOLE SAVJETI

REDovi VOŽNJE ANALIZA TRŽIŠTA FIATA ŠKOLA ISTRŽIVANJE POSLOVNE MISIJE PODACI
EDUKACIJA DOKUMENTA ZA IZVOZ SAJMOVI B2B SUSRETI
ZASTUPANJE INTERESA REGISTRI BAZE
BH PRIVREDE POSLOVNE INFORMACIJE
IZVOZNICIMA
ZASTITA DOMACE PROIZVODNJE PRAWNA POMOC
KONFERENCIJE STRUCNI SKUPOVI STRUKOVNA UDRUZENJA
POTVRDE TIR KARNET PROMOCIJA CERTIFIKATI
EEN MREZA ATA ARBITRAZNI SUD JAVNA OVLAštenJA
SEMINARI/SKOLE SAVJETI

REDovi VOŽNJE ANALIZA TRŽIŠTA FIATA ŠKOLA ISTRŽIVANJE POSLOVNE MISIJE PODACI
EDUKACIJA DOKUMENTA ZA IZVOZ SAJMOVI B2B SUSRETI
ZASTUPANJE INTERESA REGISTRI BAZE
BH PRIVREDE POSLOVNE INFORMACIJE
IZVOZNICIMA
ZASTITA DOMACE PROIZVODNJE PRAWNA POMOC
KONFERENCIJE STRUCNI SKUPOVI STRUKOVNA UDRUZENJA
POTVRDE TIR KARNET PROMOCIJA CERTIFIKATI
EEN MREZA ATA ARBITRAZNI SUD JAVNA OVLAštenJA
SEMINARI/SKOLE SAVJETI

www.komorabih.ba

info@komorabih.ba

+387 33 566-222

Branislava Đurđeva 10, 71000 Sarajevo